

Godina XXV - Broj 2

ZENICA, srijeda, 05.02.2020.god.

USTAVNI SUD

60.

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine odlučujući o zahtjevima Dopredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine za utvrđivanje ustavnosti članka 19. toč. 12. i 13a. Zakona o zdravstvenom osiguranju, na temelju članka IV.C.3.10.(2) a) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici bez javne rasprave održanoj dana 15.10.2019. godine, donio je

P R E S U D U

Utvrđuje se da je članak 19. toč. 12. i 13a. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, br.: 30/97, 7/02, 70/08, 48/11 i 36/18) sukladan Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine.

Presudu objaviti u „Službenim novinama Federacije BiH“ i službenim glasilima kantona.

O b r a z l o ž e n j e**1. Podnositelj zahtjeva i predmet zahtjeva**

Dopredsjednik Federacije Bosne i Hercegovine Milan Dunović (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva) je dana 30.10.2017. godine dostavio Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud Federacije) dva podneska: zahtjev za ocjenu ustavnosti dijela članka 19. točka 13a. Zakona o zdravstvenom osiguranju (u daljnjem tekstu: osporeni dio članka 19. točka 13a. Zakona) i zahtjev za donošenje privremene mjere kojom bi se obustavila primjena istog do donošenja konačne odluke ovog Suda. Zahtjevi su zavedeni pod brojem U-61/17.

Podnositelj zahtjeva je dana 05.07.2018. godine Ustavnom sudu Federacije dostavio još dva podneska: zahtjev za ocjenu ustavnosti dijela članka 19. točka 12. Zakona o zdravstvenom osiguranju (u daljnjem tekstu:

osporeni dio članka 19. točka 12. Zakona) i zahtjev za donošenje privremene mjere kojom bi se obustavila primjena istog do donošenja konačne odluke Ustavnog suda Federacije. Ovi zahtjevi su zavedeni pod brojem U-17/18.

2. Rješenje o spajanju postupaka

Obzirom da se radi o zahtjevima za utvrđivanje ustavnosti istoga Zakona o zdravstvenom osiguranju (u daljnjem tekstu: Zakon), Ustavni sud Federacije je na sjednici održanoj 12.09.2018. godine, uz primjenu članka 38. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 6/95 i 37/03) donio Rješenje broj: U-61/17 od 12.09.2018. godine o spajanju postupaka u predmetima broj: U-61/17 i U-17/18, te da će se voditi jedinstven postupak i donijeti jedna odluka pod brojem U-61/17.

3. Stranke u postupku

Na temelju članka 39. stavak 1. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine stranke u ovom postupku su: podnositelj zahtjeva i Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, kao donositelj Zakona.

4. Bitni navodi zahtjeva za ocjenu ustavnosti i zahtjeva za privremenu mjeru

U zahtjevu od 30.10.2017. godine, podnositelj zahtjeva smatra da je osporenim dijelom članka 19. točka 13a. Zakona, došlo do povreda: pete alineje Preambule, čl. II.A.2., II.A.2.(1) a), j) i o), II.A.6., V.1.1.a) i VII.3 Ustava Federacije Bosne i Hercegovine; čl. 1. i 25. Univerzalne Deklaracije o ljudskim pravima; članka 12. stavak 2. Konvencije o ukidanju svih oblika diskriminacije žena; članka 2. i članka 12. st. 1. i 2. toč. a) i d) Međunarodnog pakta o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima; čl.

2., 3., 4. i 6., članka 24. st. 1. i 2. toč. b) i d) i članka 41. Konvencije o pravima djeteta (u daljnjem tekstu: Konvencija), članka 1. Protokola 12. i članka 13. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ukazuje da su iz prava na obvezno zdravstveno osiguranje isključena djeca od 6 do 15 godina života koja nisu učenici osnovnih škola čime su ta djeca dovedena u nepovoljniji položaj od ostalih vršnjaka. Smatra da su pravo na zdravstvenu zaštitu djeteta i pravo na osnovnu izobrazbu djeteta dva zasebna i apsolutno zaštićena prava koja se trebaju neovisno ostvarivati jedno od drugog bez ikakvih uvjetovanja, jer se samo tako mogu ostvariti najbolji interesi djeteta, a to bi morao biti legitiman cilj svakog naprednog društva. To nameće obvezu za javnu vlast da maksimalno štiti sva prava sadržana u Konvenciji bez ikakvih uvjetovanja. U članku 2. Konvencije garantira se jednak status djece u pogledu uživanja prava garantiranih Konvencijom, uz obvezu države stranke da će poštovati i garantirati prava izložena u ovoj Konvenciji svakom djetetu bez diskriminacije bilo koje vrste, uz obvezu države da će poduzeti sve odgovarajuće mjere da osigura zaštitu djeteta od svih oblika diskriminacije. U čl. 3. i 4. Konvencije propisano je da u svim akcijama u svezi s djecom sve javne i državne ustanove moraju prvenstveno voditi računa o interesima djeteta, uz obvezu država stranaka da organiziraju da službe i ustanove odgovorne za skrb ili zaštitu djece budu pod stručnim nadzorom i da svoje djelovanja usklade vodeći računa o sigurnosti i zdravlju djece uz poduzimanje svih odgovarajućih mjera za primjenu prava priznatih u Konvenciji. U članku 6. Konvencije garantira se svakom djetetu pravo na život, a državi stranki nameće obveza da do krajnje moguće mjere osigura preživljavanje i razvoj djeteta. U članku 24. st. 1. i 2. b) Konvencije priznaje se pravo djetetu da uživa najviši standard zdravlja, da ima pristup institucijama za liječenje i zdravstvenu rehabilitaciju i obvezuje svaku državu stranku da obezbijedi pružanje potrebne medicinske pomoći i brigu za zdravlje djece. Člankom 41. Konvencije zabranjeno je svako umanjivanje prava garantiranih odrednicama Konvencije putem nacionalnog zakonodavstva država stranaka. Konvencija je sastavni dio ustavnog poretka Federacije Bosne i Hercegovine, a osporenim dijelom članka 19. točka 13a. Zakona prekršena je, ne samo Konvencija, nego i drugi obvezujući međunarodni pravni akti i to: Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima, Protokol 12. uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda garantira i Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima Ujedinjenih naroda. Institucija ombudsmena/ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine je nakon istraživanja 2012. godine objavila specijalno izvješće „Zdravstvena zaštita djece u Bosni i Hercegovini“ sa preporukom Skupštini i Vladi Tuzlanskog kantona da poduzmu adekvatne i efikasne mjere u cilju osiguranja bezuvjetne i besplatne

zdravstvene skrbi za svu djecu na području kantona, a Zavodu zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona da osigura da sva djeca na području tog kantona budu oslobođena neposrednog osobnog sudjelovanja u vidu plaćanja godišnje premije-markica. Kantonalne vlasti nisu postupile po preporukama pozivajući se na stav Federalnog ministarstva zdravstva da je zdravstvena zaštita djece do 15 godina regulirana zakonskim okvirom. Navodi da u proračunu za 2016. godinu u tom kantonu uopće nisu planirana sredstva za te namjene. Odlukom o izmjenama Odluke o utvrđivanju osnovica, stopa i načinu obračunavanja i uplate doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje na području Tuzlanskog kantona („Službene novine TK“, broj: 5/16) zdravstvo je jednostavno „prebačeno“ sa federalne i kantonalne razine na razinu lokalne samouprave prema mjestu prebivališta djece kojima je uskraćeno pomenuto pravo. Ovakvo ponašanje kantonalne vlasti u Tuzli je suprotno Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine i predstavlja kršenje načela „odozgo prema dolje“, jer nakon donošenja Zakona, kantonalne vlasti u Tuzli su nastavile sa kršenjem, Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, garantiranog prava građana tako što uopće nisu osigurale bilo kakva sredstva za obveznu zdravstvenu zaštitu djece od 6 do 15 godina koja nisu na redovnom školovanju. Interesantno je da je pomenuti kanton svoju ustavnu nadležnost i obvezu jednostavno „prenio“ na općine odlukom, kao nižerangiranim pravnim aktom, a ne zakonom. Samovoljno prenošenje ustavne kantonalne nadležnosti na niži nivo vlasti na ovakav način je u cijelosti neprihvatljivo. Podnositelj zahtjeva navodi da ne traži ocjenu ustavnosti kantonalnih propisa, nego iste navodi samo kao primjer dokle sve izbjegavanje ustavnih obveza kantona može ići. Navedena zakonska rješenja nisu poznata u Republici Srpskoj, niti u državama regiona. Predlaže ovom Sudu da u osporenom dijelu članka Zakona riječi „osnovnim i“ ocijeni neustavnim i da se isti prestane primjenjivati nakon objavljivanja presude ovoga Suda u „Službenim novinama Federacije BiH“.

U zahtjevu od 05.07.2018. godine podnositelj zahtjeva problematizira osporeni dio članka 19. točka 12. Zakona, ukazujući da isti propisuje da osiguranici zdravstvenog osiguranja mogu biti samo one neuposlene osobe koje su prijavljene zavodu za zapošljavanje u roku od 30, odnosno 60 ili 90 dana; nakon prestanka radnog odnosa, obnašanja djelatnosti ili nakon prestanka primanja naknade plaće na koju imaju pravo prema ovom zakonu ili prema propisima donesenim na temelju ovoga zakona i dr. Smatra da je tako došlo do povreda pete alineje Preambule, čl. II.A.2., II.A.2.(1) a), j) i o) , II.A.6., V.1.1.a) i VII.3 Ustava Federacije Bosne i Hercegovine; članka 25. Univerzalne Deklaracije o ljudskim pravima u svezi s člankom 2; članka 12. stavak 2. Konvencije o ukidanju svih oblika diskriminacije žena; članka 12. st. 1.

i 2. a) i d) Međunarodnog pakta o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima; čl. 2., 3., 4. i 6., samostalno i u svezi s člankom 2.; čl. 2., 3., 4., 6., 13., 24. st. 1. i 2. i 41. Konvencije o pravima djeteta; članka 1. Protokola broj 12. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i članka 13. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ukazuje da Zakon propisuje posebne rokove, kao formalno-procesne uvjete, za ostvarivanja obveznog zdravstvenog osiguranja, a u slučaju propuštanja tih rokova trajno se gubi pravo na zdravstvenu skrb, kao jedno od temeljnih ljudskih ustavnih prava što nije sukladno sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i međunarodnim pravnim standardima. Smatra osobito zabrinjavajućim da se to pravo uskraćuje osobama s neriješenim statusnim pitanjima koje su u stanju socijalne potrebe ekstremne razine, uključujući pripadnike romske nacionalne manjine, posebno žene-trudnice i porodilje. Pravo na obvezno zdravstveno osiguranje ne bi se smjelo ničim uvjetovati, a pogotovo ne rokovima i procedurama jer se, najčešće, radi o osobama u stanju potrebe kojima se na opisani način praktično onemogućava uživanje prava na zdravlje, kao jedno od osnovnih ljudskih prava. Navodi podatak da u Tuzlanskom kantonu status osiguranika obveznog zdravstvenog osiguranja nisu imale 41 trudnica i 76 porodilja u 2015. godini, te 56 trudnica i 77 porodilja u 2016. godini. Zdravstvo je oblast koja spada u tzv. zajedničku nadležnost federalne vlasti i kantona. U situaciji kada zakonodavac (federalna vlast) nije uredio ovu oblast na odgovarajući način, a neki kantoni se uopće i ne bave ovim problemom, jer to iziskuje dodatna financijska sredstva, jasno je da u toj situaciji ispaštaju oni koji nikako ne bi smjeli, a to su: trudnice, porodilje, kronični bolesnici kojima se tako krše temeljna ljudska prava garantirana Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Ukazuje na odrednice iz članka II.A.2. i II.A.2. (1) j) i o) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine koje obvezuju Federaciju da osigura primjenu najviše razine međunarodno priznatih prava i sloboda, u konkretnom slučaju pravo na zaštitu obitelji i djece i pravo na zdravstvenu skrb. Zakonodavac je u osporenom dijelu članka 19. točka 12. Zakona direktno ograničio prava trudnicama i porodiljama i onemogućio im pristup zdravstvenoj skrbi u trudnoći čime je direktno prekršio članak 12. stavak 2. Konvencije o ukidanju svih oblika diskriminacije žena. Napominje da je Komitet za eliminaciju rasne diskriminacije (CERD) nakon razmatranja devetog, desetog i jedanaestog periodičnog izvješća o Bosni i Hercegovini u zaključnim zapažanjima izrazio svoju zabrinutost zbog strogih uvjeta za prijavu za zdravstveno osiguranje, nedovoljne primjene propisa koji garantiraju besplatnu zdravstvenu skrb neosiguranim ugroženim skupinama, kao što su djeca i trudnice, uključujući i uskraćivanje zdravstvenih usluga, što ima

posebno negativan utjecaj na Rome, te uputio zaključnu preporuku da Bosna i Hercegovina, između ostalog, poboljša pristup Roma zdravstvenoj skrbi, između ostalog i uklanjanjem prepreka za prijavu za zdravstveno osiguranje, i osigura da zakoni i propisi koji propisuju besplatan pristup zdravstvenoj zaštiti uvijek i potpuno budu primijenjeni. Tvrdi da je primjenom osporenog dijela članka 19. točka 12. Zakona došlo do diskriminacije na temelju spola, socijalnog i drugog statusa, pripadnosti nacionalnim manjinama i posebno ranjivim grupama unutar društva, što je sve suprotno članku 1. Protokola broj 12. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Smatra da redovni sudovi nisu skloni kritički promatrati zakone koji su na snazi, da je pravna zaštita koju pruža apelacija Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine nedjelotvoran pravni lijek u smislu članka 13. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda koja propisuje da svatko ima pravo na pravni lijek pred nacionalnim vlastima.

5. Bitni navodi odgovora na zahtjeve

Ustavni sud Federacije je na temelju članka 16. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine aktom broj: U-61/17 od 17.11.2017. godine od oba doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine tražio odgovore na navode iz zahtjeva od 30.10.2017. godine, a koji se odnosi na osporeni dio članka 19. točka 13a. Zakona. Također je zatraženo i dostavljanje transkripta sa sjednice Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine od 27.05.2008. godine i transkript sa sjednice Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, kao i prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju koji je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije) uputila Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine na usvajanje, kao i svu dokumentaciju vezanu za donošenje pomenutog Zakona.

Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, putem Zakonodavno-pravne komisije, u odgovoru broj: 02-02-2058/17 od 21.12.2017. godine navodi da je razmatrajući osporeni dio odredbe članka 19. točka 13a. pribavio mišljenje Vlade Federacije, kao predlagatelja predmetnog Zakona, te zauzeo stav da osporeni dio članka 19. točka 13a. Zakona ne povređuje pravo djeteta na obvezno zdravstveno osiguranje i zdravstvenu zaštitu. Ova Komisija izražava stav da neizvršavanje federalnih i kantonalnih propisa od strane nadležnih kantonalnih organa, te u svezi s tim nesankcioniranje roditelja ili staratelja koji svoju djecu protivno zakonskim odredbama ne uključuju u sustav obveznog osnovnog obrazovanja, zatim nezbrinjavanje

socijalno ugrožene, zlostavljane, zanemarene ili zapuštene djece od strane kantonalnih organa nadležnih za socijalnu zaštitu, ima za posljedicu da djeca koja nisu uključena u sustav obveznog osnovnog obrazovanja, samim tim nisu uključena ni u sustav obvezne zdravstvene zaštite. Citira članak 16. Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini koji propisuje obvezno osnovno obrazovanje za svu djecu. Nadalje se ističe da kantonalni zakoni kojima se uređuje oblast obveznog osnovnog obrazovanja, ne propisuju izuzetak od obveze stjecanja osnovnog obrazovanja za djecu koja zbog zdravstvenog stanja nisu u mogućnosti pohađati redovitu nastavu, već se za tu kategoriju predviđaju prilagođeni oblici nastavnog rada. Izvodi se zaključak da osnovno pravo djeteta na obvezno zdravstveno osiguranje i zdravstvenu zaštitu nisu povrijeđena zbog neusuglašenosti osporenog dijela članka 19. točka 13a. Zakona sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, nego zbog neprovođenja postojećih propisa od strane nadležnih kantonalnih organa, a čijom provedbom bi se ovoj kategoriji ugrožene djece osigurali, ne samo zdravstveno osiguranje i zdravstvena zaštita, nego i ostala prava koja su im zagarantirana Konvencijom, Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima, Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Nadalje, ističu da podržavaju stav Vlade Federacije da bi donošenje privremene mjere kojom bi se brisao osporeni dio članka 19. točka 13a. Zakona, iz sustava obveznog zdravstvenog osiguranja isključila djeca za vrijeme redovitog školovanja u osnovnim školama, a koja nisu zdravstveno osigurana kao članovi obitelji osiguranika, i za koje do sada doprinos za zdravstveno osiguranje obračunava i uplaćuje mjerodavni kantonalni organ za obrazovanje, što uključuje i osiguranje pokrića u plaćanju participacije a kako je to definirano Zakonom. Predlaže se da Ustavni sud Federacije donese presudu kojom bi se utvrdilo da je osporeni dio članka 19. točka 13a. Zakona sukladno sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Ustavni sud Federacije je na temelju članka 16. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine aktom od 11.07.2018. godine od oba doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine tražio odgovore na navode iz zahtjeva od 05.07.2018. godine. Zastupnički dom i Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine nisu dostavili odgovore na navode iz zahtjeva koji se odnose na osporeni dio članka 19. točka 12. Zakona.

6. Prethodni postupak

U tijeku priprema za odlučivanje u ovom predmetu Ustavnom sudu Federacije je dostavljeno Mišljenje Vlade Federacije broj: 03-01-1369/2017PO od 18.12.2017. godine koje se odnosi na osporeni dio članka 19. točka 13a. Zakona. U istom je, između ostalog, istaknuto da na temelju Ustava Federacije Bosne i Hercegovine oblast zdravstva spada u tzv. podijeljene nadležnosti između federalne vlasti i kantona. Odredbama članka 19. Zakona su utvrđene kategorije osiguranika, dok su člankom 86. tog Zakona utvrđene kategorije obveznika obračunavanja i uplate doprinosa iz zdravstvenog osiguranja. Kada je riječ o djeci u sustavu obveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine, Zakonom je omogućeno ostvarivanje prava na obvezno zdravstveno osiguranje i zdravstvenu zaštitu na način da djeca mogu koristiti ta prava kao članovi obitelji osiguranika u smislu članka 20. Zakona, a ukoliko djeca ne koriste ta prava kao članovi obitelji osiguranika, njihov status zdravstvenog osiguranja je reguliran člankom 19. toč. 13. i 13a. Zakona. Odrednicom članka 86. stavak 1. točka 7a. i točka 8. Zakona definirano je da je organ uprave kantona mjerodavan za poslove socijalne i dječije zaštite obveznik obračunavanja i uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje za djecu od rođenja do polaska u osnovnu školu koja nisu osigurana po drugom osnovu, te da je organ uprave kantona nadležan za obrazovanje obveznik obračunavanja i uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje za učenike i studente, koji nisu osigurani po drugom osnovu sukladno osporenom dijelu članka 19. točka 13a. Zakona. Također je istaknuto da sukladno članku 90. st. 2. i 3. Zakona, djeca do navršene 15. godine života, odnosno stariji maloljetnici do 18. godine života, koji nisu zdravstveno osigurani po drugom osnovu, oslobođeni su učešća u plaćanju prilikom korištenja zdravstvene zaštite, te da plaćanje te participacije pada na teret organa uprave nadležnog za poslove socijalne i dječije zaštite.

Sukladno s člankom 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, broj: 70/08), kantonalni organi uprave, zavodi zdravstvenog osiguranja kantona i vlade kantona bili su dužni uskladiti svoje akte s odredbama tog Zakona u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu. Prednje podrazumijeva da su isti bili dužni uskladiti kantonalne odluke o visini sredstava osobnog učešća osiguranih osoba, koje se može utvrditi za određene vidove zdravstvene zaštite, kao i uskladiti odluke o utvrđivanju osnovica stopa i načina obračunavanja uplata doprinosa za zdravstveno osiguranje, a što je u nadležnosti kantonalnih skupština sukladno s člankom

85. Zakona. Navedeno je podrazumijevalo i obvezu osiguranja finansijskih sredstava u kantonalnim proračunima za plaćanje doprinosa za zdravstveno osiguranje za kategoriju osiguranika iz članka 19. toč. 13. i 13a. Zakona, što uključuje i osiguranje finansijskih sredstava za plaćanje participacija za djecu koja nisu navršila 15 godina i starije maloljetnike do 18 godina života, ukoliko nemaju zdravstveno osiguranje po drugom osnovu. Vlada Federacije ističe da je u skladu s čl. 83., 84. i 85. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 35/05) odnos federalnih organa uprave i kantonalnih, općinskih i gradskih organa uprave zasnovan na obvezama koje za svaki od tih organa proističu iz federalnih zakona i drugih federalnih propisa, kao i međunarodnih ugovora koje je zaključila Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno Bosna i Hercegovina. Pojašnjava da su federalni organi uprave obavezni osigurati izvršavanje federalnih propisa i ugovora na cijelom teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine i, s tim u svezi, imaju nadležnosti poduzimati sve one mjere i aktivnosti prema nižim razinama vlasti kojima se osigurava izvršavanje svih poslova državne uprave. U slučaju neizvršavanja odgovarajućih poslova na nižim razinama vlasti, a koji su iz domena federalnih propisa i zakona, jedina mogućnost je upozorenje mjerodavnog kantonalnog, općinskog i gradskog organa, odnosno Vlade Federacije koja nakon toga ima obvezu upoznati o istom vlade kantona tražeći poduzimanje adekvatnih mjera. Međutim, zakon ne poznaje konkretne sankcije za nesprovođenje federalnih politika i zakona od strane organa vlasti. U Mišljenju je također istaknuto, da kada je u pitanju sektor zdravstva, Vlada Federacije je više puta upozoravala vlade kantona, kao i kantonalna ministarstva zdravstva o nesprovođenju odgovarajućih federalnih propisa i zakona iz te oblasti. Također je navedeno da postoje kategorije djece od 6 do 15 godina koja nisu uključena u sustav osnovnog obrazovanja, te po tom osnovu ne mogu koristiti pravo na zdravstveno osiguranje na temelju osporenog dijela članka 19. točka 13a. Zakona. Na razini Bosne i Hercegovine donijet je Okvirni Zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju („Službeni glasnik BiH“, broj: 18/03) kojim se utvrđuju načela obrazovanja, pravo djeteta na obrazovanje i značaj dječijih prava. Člankom 16. stavak 1. tog Okvirnog zakona je utvrđeno da je osnovno obrazovanje obvezno za svu djecu, te su u istom regulirane i obveze roditelja, staratelja i usvojitelja u pogledu obrazovanja sve djece. Sukladno sa ustavima kantona, a polazeći od odredaba Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju, kantoni su donijeli kantonalne zakone o osnovnom odgoju i obrazovanju. U kantonalnim zakonima je utvrđena

obveza pohađanja redovite osnovne škole za djecu do 15. godine starosti, te propisane prekršajne odredbe kojima se utvrđuje prekršaj roditelja, odnosno staratelja djeteta ako ne upiše dijete u školu, odnosno ako dijete redovito ne pohađa nastavu, te određen raspon novčane kazne za navedeni prekršaj. Nadalje se u Mišljenju Vlade navodi da se u zahtjevu za ocjenu ustavnosti od 30.10.2017. godine nigdje ne navodi da li su nadležni organi kantona, konkretno Tuzlanskog kantona, koji je jedino pomenut u tom zahtjevu, postupili sukladno s navedenim kantonalnim zakonom o osnovnom odgoju i obrazovanju, te da li su poduzeli bilo kakve mjere protiv roditelja, odnosno staratelja koji nisu osigurali obvezno redovito pohađanje nastave za njihovu djecu. Također se ističe da je nesporna konstatacija da postoje obitelji koje se nalaze ispod minimalne egzistencijalne razine preživljavanja, problematične obitelji u kojima su djeca odgojno zapuštena i zanemarena, djeca čiji je razvoj ometen obiteljskim prilikama, osobe s invaliditetom i osobe ometene u fizičkom i psihičkom razvoju. Na navedene kategorije djece primjenjuje se Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji s djecom („Službene novine Federacije BiH“, br.: 36/99, 54/04, 39/06, 14/09 i 45/16). Na razinama kantona donijeti su zakoni o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti obitelji s djecom koji bliže reguliraju postupanje u ovoj oblasti. Slijedom navedenog, člankom 86. stavak 1. točka 9. Zakona, obveznik obračuna i uplata doprinosa za zdravstveno osiguranje za navedenu kategoriju osiguranika utvrđuju se odlukom kantonalnih skupština, sukladno članku 85. Zakona. Navodi se da se u zahtjevu od 30.10.2017. godine obrađuje samo slučaj Tuzlanskog kantona, a ne i slučajevi iz drugih kantona, te je sasvim sigurno da se u predmetnom slučaju ne radi o povredi Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, već o nedovoljnoj implementaciji federalnih propisa iz ove oblasti na kantonalnoj razini, te neujednačenom postupanju nadležnih organa u Tuzlanskom kantonu, konkretno nadležnih organa za oblast zdravstva, kao i nadležnih organa socijalne zaštite, a glede zdravstvenog osiguranja djece od 6 do 15 godina starosti, koja nisu uključena u sustav osnovnog obrazovanja. Slijedom navedenog, po Mišljenju Vlade Federacije, nije utemeljeno ni usvajanje predložene privremene mjere, jer bi istom iz sustava obveznog zdravstvenog osiguranja bila isključena djeca za vrijeme redovitog školovanja u osnovnim školama, a koja nisu zdravstveno osigurana kao članovi obitelji osiguranika i za koje doprinos za zdravstveno osiguranje obračunava i uplaćuje mjerodavni kantonalni organ za obrazovanje.

Premijer Federacije Bosne i Hercegovine je Ustavnom sudu Federacije podneskom broj: 03-11-861/2018 od 24.07.2018. godine dostavio Mišljenje Vlade Federacije Bosne i Hercegovine broj: 936/2018 od 24.07.2018. godine u svezi s zahtjevom od 05.07.2018. godine. U Mišljenju navodi da su člankom 19. Zakona utvrđene kategorije osiguranika, dok su člankom 86. toga Zakona utvrđene kategorije obveznika obračunavanja i uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje. Odredbe članka 19. točka 12. Zakona, a u svezi s člankom 86. stavak (1) točka 3., ne mogu se promatrati odvojeno od Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti neuposlenih osoba („Službene novine Federacije BiH“, br.: 41/01, 22/05 i 9/08). Člankom 3. Zakona o posredovanju u upošljavanju i socijalnoj sigurnosti neuposlenih osoba su definirane osobe koje spadaju u kategoriju neuposlenih osoba. Prema navedenom Zakonu neuposlena osoba koja je na evidenciji službe za zapošljavanje ostvaruje prava na posredovanje u zapošljavanju, novčanu naknadu za vrijeme neuposlenosti i zdravstveno osiguranje sukladno propisima o zdravstvenom osiguranju, a tim Zakonom reguliran je i postupak ostvarivanja tih prava po osnovu neuposlenosti. Navodi se da postoje različita postupanja kantonalnih službi za zapošljavanje u postupku ostvarivanja prava po osnovu neuposlenosti sukladno Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti neuposlenih osoba i kantonalnim zakonima iz te oblasti. Zahtjevom za ocjenu ustavnosti dijela članka 19. točka 12. Zakona problematizirana je vulnerabilna kategorija pučanstva, kao što su trudnice i majke. Navedena kategorija osiguranika ne može se dovesti u vezi sa prijavom na evidenciju neuposlenih zavodu za zapošljavanje temeljem Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti neuposlenih osoba, obzirom da se ne uklapaju u pojam neuposlene osobe na temelju članka 3. tog Zakona, već spadaju u kategoriju osoba u stanju socijalne potrebe, čiji je status reguliran Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji s djecom, kao i kantonalnim zakonima iz te oblasti. Člankom 12. Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom, utvrđeni su korisnici socijalne zaštite, a to su osobe i obitelji koji se nalaze u stanju socijalne potrebe i kojima je potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite. Propisima kantona može se proširiti krug korisnika socijalne zaštite sukladno programima razvoja socijalne zaštite i specifičnim prilikama u kantonu. Odredbama članka 86. stavak 1. točka 9. Zakona obveznik obračuna i uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje za socijalno ugrožene osobe koje nisu osigurane po drugom osnovu je mjerodavni organ kantona, odnosno općine, a osnovica, stopa i način obračunavanja uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje za ove kategorije osiguranika utvrđuju se odlukom kantonalnih skupština sukladno članku 85. Zakona. Predmetni zahtjev za ocjenu ustavnosti

dijela članka 19. točka 12. Zakona više je predmet primjene propisa iz drugih oblasti kao što su: Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti neuposlenih osoba, Zakon o radu, kao i Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom. Također se navodi da predmetni zahtjev za ocjenu ustavnosti obrađuje samo praksu u četiri kantona, te da se u predmetnom slučaju ne radi o povredi Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, već se isto može podvesti pod nedovoljnu implementaciju federalnih propisa, ali prvenstveno iz oblasti socijalne zaštite, posredovanju u zapošljavanju i sigurnosti zdravlja, kao i oblasti rada na kantonalnoj razini, te neujednačeno postupanje nadležnih kantonalnih organa iz navedenih oblasti. Brisanje rokova za prijavu neuposlenih osoba službi za zapošljavanje može dovesti do povećanja broja neosiguranih osoba iz razloga što često u praksi neosigurane osobe traže način da se zdravstveno osiguraju tek nakon što se razbole ili budu smješteni u zdravstvenu ustanovu i što se zdravstvenim osiguranjem ne mogu naknadno pokriti troškovi koji su nastali za pružene zdravstvene usluge. U odnosu na prednje postavlja se pitanje da li će zavodi za zapošljavanje biti u mogućnosti plaćati doprinose za zdravstveno osiguranje za sve osobe koje se na navedeni način prijave na evidenciji za neuposlene. Također se navodi da slijedom navedenog, nije osnovano ni usvajanje predložene privremene mjere jer se u predmetnom slučaju radi o nedovoljnoj i neujednačenoj regulatornoj praksi. Vlada Federacije u konačnici datog Mišljenja zaključuje da ne postoji neusuglašenost dijela osporene odredbe članka 19. točka 12. Zakona sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, te ne postoji ni temelj za donošenje privremene mjere.

7. Relevantno pravo

A. Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

Članak II. A. 2. j) i o)

Federacija će osigurati primjenu najviše razine međunarodno priznatih prava i sloboda utvrđenih u dokumentima navedenim u Dodatku. Osobito:

(1) Sve osobe unutar teritorija Federacije uživaju sljedeća prava:

j) na zaštitu obitelji i djece;

o) na zdravstvenu zaštitu;

Članak II. A. 6

Svi sudovi, organi uprave, institucije koje vrše javna ovlaštenja i drugi organi federalne vlasti primjenjivat će i poštivati prava i slobode predviđene u aktima navedenim u Dodatku.

Članak III.2.b)

Ovlasti su Federalne vlasti i kantona sljedeće:

b) zdravstvo;

Članak III.3.

- (1) Prema potrebama, ovlasti iz članka III. 2. mogu se ispunjavati zajednički ili zasebno, ili od strane kantona koordinirano od federalne vlasti.
- (2) Sukladno s tim kantoni i federalna vlast međusobno se dogovaraju na trajnoj osnovi glede svojih ovlasti.
- (3) U ispunjavanju svojih ovlasti, kada je riječ o zakonima i propisima koji su obvezujući na cijelom području Federacije, sukladno s ovim ustavom i odlukama Parlamenta Federacije, federalna vlast djeluje poštujući ovlasti kantona, specifičnu situaciju u pojedinim kantonima i potrebu za fleksibilnošću u provedbi. Federalna vlast ima pravo stvarati politiku i donositi zakone glede svake od ove oblasti.
- (4) U ispunjavanju ovih ovlasti, sukladno s ovim ustavom i svojim kantonalnim ustavom, kantoni se obraćaju međukantonalnom vijeću za usklađivanje međukantonalnih pitanja i dosljedno rješavanje pitanja što uključuju interese koji su izvan njihovih kantonalnih granica, te provode, dopunjavaju i u slučaju potrebe razrađuju ili predlažu odluke u zakonodavnim tijelima. Kantoni imaju pravo stvarati politiku i sukladno s tim provoditi zakone glede svake od ovih oblasti.

Članak IV.C.3.10.(2) a)

(2) Ustavni sud:

- a) na zahtjev Predsjednika Federacije, Dopredsjednika Federacije, Premijera, Dopremijera ili na zahtjev jedne trećine članova bilo kojeg od domova Parlamenta Federacije, utvrđuje je li neki prijedlog zakona koji je usvojen u jednom domu Parlamenta ili pak prijedlog zakona koji je usvojen u oba doma, sukladan s ovim ustavom.

Članak V.1.1.a)

U izvršavanju svojih nadležnosti utvrđenih u člancima III. 2. i 4. svaki kanton će:

- a) poduzeti sve potrebne mjere zaštite ljudskih prava i sloboda utvrđenih u člancima II. A.1. do 7. i predviđenih u instrumentima u Aneksu, i djelovati će u skladu s ovim ustavom;

Amandman XVIII na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

Članak VII.3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine mijenja se i glasi:

„Međunarodni ugovori i drugi sporazumi koji su na snazi u Bosni i Hercegovini i Federaciji, te opća pravila međunarodnog prava čine dio zakonodavstva Federacije. U slučaju nesuglasnosti međunarodnog ugovora, odnosno sporazuma i zakonodavstva, preovladava međunarodni ugovor, odnosno sporazum.“

B. Konvencija o pravima djeteta

Članak 1.

U svrhu na koju se ova Konvencija odnosi, dijete označava svaku osobu mlađu od 18 godina, osim ako se zakonom koji se primjenjuje na dijete granica punoljetnosti ne odredi ranije.

Članak 2.

1. Države stranke poštivat će i osigurati svakom djetetu na svom području prava navedena u ovoj Konvenciji bez ikakve diskriminacije prema djetetu, njegovim roditeljima ili zakonskim skrbnicima glede njihove rase, boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnoga, etničkoga ili socijalnog podrijetla, imovine, teškoća u razvoju, obiteljskog podrijetla ili kakve druge okolnosti.
2. Države stranke poduzet će sve potrebne mjere za zaštitu djeteta od svih oblika diskriminacije ili kažnjavanja koji polaze od položaja, djelatnosti, izraženog mišljenja ili uvjerenja roditelja, zakonskih skrbnika ili članova obitelji.

Članak 3.

1. U svim akcijama koje u svezi s djecom poduzimaju javne ili privatne ustanove socijalne skrbi, sudovi, državna uprava ili zakonodavna tijela, mora se prvenstveno voditi računa o interesima djeteta.
2. Države stranke obvezuju se da će odgovarajućim zakonodavnim i upravnim mjerama djetetu osigurati zaštitu i skrb kakva je prijeko potrebna za njegovu dobrobit, uzimajući u obzir prava i dužnosti njegovih roditelja, zakonskih skrbnika ili drugih osoba koje su za nj zakonski odgovorne.
3. Države stranke osigurat će da službe i ustanove odgovorne za skrb ili zaštitu djece budu pod stručnim nadzorom i da svoje djelovanje usklade sa standardima nadležnih vlasti, osobito glede pitanja sigurnosti, zdravlja te broja i stručnosti osoblja.

Članak 4.

Države stranke poduzet će sve odgovarajuće zakonodavne, upravne i druge mjere za primjenu prava priznatih u ovoj Konvenciji. Glede gospodarskih, društvenih i kulturnih prava, države stranke poduzet će takve mjere u što širem opsegu svojih raspoloživih sredstava i, u slučaju potrebe, u okviru međunarodne suradnje.

Članak 6.

1. Države stranke priznaju svakom djetetu prirođeno pravo na život.
2. Države stranke će u najvećoj mogućoj mjeri osigurati opstanak i razvoj djeteta.

Članak 24. st. 1. i 2.

1. Državne stranke priznaju djetetu pravo na uživanje najviše moguće razine zdravlja i na olakšice glede ozdravljenja i oporavka. Države stranke će nastojati osigurati da nijednom djetetu ne bude uskraćeno njegovo pravo pristupa zdravstvenim službama.
2. Države stranke će se zalagati za puno ostvarenje toga prava i osobito poduzimati odgovarajuće mjere:
 - a) za smanjenje smrtnosti novorođenčadi i djece;
 - b) za pružanja potrebne zdravstvene pomoći i zdravstvene njege svakom djetetu, s težištem na jačanju primarne zdravstvene zaštite;
 - c) za suzbijanje bolesti i neishranjenosti u okvirima primarne zdravstvene zaštite primjenom, inter alia, lako dostupne tehnologije te osiguranjem odgovarajuće hranjive prehrane i pročišćene pitke vode, imajući na umu opasnosti i rizike od zagađenosti okoliša;
 - d) za osiguranje prenatalne i postnatalne zdravstvene zaštite majki;
 - e) za pružanje obavijesti, obrazovanja i potpore u korištenju temeljnih spoznaja o dječjem zdravlju i prehrani, prednostima dojenja, osobnoj higijeni i čistoći okoliša te sprječavanju nezgoda, svim slojevima zajednice, osobito roditeljima i djeci;
 - f) za razvoj preventivne zdravstvene zaštite, savjetodajstva za roditelje te obrazovanja i službi za planiranje obitelji.

Članak 41.

Ništa iz ove Konvencije ne smije ugroziti odredbe koje više pridonose ostvarivanju prava djeteta, a koje mogu biti sadržane u:

- a) zakonu države stranke, ili
- b) međunarodnom zakonu koji se primjenjuje u toj državi.

C. Okvirni zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini

(„Službeni glasnik BiH“, broj: 18/03)

Članak 1. stavak 2. točka II.1.

Zakonom se regulira sljedeće:

II - Načela u obrazovanju

1. pravo djeteta na obrazovanje

Članak 16. st. 1., 5. i 6.

Osnovno obrazovanje obvezno je za svu djecu.

Obvezno obrazovanje je besplatno. Besplatno osnovno obrazovanje osigurava se svoj djeci.

Dijete u smislu ovog zakona je svaka osoba do navršene osamnaeste godine života.

D.1. Zakon o zdravstvenom osiguranju

(„Službene novine Federacije BiH“, broj: 30/97)

Članak 19. toč. 12. – osporeni dio odrednice

Prema ovom zakonu osiguranici su:

12. neuposlene osobe koje su prijavljene zavodu za zapošljavanje:

- ako su se prijavila u roku od 30 dana nakon prestanka radnog odnosa, odnosno obavljanja djelatnosti, ili nakon prestanka primanja nadoknade plaća na koju imaju pravo prema ovome zakonu ili prema propisima donesenim na temelju ovog zakona,
- ako su se prijavile u roku od 30 dana nakon služenja vojnog roka, ili nakon prestanka nesposobnosti za rad zbog koje su otpuštene s te vojne službe,
- ako su se prijavile u roku od 30 dana nakon otpuštanja iz ustanove za izvršenje kaznenih i

prekršajnih sankcija, iz zdravstvene ili druge specijalizirane ustanove, ako je bila primijenjena sigurnosti mjera obvezatnog psihijatrijskog liječenja u zdravstvenoj ustanovi ili obvezatnog liječenja alkoholičara i narkomana,

- ako su na stručnom osposobljavanju ili prekvalifikaciji koje organizira zavod za zapošljavanje,
- ako su se prijavila u roku od 30 dana, po povratku iz inozemstva i ako su prije odlaska u inozemstvo bile zdravstveno osigurane,
- ako su se prijavile u roku od 90 dana nakon svršetka školske godine u kojoj su svršile redovito školovanje, odnosno od dana položenog ispita, ako su prije toga izgubila pravo na zdravstvenu zaštitu,
- ako su se prijavila u roku od 90 dana nakon služenja vojnog roka, odnosno od dana prestanka nesposobnosti zbog bolesti koje su uzrokom otpuštanja s te vojne službe, ako su na služenju vojnog roka stupila u roku od 60 dana od dana svršenog školovanja u odgovarajućoj ustanovi.

Članak 86. stavak 1. toč. 4. i 9.

Obveznici obračunavanja i uplate doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje su:

4. Zavod za socijalnu zaštitu – za osobe koje primaju stalnu novčanu pomoć i za osobe smještene u ustanovama socijalne zaštite;
9. nadležni organ uprave kantona odnosno općine - za socijalno ugrožene osobe koje nisu osigurane po drugoj osnovi, i osobe iz članka 19. toč. 15. i 16. i članka 24. toč. 1. 2. i 3. ovog zakona;

Članak 90.

Sredstva osobnog udjela osiguranih osoba iz članka 80. stavak 1. točka 13. ovog zakona može se utvrditi za određene vidove korištenja zdravstvene zaštite na osnovi propisa što ih donosi zakonodavno tijelo kantona na prijedlog kantonalnog zavoda osiguranja.

Pri donošenju propisa o visini iznosa, te kriterija i načina udjela osiguranih osoba u korištenju zdravstvene zaštite uzimaju se u obzir socijalne prilike osiguranih osoba i opseg raspoloživih sredstava za financiranje obvezatnog zdravstvenog osiguranja.

D.2. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju

(„Službene novine Federacije BiH“, broj: 7/02)

Članak 13.

Članak 90. mijenja se i glasi:

„Parlament Federacije može, u osnovnom paketu zdravstvenih prava, utvrditi maksimalni iznos neposrednog udjela osiguranih osoba u troškovima korištenja pojedinih vidova zdravstvene zaštite, uzimajući u obzir socijalne prilike osiguranih osoba i njihov doprinos obveznom zdravstvenom osiguranju, kao i iznos raspoloživih sredstava za financiranje obveznog zdravstvenog osiguranja.“

D.3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju

(„Službene novine Federacije BiH“, broj: 70/08)

Članak 1. – osporeni dio članka

U Zakonu o zdravstvenome osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97 i 7/02 - u daljnjem tekstu: Zakon) u članku 19. točka 13. mijenja se i glasi:

"13. djeca koja su navršila 15 godina života, odnosno stariji maloljetnici do 18 godina života, a nisu završili osnovno školovanje ili se po završetku osnovnog školovanja nisu zaposlili, ako su se prijavili zavodu za zapošljavanje".

Iza točke 13. dodaju se nove toč. 13a. i 13b. koje glase:

"13a. djeca od rođenja, kao i djeca za vrijeme redovitog školovanja u osnovnim i srednjim školama odnosno studiranja na višim i visokim školama te sveučilištima, koja su državljani Bosne i Hercegovine s prebivalištem na teritoriju Federacije, a nisu zdravstveno osigurana kao članovi obitelji osiguranika, ali najdulje do navršene 26 godine života,

13b. osobe nakon navršenih 65 godina života koje imaju prebivalište na teritoriju Federacije, a koje nisu zdravstveno osigurane po drugoj osnovi u Bosni i Hercegovini ili drugoj državi (u daljnjem tekstu Zakona: osobe nakon navršenih 65 godina života)".

U točki 14. iza riječi "osobe" dodaju se riječi: "starije od 18 godina".

Članak 2.

U članku 86. stavak 1. iza točke 7. dodaje se nova točka 7a. koja glasi:

„7a. tijelo uprave kantona mjerodavno za poslove socijalne i dječije zaštite

- za djecu od rođenja do polaska u osnovnu školu koja nisu osigurana po drugoj osnovi, a sukladno članku 19. točka 13a. Zakona,
- za osobe nakon navršenih 65 godina života, koje nisu zdravstveno osigurane po drugoj osnovi, a uskladno članku 19. točka 13. Zakona.

Točka 8. mijenja se i glasi:

„8. tijelo uprave kantona mjerodavno za obrazovanje – za učenike odnosno studente koji nisu osigurani po drugoj osnovi sukladno članku 19. točka 13a. Zakona, kao i za učenike odnosno studente koji vrše praktičan rad u svezi s nastavom“.

Članak 3.

U članku 90. iza stavka 1. dodaju se novi st. 2. i 3. koji glase:

"Djeca od rođenja do navršene 15 godine života, odnosno stariji maloljetnici do 18 godina života i osobe nakon navršenih 65 godina života, koji nisu zdravstveno osigurani po drugoj osnovi, oslobođeni su od plaćanja sredstava osobnog sudjelovanja osiguranih osoba prilikom korištenja zdravstvene zaštite.

Za djecu od rođenja do navršenih 15 godina života, odnosno starije maloljetnike do 18 godina života i osobe nakon navršenih 65 godina života, koji nisu zdravstveno osigurani po drugoj osnovi, plaćanje izravnoga sudjelovanja u troškovima zdravstvene zaštite vršit će tijelo uprave kantona mjerodavno za poslove socijalne i dječije zaštite".

Članak 4.

Kantonalna tijela uprave, zavodi zdravstvenog osiguranja kantona i vlade kantona dužni su uskladiti svoje akte s odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

E. Zakon o zdravstvenoj zaštiti

(„Službene novine Federacije BiH“, br.: 46/10 i 75/13)

Članak 12. st. 1. i 2. točka 8)

Društvena briga za zdravlje, pod jednakim uvjetima, na teritoriju Federacije ostvaruje se osiguranjem zdravstvene zaštite stanovništvu Federacije, kao i grupacijama stanovništva koje su izložene povećanom riziku obolijevanja, zdravstvenom zaštitom osoba u svezi sa sprečavanjem, suzbijanjem, ranim otkrivanjem i liječenjem bolesti od većeg socijalno-medicinskog značaja, kao i zdravstvenom zaštitom socijalno ugroženog stanovništva.

Zdravstvena zaštita iz stavka 1. ovog članka obuhvata:

- 8) zdravstvenu zaštitu djece od rođenja, kao i djece za vrijeme redovitog školovanja u osnovnim i srednjim školama, odnosno studiranja na visokim školama, te sveučilištima koji su državljani Bosne i Hercegovine, s prebivalištem na teritoriju Federacije, ali najdulje do navršene 26 godine života, koji su zdravstveno osigurani kao članovi obitelji osiguranika ili su izvorni zdravstveni osiguranici sukladno propisima o zdravstvenom osiguranju;

Članak 26. stavak 2.

Svako dijete od rođenja do navršenih 18 godina života ima pravo na najviši mogući standard zdravlja i zdravstvene zaštite.

Članak 27. stavak 1.

Pacijentom, u smislu ovog zakona, kao i propisa o pravima, obvezama i odgovornostima pacijenata, smatra se svaka osoba, bolesna ili zdrava, osigurana ili neosigurana osoba, koja zatraži ili kojoj se pruža određena mjera ili zdravstvena usluga u cilju očuvanja i unaprijeđenja zdravlja, sprječavanja bolesti, liječenja ili zdravstvene njege i rehabilitacije.

8. Činjenično stanje i stav Ustavnog suda Federacije

Nakon analize navoda iz zahtjeva i odgovora na zahtjev, te cjelokupne dokumentacije u spisu, Ustavni sud Federacije je utvrdio činjenično stanje i na temelju relevantnog prava zauzeo stav kako slijedi:

Podnositelj zahtjeva je, sukladno članku IV.C.3.10.2. (a) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, ovlašten za podnošenje zahtjeva za ocjenu ustavnosti.

U zahtjevu od 30.10.2017. godine suštinski se problematizira osporeni dio članka 19. točka 13a. Zakona kojim se, prema navodima podnositelja zahtjeva, krši pravo djeteta na bezuvjetno obvezno zdravstveno osiguranje i zdravstvenu skrb, te pravo na jednak zakonski tretman bez obzira na status, bilo kakvo drugo svojstvo ili okolnost u tom pogledu što nije sukladno s Konvencijom, Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Međunarodnim paktom o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima, Univerzalnom Deklaracijom o ljudskim pravima i Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Imajući u vidu rješenja u Zakonu, Parlament Federacije Bosne i Hercegovine je na prijedlog Vlade Federacije donio Odluku o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava („Službene novine Federacije BiH“, broj: 21/09). Ovom Odlukom je utvrđen minimalni obim prava obveznog zdravstvenog osiguranja iz članka 32. Zakona, kao i drugih prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine. Utvrđen je i paket zdravstvenih prava koji se obezbjeđuje za neosigurane osobe, državljane Bosne i Hercegovine, s prebivalištem na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine. Paketom zdravstvenih prava za neosigurane osobe do 18 godina starosti, djeci do navršanih 18 godina starosti, kao i školskoj djeci i studentima na redovitom školovanju do navršanih 26 godina starosti, obezbjeđuju se ista prava koja imaju i osigurane osobe, dok se neosiguranim osobama preko 18 godina starosti obezbjeđuju samo određeni vidovi zdravstvene skrbi. Utvrđena prava neosiguranih osoba moraju se financirati iz sredstava proračuna kantona ili općine prema mjestu zadnjeg prebivališta neosigurane osobe. Ovo je konstatirano i u Preporuci Institucije ombudsmena/ ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine od 04.05.2016. godine, koju je podnositelj zahtjeva priložio uz svoj zahtjev.

Materija prava na zdravstvenu zaštitu i prava na zdravstveno osiguranje se ne može posmatrati parcijalno, nego u ukupnosti svih zakonskih i podzakonskih propisa iz ove oblasti koji se na to odnose. Okvirnim zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini, na razini Bosne i Hercegovine je propisano da je osnovno obrazovanje obvezno i besplatno za svu djecu. Člankom 80. Zakona utvrđuje se način osiguravanja sredstava za financiranje prava iz zdravstvenog osiguranja. Člankom 85. ovog Zakona propisano je da zakonodavno tijelo kantona na prijedlog kantonalnog zavoda osiguranja svojim odlukama propisuje stope za utvrđivanje visine doprinosa iz obveznog zdravstvenog osiguranja. Člankom

86. ovog Zakona su određeni obveznici obračunavanja i visine uplata doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje za određen krug osoba, među kojima su i korisnici stalne novčane pomoći, osobe smještene u ustanovama socijalne zaštite, socijalno ugrožene osobe koje nisu osigurane po drugoj osnovi, te druge taksativno navedene kategorije ugroženih osoba.

U poglavlju XI Odluke o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava je definiran obim paketa zdravstvenih prava za neosigurane osobe, državljane Bosne i Hercegovine s prebivalištem na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, uključujući djecu i mladež do navršanih 18 godina starosti. Također je utvrđeno da se ista financiraju iz sredstava proračuna kantona ili općina prema mjestu zadnjeg prebivališta neosigurane osobe.

U Preporuci Institucije ombudsmena/ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine broj: P-171/11 od 09.11.2011. godine konstatira se da je evidentno da su vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine donijele propise koji omogućavaju ostvarivanje prava iz zdravstvene skrbi, ali zbog nedostatka koordinacije nije došlo do potpune realizacije istih, kao i da je nužno napraviti distinkciju između *de iure* diskriminacije i *de facto* diskriminacije.

Podnositelj zahtjeva navodi primjer iz Tuzlanskog kantona gdje je na području tog Kantona registrirano 46 djece uzrasta od 6 do 15 godina života koja su isključena iz sustava obveznog zdravstvenog osiguranja i zdravstvene skrbi, a kao izvor za ovaj podatak označio je Informaciju sa zajedničkog sastanka predstavnika Skupštine Tuzlanskog kantona i Vlade Tuzlanskog kantona od 11.04.2016. godine. Kantonalni organi uprave, zavodi zdravstvenog osiguranja i vlade kantona, su sukladno članku 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju iz 2008. godine bili dužni uskladiti svoje akte s odredbama tog zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu istog i započeti s primjenom toga Zakona.

Konvencija i Okvirni zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju, donesen na nivou Bosne i Hercegovine, pod pojmom „dijete“ podrazumijevaju svaku osobu uzrasta do 18 godina. Ovu odrednicu Ustavni sud Federacije tumači sukladno s obvezujućim međunarodnim dokumentima, na način da iz osporenog dijela članka 19. točka 13a. Zakona jasno proizilazi da su osiguranici sva djeca od rođenja do navršene 18 godine života. To što se nakon navoda „djeca od rođenja“ citirana rečenica iza zareza nastavlja tekstem koji pominje studiranje na višim i visokim školama ovome

Sudu ukazuje na činjenicu da se na taj način dodatno „proširuje“ pravo na zdravstveno osiguranje osobama starijim od 18 godina sve do njihove 26 godine života pod uvjetima da su državljani Bosne i Hercegovine, da imaju prebivalište na teritoriji Federacije i da studiraju.

Po mišljenju Ustavnog suda Federacije tumačenje osporene norme: rečeničko, ciljano i logičko, a usklađeno s obveznom primjenom zakona sukladno s obvezujućim normama međunarodnih ugovora, konkretno Konvencije, je takvo da sva djeca „od rođenja“, dakle, dok god su u statusu djeteta (18 godina života po Konvenciji) imaju pravo na zdravstveno osiguranje. Dodatnim tekstom ne osporava se, niti ograničava pravo na zdravstveno osiguranje djece. Dakle, u ovom slučaju, po stavu Ustavnog suda Federacije, izvoriste problema nije osporena odredba iz članka 19. točka 13a. Zakona, nego njena primjena i tumačenje u jednom kantonu u Federaciji Bosne i Hercegovine. Uz sve to, treba imati u vidu i da je osnovno obrazovanje obvezno prema Okvirnom zakonu o osnovnom i srednjem obrazovanju na razini Bosne i Hercegovine, što dodatno potvrđuje naprijed navedenu argumentaciju.

Pravo na zdravstvenu zaštitu kao univerzalno pravo na razini Federacije Bosne i Hercegovine je uređeno nizom navedenih propisa u kojima je evidentno da se djetetom smatra svaka osoba od rođenja do punoljetstva, kao i da su mu pružena ista prava zdravstvenog osiguranja i zdravstvene skrbi kao zdravstveno osiguranoj djeci, bez obzira na njihov status i činjenicu da li su učenici osnovnih škola.

Ovaj Sud sa žaljenjem prihvata činjenicu da postoje problemi u oblasti zdravstvenog osiguranja djece u Tuzlanskom kantonu. Međutim, smatra da isti nisu nastali zbog osporenog dijela članka 19. točka 13a. Zakona, već isključivo zbog eventualno neodgovarajućih i neusklađenih propisa iz oblasti zdravstva u tom kantonu koji su doneseni u izvršenju federalnih propisa, na koje je podnositelj zahtjeva i ukazao. Kako se podnositelj zahtjeva izričito izjasnio da ne traži od Ustavnog suda Federacije ocjenu ustavnosti kantonalnih propisa iz oblasti zdravstva na području Tuzlanskog kantona, već ih je samo naveo kao primjer, ovaj Sud nije razmatrao ustavnost kantonalnih propisa, postupajući sukladno članku 13. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine u kojem je propisano da Ustavni sud Federacije odlučuje u granicama zahtjeva koji su istaknuti u postupku.

U odnosu na osporeni dio članka 19. točka 12. Zakona problematizira se ustavnost istog jer se pružanje obveznog zdravstvenog osiguranja neuposlenim osobama uvjetuje prijavljivanjem zavodu za zapošljavanje u rokovima od 30 do 90 dana. Podnositelj zahtjeva suštinski smatra da se tako krše prava propisana Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, Univerzalnom Deklaracijom o ljudskim pravima, Konvencijom o ukidanju svih oblika diskriminacije žena, Međunarodnim paktom o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima, Konvencijom o pravima djeteta i Europskom konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Smatra neprihvatljivim da se propisivanjem rokova, ograničava pravo na obvezno zdravstveno osiguranje i pristup zdravstvenoj skrbi bio kojem državljaninu Federacije Bosne i Hercegovine. Ukazuje da se tako krši jedno od osnovnih ljudskih prava posebice osjetljivom dijelu stanovništva (trudnice, porodilje, kronično oboljeli i dr.).

Po mišljenju ovoga Suda, osporeni dio članka 19. točka 12. ne bi se mogao posmatrati van konteksta ostalih zakona kojima je uređena oblast zdravstvene zaštite, te se odrednice tog Zakona, kako sadržinski, tako i pojmovno ne mogu tumačiti van konteksta ostalih sistemskih propisa iz oblasti zdravstvene skrbi na federalnoj i kantonalnoj razini.

Propisivanjem rokova kao procesnih pretpostavki za reguliranje određenog prava u nadležnosti je zakonodavca. Stoga, rokovi koji se osporavaju i sa stanovišta dužine i uopće uvođenja procesnih pravila za ostvarivanje ovog prava, nisu izvor neustavnosti, izuzev ako bi se utvrdilo da su isti nerazumno kratki, gdje bi u takvom slučaju njihovo propisivanje bilo u funkciji uskraćivanja ili onemogućavanja ostvarivanja određenog prava, a ne razumno opravdane procesne discipline.

Ustavni sud Federacije konstatira da su propisani zakonski rokovi u osporenoj odredbi članka 19. točka 12. Zakona istina relativno kratki, ali ne i nerazumno kratki da bi to bio razlog njegove neustavnosti. Utoliko prije, što Zakon o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 2/98 i 48/99) detaljno propisuje mogućnost povrata u prijašnje stanje u svim slučajevima kada je stranka iz opravdanih razloga propustila da izvrši, odnosno preduzme neku radnju, a u konkretnom slučaju to je prijavljivanje za ostvarivanje prava iz zdravstvenog osiguranja. Na temelju iznijetog, Ustavni sud Federacije zaključuje da je član 19. tač. 12. i 13a. Zakona sukladan Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine.

Iz svih navedenih razloga Ustavni sud Federacije je odlučio kao u izreci ove presude.

Како је предмет овим ријешен у меритуму, престала је потреба за доношењем одлуке о привременој мјери.

Ову пресуду Уставни суд Федерације донио је једногласно у саставу: Александра Martinović, предсједница Суда, Vesna Budimir, Mirjana Čučković, prof. dr. Edin Muminović i dr. sc. Kata Senjak, судије Суда.

Број: У-61/17
Сарајево, 15.10.2019. године

Предсједница
Уставног суда Федерације
Босне и Херцеговине

Aleksandra Martinović, v.r.

60.

Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине одлучујући о захтјевима потпредсједника Федерације Босне и Херцеговине за утврђивање уставности члана 19. тач. 12. и 13а. Закона о здравственом осигурању, на основу члана IV.Ц.3.10.(2) а) Устава Федерације Босне и Херцеговине, на сједници без јавне расправе одржаној дана 15.10.2019. године, донио је

ПРЕСУДУ

Утврђује се да је члан 19. тач. 12. и 13а. Закона о здравственом осигурању („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 30/97, 7/02, 70/08, 48/11 и 36/18) у складу са Уставом Федерације Босне и Херцеговине.

Пресуду објавити у „Службеним новинама Федерације БиХ“ и службеним гласилима кантона.

Образложење

1. Подносилац захтјева и предмет захтјева

Потпредсједник Федерације Босне и Херцеговине Милан Дуновић (у даљем тексту: подносилац захтјева) је дана 30.10.2017. године доставио Уставном суду Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту:

Уставни суд Федерације) два поднеска: захтјев за оцјену уставности дијела члана 19. тачка 13а. Закона о здравственом осигурању (у даљем тексту: оспорени дио члана 19. тачка 13а. Закона) и захтјев за доношење привремене мјере којом би се обуставила примјена истог до доношења коначне одлуке овог Суда. Захтјеви су заведени под бројем У-61/17.

Подносилац захтјева је дана 05.07.2018. године Уставном суду Федерације доставио још два поднеска: захтјев за оцјену уставности дијела члана 19. тачка 12. Закона о здравственом осигурању (у даљем тексту: оспорени дио члана 19. тачка 12. Закона) и захтјев за доношење привремене мјере којом би се обуставила примјена истог до доношења коначне одлуке Уставног суда Федерације. Ови захтјеви су заведени под бројем У-17/18.

2. Рјешење о спајању поступака

Обзиром да се ради о захтјевима за утврђивање уставности истог Закона о здравственом осигурању (у даљем тексту: Закон), Уставни суд Федерације је на сједници одржаној 12.09.2018. године, уз примјену члана 38. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 6/95 и 37/03) донио Рјешење број: У-61/17 од 12.09.2018. године о спајању поступака у предметима број: У-61/17 и У-17/18, те да ће се водити јединствен поступак и донијети једна одлука под бројем У-61/17.

3. Странке у поступку

На основу члана 39. став 1. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине странке у овом поступку су: подносилац захтјева и Парламент Федерације Босне и Херцеговине, као доносилац Закона.

4. Битни наводи захтјева за оцјену уставности и захтјева за привремену мјеру

У захтјеву од 30.10.2017. године, подносилац захтјева сматра да је оспореним дијелом члана 19. тачка 13а. Закона, дошло до повреда: пете алинеје Преамбуле, чл. П.А.2., П.А.2.(1) а), ј) и о), П.А.6., V.1.1.а) и VII.3 Устава Федерације Босне и Херцеговине; чл. 1. и 25. Универзалне Декларације о људским правима; члана 12. став 2. Конвенције о укидању свих облика дискриминације жена; члана 2. и члана 12. ст. 1. и 2. тач. а) и д) Међународног пакта о економским, социјалним и културним правима; чл. 2.,

3., 4. и 6., члана 24. ст. 1. и 2. тач. б) и д) и члана 41. Конвенције о правима дјетета (у даљем тексту: Конвенција), члана 1. Протокола 12. и члана 13. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода. Указује да су из права на обавезно здравствено осигурање искључена дјеца од 6 до 15 година живота која нису ученици основних школа чиме су та дјеца доведена у неповољнији положај од осталих вршњака. Сматра да су право на здравствену заштиту дјетета и право на основно образовање дјетета два одвојена и апсолутно заштићена права која се требају независно остваривати једно од другог без икаквих условљавања, јер се само тако могу остварити најбољи интереси дјетета, а то би морао бити легитиман циљ сваког напредног друштва. То намеће обавезу за јавну власт да максимално штити сва права садржана у Конвенцији без икаквих условљавања. У члану 2. Конвенције гарантује се једнак статус дјете у погледу уживања права гарантованих Конвенцијом, уз обавезу државе чланице да ће поштовати и гарантовати права изложена у овој Конвенцији сваком дјетету без дискриминације било које врсте, уз обавезу државе да ће предузети све одговарајуће мјере да осигура заштиту дјетета од свих облика дискриминације. У чл. 3. и 4. Конвенције прописано је да у свим активностима у вези са дјецом све јавне и државне установе морају прије свега водити рачуна о интересима дјетета, уз обавезу држава странака да организују да службе и установе одговорне за бригу или заштиту дјете буду под стручним надзором и да своје дјеловања ускладе водећи рачуна о сигурности и здрављу дјете уз предузимање свих одговарајућих мјера за примјену права признатих у Конвенцији. У члану 6. Конвенције гарантује се сваком дјетету право на живот, а држави чланици намеће обавеза да до крајње могуће мјере осигура преживљавање и развој дјетета. У члану 24. ст. 1. и 2. б) Конвенције признаје се право дјетету да ужива највиши стандард здравља, да има приступ институцијама за лијечење и здравствену рехабилитацију и обавезује сваку државу чланицу да обезбиди пружање потребне медицинске помоћи и бригу за здравље дјете. Чланом 41. Конвенције забрањено је свако умањивање права гарантованих одредбама Конвенције путем националног законодавства држава чланица. Конвенција је саставни дио уставног поретка Федерације Босне и Херцеговине, а оспореним дијелом члана 19. тачка 13а. Закона прекршена је, не само Конвенција, него и други обавезујући међународни правни акти и то: Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима, Протокол 12. уз Европску

конвенцију за заштиту људских права и основних слобода и Универзална декларација о људским правима Уједињених народа. Институција омбудсмана/омбудсмана за људска права Босне и Херцеговине је након истраживања 2012. године објавила специјални извјештај „Здравствена заштита дјете у Босни и Херцеговини“ са препоруком Скупштини и Влади Тузланског кантона да предузму адекватне и ефикасне мјере у циљу осигурања безусловне и бесплатне здравствене бриге за сву дјецу на подручју кантона, а Заводу здравственог осигурања Тузланског кантона да осигура да сва дјеца на подручју тог кантона буду ослобођена непосредног личног судјеловања у виду плаћања годишње премије-маркица. Кантоналне власти нису поступиле по препорукама позивајући се на став Федералног министарства здравства да је здравствена заштита дјете до 15 година регулисана законским оквиром. Наводи да у буџету за 2016. годину у том кантону уопште нису планирана средства за те намјене. Одлуком о измјенама Одлуке о утврђивању основица, стопа и начину обрачунавања и уплате доприноса за обавезно здравствено осигурање на подручју Тузланског кантона („Службене новине ТК“, број: 5/16) здравство је једноставно „пребачено“ са федералног и кантоналног нивоа на ниво локалне самоуправе према мјесту пребивалишта дјете којима је ускраћено поменуто право. Овакво понашање кантоналних власти у Тузли је супротно Уставу Федерације Босне и Херцеговине и представља кршење принципа „одозго према доле“, јер након доношења Закона, кантоналне власти у Тузли су наставиле са кршењем, Уставом Федерације Босне и Херцеговине, гарантованог права грађана тако што уопште нису осигурале било каква средства за обавезну здравствену заштиту дјете од 6 до 15 година која нису на редовном школовању. Интересантно је да је поменути кантон своју уставну надлежност и обавезу једноставно „пренио“ на општине одлуком, као нижерангираним правним актом, а не законом. Самовољно преношење уставне кантоналне надлежности на нижи ниво власти на овакав начин је у цијелости неприхватљиво. Подносилац захтјева наводи да не тражи оцјену уставности кантоналних прописа, него исте наводи само као примјер докле све избјегавање уставних обавеза кантона може ићи. Наведена законска рјешења нису позната у Републици Српској, нити у државама региона. Предлаже овом Суду да у оспореном дијелу члана 13а. Закона ријечи „основним и“ оцијени неуставним и да се исти престане примјењивати након објављивања пресуде овога Суда у „Службеним новинама Федерације БиХ“.

У захтјеву од 05.07.2018. године подносилац захтјева проблематизује оспорени дио члана 19. тачка 12. Закона, указујући да исти прописује да осигураници здравственог осигурања могу бити само оне незапослена лица која су пријављена заводу за запошљавање у року од 30, односно 60 или 90 дана: након престанка радног односа, обављања дјелатности или након престанка примања накнаде плате на коју имају право према овом Закону или према прописима донесеним на основу овога закона и др. Сматра да је тако дошло до повреда пете алинеје Преамбуле, чл. II.A.2., II.A.2.(1) а), j) и о), II.A.6., V.1.1.а) и VII.3 Устава Федерације Босне и Херцеговине; члана 25. Универзалне Декларације о људским правима у вези са чланом 2; члана 12. став 2. Конвенције о укидању свих облика дискриминације жена; члана 12. ст. 1. и 2. а) и д) Међународног пакта о економским, социјалним и културним правима; чл. 2., 3., 4. и 6., самостално и у вези са чланом 2.; чл. 2., 3., 4., 6., 13., 24. ст. 1. и 2. и 41. Конвенције; члана 1. Протокола број 12 и члана 13. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода. Указује да Закон прописује посебне рокове, као формално-процесне услове, за остваривања обавезног здравственог осигурања, а у случају пропуштања тих рокова трајно се губи право на здравствену заштиту, као једно од основних људских уставних права што није у складу са Уставом Федерације Босне и Херцеговине и међународним правним стандардима. Сматра посебно забрињавајућим да се то право ускраћује лицима са неријешеним статусним питањима које су у стању социјалне потребе екстремног нивоа, укључујући припаднике ромске националне мањине, посебно жене-труднице и породиље. Право на обавезно здравствено осигурање не би се смјело ничим условљавати, а поготово не роковима и процедурама јер се, најчешће, ради о лицима у стању потребе којима се на описани начин практично онемогућава уживање права на здравствену заштиту, као једно од основних људских права. Наводи податак да у Тузланском кантону статус осигураника обавезног здравственог осигурања нису имале 41 трудница и 76 породиља у 2015. години, те 56 трудница и 77 породиља у 2016. години. Здравство је област која спада у тзв. заједничку надлежност федералне власти и кантона. У ситуацији када законодавац (федерална власт) није уредио ову област на одговарајући начин, а неки кантони се уопште и не баве овим проблемом, јер то изискује додатна финансијска средства, јасно је да у тој ситуацији испаштају они који никако не би смјели, а то су: труднице, породиље, хронични болесници којима се тако крше основна људска права

гарантована Уставом Федерације Босне и Херцеговине. Указује на одредбе из члана II.A.2. и II.A.2. (1) j) и о) Устава Федерације Босне и Херцеговине које обавезују Федерацију да осигура примјену највишег нивоа међународно признатих права и слобода, у конкретном случају право на заштиту породице и дјеце и право на здравствену заштиту. Законодавац је у оспореном дијелу члана 19. тачка 12. Закона директно ограничио права трудницама и породиљама и онемогућио им приступ здравственој заштити у трудноћи чиме је директно прекршио члан 12. став 2. Конвенције о укидању свих облика дискриминације жена. Напомиње да је Комитет за елиминацију расне дискриминације (ЦЕРД) након разматрања деветог, десетог и једанаестог периодичног извјештаја о Босни и Херцеговини у закључним запажањима изразио своју забринутост због строгих услова за пријаву за здравствено осигурање, недовољне примјене прописа који гарантују бесплатну здравствену заштиту неосигураним угроженим групама, као што су дјеца и труднице, укључујући и ускраћивање здравствених услуга, што има посебно негативан утицај на Роме, те упутио закључну препоруку да Босна и Херцеговина, између осталог, побољша приступ Рома здравственој заштити, између осталог и уклањањем препрека за пријаву за здравствено осигурање, и осигура да закони и прописи који прописују бесплатан приступ здравственој заштити увијек и потпуно буду примјењени. Тврди да је примјеном оспореног дијела члана 19. тачка 12. Закона дошло до дискриминације на основу пола, социјалног и другог статуса, припадности националним мањинама и посебно рањивим друштвеним групама, што је све супротно члану 1. Протокола број 12. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода. Сматра да редовни судови нису склони критички сагледавати законе који су на снази, да је правна заштита коју пружа апелација Уставном суду Босне и Херцеговине неефикасан правни лијек у смислу члана 13. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода која прописује да свако има право на правни лијек пред националним властима.

5. Битни наводи одговора на захтјеве

Уставни суд Федерације је на основу члана 16. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине актом број: У-61/17 од 17.11.2017.године од оба дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине тражио одговоре на наводе из захтјева од 30.10.2017. године, а који се односи на оспорени дио члана 19. тачка 13а. Закона.Такође је

затражено и достављање транскрипта са сједнице Представничког дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине од 27.05.2008. године и транскрипт са сједнице Дома народа Парламента Федерације Босне и Херцеговине, као и приједлог Закона о измјенама и допунама Закона о здравственом осигурању који је Влада Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Влада Федерације) упутила Парламенту Федерације Босне и Херцеговине на усвајање, као и сву документацију везану за доношење поменутог Закона.

Дом народа Парламента Федерације Босне и Херцеговине, путем Законодавно-правне комисије, у одговору број: 02-02-2058/17 од 21.12.2017. године наводи да је разматрајући оспорени дио одредбе члана 19. тачка 13а. прибавио мишљење Владе Федерације, као предлагаоца предметног Закона, те заузео став да оспорени дио члана 19. тачка 13а. Закона не повређује право дјетета на обавезно здравствено осигурање и здравствену заштиту. Ова Комисија изражава став да неизвршавање федералних и кантоналних прописа од стране надлежних кантоналних органа, те у вези с тим несанкционисање родитеља или старалаца који своју дјецу, противно законским одредбама, не укључују у систем обавезног основног образовања, затим незбријавање социјално угрожене, зостављане, занемарене или запуштене дјеце од стране кантоналних органа надлежних за социјалну заштиту, има за последицу да дјеца која нису укључена у систем обавезног основног образовања, самим тим нису укључена ни у систем обавезне здравствене заштите. Цитира члан 16. Оквирног закона о основном и средњем образовању у Босни и Херцеговини који прописује обавезно основно образовање за сву дјецу. Надаље се истиче да кантонални закони којима се уређује област обавезног основног образовања, не прописују изузетак од обавезе стицања основног образовања за дјецу која због здравственог стања нису у могућности похађати редовиту наставу, већ се за ту категорију предвиђају прилагођени облици наставног рада. Изводи се закључак да основно право дјетета на обавезно здравствено осигурање и здравствену заштиту нису повријеђена због неусаглашености оспореног дијела члана 19. тачка 13а. Закона са Уставом Федерације Босне и Херцеговине, него због непровођења постојећих прописа од стране надлежних кантоналних органа, а чијим провођењем би се овој категорији угрожене дјеце обезбиједили, не само здравствено осигурање и здравствена заштита, него и остала права која су им загарантована Конвенцијом, Универзалном декларацијом о људским правима,

Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода и Уставом Федерације Босне и Херцеговине. Надаље, истичу да подржавају став Владе Федерације да би доношење привремене мјере којом би се брисао оспорени дио члана 19. тачка 13а. Закона, из система обавезног здравственог осигурања искључила дјеца за вријеме редовног школовања у основним школама, а која нису здравствено осигурана као чланови породице осигураника, и за које до сада допринос за здравствено осигурање обрачунава и уплаћује надлежно кантонално тијело за образовање, што укључује и осигурање покрића у плаћању партиципације, а како је то дефинисано Законом. Предлаже се да Уставни суд Федерације донесе пресуду којом би се утврдило да је оспорени дио члана 19. тачка 13а. Закона у складу са Уставом Федерације Босне и Херцеговине.

Уставни суд Федерације је на основу члана 16. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине актом од 11.07.2018. године од оба дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине тражио одговоре на наводе из захтјева од 05.07.2018. године. Представнички дом и Дом народа Парламента Федерације Босне и Херцеговине нису доставили одговоре на наводе из захтјева који се односе на оспорени дио члана 19. тачка 12. Закона.

6. Претходни поступак

У току припрема за одлучивање у овом предмету Уставном суду Федерације је достављено Мишљење Владе Федерације број: 03-01-1369/2017ПО од 18.12.2017. године које се односи на оспорени дио члана 19. тачка 13а. Закона. У истом је, између осталог, истакнуто да на основу Устава Федерације Босне и Херцеговине област здравства спада у тзв. подијељене надлежности између федералне власти и кантона. Одредбама члана 19. Закона су утврђене категорије осигураника, док су чланом 86. тог Закона утврђене категорије обавезника обрачунавања и уплате доприноса из здравственог осигурања. Када је ријеч о дјечи у систему обавезног здравственог осигурања у Федерацији Босне и Херцеговине, Законом је омогућено остваривање права на обавезно здравствено осигурање и здравствену заштиту на начин да дјеца могу користити та права као чланови породица осигураника у смислу члана 20. Закона, а уколико дјеца не користе та права као чланови породица осигураника, њихов статус здравственог осигурања је регулисан чланом 19. тач. 13. и 13а. Закона. Одредницом члана 86. став 1. тачка 7а. и

тачка 8. Закона дефинисано је да је орган управе кантона мјеродаван за послове социјалне и дјечије заштите обавезник обрачунавања и уплате доприноса за здравствено осигурање за дјецу од рођења до поласка у основну школу која нису осигурана по другом основу, те да је орган управе кантона надлежан за образовање обавезник обрачунавања и уплате доприноса за здравствено осигурање за ученике и студенте, који нису осигурани по другом основу у складу са оспореним дијелом члана 19. тачка 13а. Закона. Такође је истакнуто да у складу са чланом 90. ст. 2. и 3. Закона, дјеца до навршене 15. године живота, односно старији малолјетници до 18. године живота, који нису здравствено осигурани по другом основу, ослобођени су учешћа у плаћању приликом коришћења здравствене заштите, те да плаћање те партиципације пада на терет управног органа надлежног за послове социјалне и дјечије заштите.

У складу са чланом 4. Закона о измјенама и допунама Закона о здравственом осигурању („Службене новине Федерације БиХ“, број: 70/08), кантонални органи управе, заводи здравственог осигурања кантона и владе кантона били су дужни ускладити своје акте са одредбама тог Закона у року од 90 дана од дана његовог ступања на снагу. Предње подразумијева да су исти били дужни ускладити кантоналне одлуке о висини средстава личног учешћа осигураних лица, које се може утврдити за одређене видове здравствене заштите, као и ускладити одлуке о утврђивању основица стопа и начина обрачунавања уплата доприноса за здравствено осигурање, а што је у надлежности кантоналних скупштина у складу са чланом 85. Закона. Наведено је подразумијевало и обавезу осигурања финансијских средстава у кантоналним буџетима за плаћање доприноса за здравствено осигурање за категорију осигураника из члана 19. тач.13. и 13а. Закона, што укључује и осигурање финансијских средстава за плаћање партиципација за дјецу која нису навршила 15 година и старије малолјетнике до 18 година живота, уколико немају здравствено осигурање по другом основу. Влада Федерације истиче да је у складу са чл. 83., 84. и 85. Закона о организацији органа управе у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, број: 35/05) однос федералних органа управе и кантоналних, општинских и градских органа управе заснован на обавезама које за сваки од тих органа проистичу из федералних закона и других федералних прописа, као и међународних уговора које је закључила Федерације Босне и Херцеговине, односно Босна и Херцеговина. Појашњава да су федерални

органи управе обавезни осигурати извршавање федералних прописа и уговора на цијелој територији Федерације Босне и Херцеговине и, с тим у вези, имају надлежности предузимати све оне мјере и активности према нижим нивоима власти којима се осигурава извршавање свих послова државне управе. У случају неизвршавања одговарајућих послова на нижим нивоима власти, а који су из домена федералних прописа и закона, једина могућност је упозорење надлежног кантоналног, општинског и градског органа, односно Владе Федерације која након тога има обавезу упознати о истом владе кантона тражећи предузимање адекватних мјера. Међутим, закон не познаје конкретне санкције за неспровођење федералних политика и закона од стране органа власти. У Мишљењу је такођер истакнуто, да када је у питању сектор здравства, Влада Федерације је више пута упозоравала владе кантона, као и кантонална министарстваздравства о неспровођењу одговарајућих федералних прописа и закона из те области. Такође је наведено да постоје категорије дјече од 6 до 15 година која нису укључена у систем основног образовања, те по том основу не могу користити право на здравствено осигурање на основу оспореног дијела члана 19. тачка 13а. Закона. На разини Босне и Херцеговине донијет је Оквирни Закон о основном и средњем образовању у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, број: 18/03) којим се утврђују принципи образовања, право дјетета на образовање и значај дјечијих права. Чланом 16. став 1. тог Оквирног закона је утврђено да је основно образовање обавезно за сву дјецу, те су у истом регулисане и обавезе родитеља, старалаца и усвојитеља у погледу образовања све дјече. У складу са уставима кантона, а полазећи од одредаба Оквирног закона о основном и средњем образовању у Босни и Херцеговини, кантони су донијели кантоналне законе о основном одгоју и образовању. У кантоналним законима је утврђена обавеза похађања редовне основне школе за дјецу до 15. године старости, те прописане прекршајне одредбе којима се утврђује прекршај родитеља, односно старатеља дјетета ако не упише дијете у школу, односно ако дијете редовно не похађа наставу, те одређен распон новчане казне за наведени прекршај. Надаље се у Мишљењу Владе наводи да се у захтјеву за оцјену уставности од 30.10.2017. године нигдје не наводи да ли су надлежни органи кантона, конкретно Тузланског кантона, који је једино поменут у том захтјеву, поступили у складу са наведеним кантоналним законом о основном васпитању и образовању, те да ли су предузели било какве мјере против родитеља, односно старатеља који

нису осигурали обавезно редовито похађање наставе за њихову дјецу. Такође се истиче да је неспорна констатација да постоје породице које се налазе испод минималне egzистенцијалне рazine преживљавања, проблематичне породице у којима су дјеца васпитно запуштена и занемарена, дјеца чији је развој ометен породичним приликама, лица са инвалидитетом и лица ометена у физичком и психичком развоју. На наведене категорије дјеце примјењује се Закон о основама социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породица са дјецом („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 36/99, 54/04, 39/06, 14/09 и 45/16). На нивоима кантона донијети су закони о социјалној заштити, заштити цивилних жртава рата и заштити породица са дјецом који ближе регулишу поступање у овој области. У складу са наведеним, чланом 86. став 1. тачка 9. Закона, обавезник обрачуна и уплата доприноса за здравствено осигурање за наведену категорију осигураника утврђују се одлуком кантоналних скупштина, у складу са чланом 85. Закона. Наводи се да се у захтјеву од 30.10.2017. године обрађује само случај Тузланског кантона, а не и случајеви из других кантона, те је сасвим сигурно да се у предметном случају не ради о повреди Устава Федерације Босне и Херцеговине, већ о недовољној имплементацији федералних прописа из ове области на кантоналном нивоу, те неуједначеном поступању надлежних органа у Тузланском кантону, конкретно надлежних органа за област здравства, као и надлежних органа социјалне заштите, а у погледу здравственог осигурања дјеце од 6 до 15 година старости, која нису укључена у систем основног образовања. У складу са наведеним, по Мишљењу Владе Федерације, није основано ни усвајање предложене привремене мјере, јер би истом из система обавезног здравственог осигурања била искључена дјеца за вријеме редовног школовања у основним школама, а која нису здравствено осигурана као чланови породице осигураника и за које допринос за здравствено осигурање обрачунава и уплаћује надлежни кантонални орган за образовање.

Премијер Федерације Босне и Херцеговине је Уставном суду Федерације поднео број: 03-11-861/2018 од 24.07.2018. године доставио Мишљење Владе Федерације Босне и Херцеговине број: 936/2018 од 24.07.2018. године у вези са захтјевом од 05.07.2018. године. У Мишљењу наводи да су чланом 19. Закона утврђене категорије осигураника, док су чланом 86. тога Закона утврђене категорије обавезника обрачунавања и уплате доприноса за здравствено осигурање. Одредбе члана 19. тачка 12.

Закона, а у вези са чланом 86. став (1) тачка 3., не могу се посматрати одвојено од Закона о посредовању у запошљавању и социјалној сигурности незапослених лица („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 41/01, 22/05 и 9/08). Чланом 3. Закона о посредовању у запошљавању и социјалној сигурности незапослених лица су дефинисана лица која спадају у категорију незапослених лица. Наводи се да постоје различита поступања кантоналних служби за запошљавање у поступку остваривања права по основу незапослености у складу са Законом о посредовању у запошљавању и социјалној сигурности незапослених лица и кантоналним законима из те области. Захтјевом за оцјену уставности дијела члана 19. тачка 12. Закона проблематизује је вулнерабилна категорија људи, као што су труднице и мајке. Наведена категорија осигураника не може се довести у вези са пријавом на евиденцију незапослених заводу за запошљавање на основу Закона о посредовању у запошљавању и социјалној сигурности незапослених лица, обзиром да се не уклапају у појам незапосленог лица на основу члана 3. тог Закона, већ спадају у категорију лица у стању социјалне потребе, чији је статус регулисан Законом о основама социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породица са дјецом, као и кантоналним законима из те области. Чланом 12. Закона о основама социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породица са дјецом, утврђени су корисници социјалне заштите, а то су лица и породице који се налазе у стању социјалне потребе којима је потребан одговарајући облик социјалне заштите. Прописима кантона може се проширити круг корисника социјалне заштите у складу са програмима развоја социјалне заштите и специфичним приликама у кантону. Одредбама члана 86. став 1. тачка 9. Закона обавезник обрачуна и уплате доприноса за здравствено осигурање за социјално угрожена лица која нису осигурани по другом основу је надлежни орган кантона, односно општине, а основица, стопа и начин обрачунавања уплате доприноса за здравствено осигурање за ове категорије осигураника утврђују се одлуком кантоналних скупштина у складу са чланом 85. Закона. Предметни захтјев за оцјену уставности дијела члана 19. тачка 12. Закона више је предмет примјене прописа из других области као што су: Закон о посредовању у запошљавању и социјалној сигурности незапослених лица, Закон о раду, као и Закон о основама социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породица са дјецом. Такође се наводи да предметни захтјев за оцјену уставности обрађује само праксу у четири кантона, те да се у

предметном случају не ради о повреди Устава Федерације Босне и Херцеговине, већ се исто може подвести под недовољну имплементацију федералних прописа, али првенствено из области социјалне заштите, посредовању у запошљавању и здравственој заштити, као и области рада на кантоналном нивоу, те неуједначено поступање надлежних кантоналних органа из наведених области. Брисање рокова за пријаву незапослених лица служби за запошљавање може довести до повећања броја неосигураних лица из разлога што често у пракси неосигурана лица траже начин да се здравствено осигурају тек након што се разболе или буду смјештена у здравствену установу и што се здравственим осигурањем не могу накнадно покрити трошкови који су настали за пружене здравствене услуге. У односу на предње поставља се питање да ли ће заводи за запошљавање бити у могућности плаћати доприносе за здравствено осигурање за сва лица која се на наведени начин пријаве на евиденцији за незапослене. Такође се наводи да у складу са неведеним, није основано ни усвајање предложене привремене мјере јер се у предметном случају ради о недовољној и неуједначеној законодавној пракси. Влада Федерације на крају датог Мишљења закључује да не постоји неусаглашеност дијела оспорене одредбе члана 19. тачка 12. Закона са Уставом Федерације Босне и Херцеговине, због чега не постоји ни основа за доношење привремене мјере.

7. Релевантно право

А. Устав Федерације Босне и Херцеговине

Члан II. А. 2. j) и о)

Федерација ће осигурати примјену највишег нивоа међународно признатих права и слобода утврђених у документима наведеним у Анексу овог устава. Посебно:

- (1) Све особе на територији Федерације уживају права на:
 - j) заштиту породице и дјеце;
 - о) здравствену заштиту;

Члан II. А. 6

Сви судови, органи управе, институције које врше јавна овлашћења и други органи федералне власти примјењиваће и поштовати права и слободе предвиђене у актима наведеним у Анексу.

Члан III.2.б)

Федерална власт и кантони надлежни су за:

- б) здравство;

Члан III.3

- (1) У складу са потребама, надлежности из члана III.2 могу бити остварене заједнички или одвојено, или од стране кантона координирано од федералне власти.
- (2) У погледу ових надлежности кантони и федерална власт договарају се на трајној основи.
- (3) У вршењу ових надлежности, када се ради о законима и другим прописима који су обавезујући на подручју цијеле Федерације, у складу са овим уставом и одлукама Парламента Федерације, федерална власт ће поступити узимајући у обзир кантоналне надлежности, различите ситуације у појединим кантонима и потребу за флексибилношћу у провођењу. Федерална власт има право да утврђује политику и доноси законе који се тичу сваке од ових надлежности.
- (4) У вршењу ових надлежности, у складу са овим уставом и својим кантоналним уставом, кантони ће се обраћати међукантоналном савјету за координацију рјешавања међукантоналних питања и за досљедно рјешавање питања која се тичу интереса ван њихових кантоналних граница, те ће проводити одлуке, учествовати у одлучивању и, кад је потребно, предлагати одлуке у законодавним тијелима. Кантони имају право да утврђују политику и проводе законе који се тичу сваке од ових надлежности.

Члан IV.Ц.3.10.(2) а)

- (2) Уставни суд:

- а) на захтјев предсједника Федерације, потпредсједника Федерације, премијера, замјеника премијера или на захтјев једне трећине чланова било ког дома Парламента Федерације, утврдиће да ли је приједлог закона који је усвојио један од домова, или закон који су усвојила оба дома, у складу са овим уставом;

Члан V.1.1.а)

У извршавању својих надлежности утврђених у члановима III. 2. и 4. сваки кантон ће:

- а) подузети све потребне мјере заштите људских права и слобода утврђених у члановима II. А.1. до 7. и предвиђених у инструментима у Анексу, и дјеловаће у складу са овим уставом;

Амандман XVIII на Устав Федерације Босне и Херцеговине

Члан VII.3. Устава Федерације Босне и Херцеговине мијења се и гласи:

„Међународни уговори и други споразуми који су на снази у Босни и Херцеговини и Федерацији, те општа правила међународног права чине дио законодавства Федерације. У случају несагласности међународног уговора, односно споразума и законодавства, преовладава међународни уговор, односно споразум.“

Б. Конвенција о правима дјетета

Члан 1

За сврхе ове конвенције, дијете је људско биће које није навршило осамнаест година живота, ако се, на основу закона који се односи на дијете, пунољетство не стиче раније.

Члан 2

1. Државе чланице ове конвенције поштују и обезбјеђују права садржана у Конвенцији сваком дјетету под њиховом јурисдикцијом, без икакве дискриминације и без обзира на расу, боју коже, пол, језик, вјероисповест, политичко или друго убијеђење, национално, етничко или социјално поријекло, имовно стање, онеспособљеност, рођење или други статус дјетета или његовог родитеља или законитог старатеља.
2. Државе чланице предузимају све потребне мјере како би се обезбиједила заштита дјетета од свих облика дискриминације или казне засноване на статусу, активностима, израженом мишљењу или убијеђењу родитеља, законитих старатеља или чланова породице дјетета.

Члан 3

1. У свим активностима које се тичу дјеце од примарног значаја су интереси дјетета без обзира на то да ли их спроводе јавне или приватне институције за социјалну заштиту, судови, административни органи или законодавна тијела.

2. Државе чланице се обавезују да дјетету обезбиједи такву заштиту и бригу која је неопходна за његову добробит, узимајући у обзир права и обавезе његових родитеља, законитих старатеља или других појединаца који су правно одговорни за дијете и предузимају у том циљу све потребне законодавне и административне мјере.

3. Државе чланице се старају да институције, службе и установе које су одговорне за бригу или заштиту дјеце буду у складу са стандардима које су утврдили надлежни органи, посебно у области сигурности и здравља и броју и подобности особља, као и стручног надзора.

Члан 4

Државе чланице предузимају све одговарајуће законодавне, административне и остале мјере за остваривање права признатих у овој конвенцији. У вези са економским, социјалним и културним правима, државе чланице предузимају такве мјере максимално користећи своја расположива средства, а гдје је то потребно, у оквиру међународне сарадње.

Члан 6

1. Државе чланице признају да свако дијете самим рођењем има право на живот.
2. Државе чланице обезбјеђују у највећој могућој мјери опстанак и развој дјетета.

Члан 24

1. Државе чланице признају право дјетета на највиши ниво здравствене и медицинске заштите и на рехабилитацију. Државе чланице ће настојати да ни једном дјетету не буде ускраћено право на такву здравствену заштиту.
2. Државе чланице ће се залагати за потпуно остваривање овог права и, посебно, предузимати одговарајуће мјере за:
 - (а) смањење смртности одојчади и дјеце;
 - (б) обезбјеђење неопходне медицинске помоћи и здравствене заштите свој дјетци, с нагласком на развој примарне здравствене заштите;
 - (ц) сузбијање болести и потхрањености, укључујући у оквиру примарне здравствене заштите, између осталог примјену лако доступне технологије и обезбјеђујући адекватне хранљиве намирнице и чисту воду за пиће, узимајући у обзир опасности и ризик загађења животне средине;

- (д) обезбјеђење одговарајуће заштите мајке прије и после рођења дјетета;
- (е) омогућавање свим сегментима друштва, посебно родитељима и дјечи, да буду информисани и да им се пружи подршка у коришћењу основних знања о здрављу, исхрани дјетета, предностима дојења, хигијени и хигијенским условима животне средине, као и спрјечавању несрећа;
- (ф) развој превентивне здравствене заштите, савјете родитељима и образовање и пружање услуга у вези с планирањем породице.

Члан 41

Ни једна одредба ове Конвенције неће утицати на било које друге одредбе које више доприносе остваривању права дјетета, а које се евентуално налазе:

- (а) у законима државе чланице или
- (б) у међународном праву које та држава примјењује.

В. Оквирни закон о основном и средњем образовању у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, број: 18/03)

Члан 1. став 2. тачка II.1.

Законом се регулише следеће:

II - Принципи у образовању

2. право дјетета на образовање,

Члан 16. ст. 1., 5. и 6.

Основно образовање обавезно је за сву дјецу.

Обавезно образовање је бесплатно. Бесплатно основно образовање обезбјеђује се свој дјечи.

Дијете је, у смислу овог закона, свако лице до навршене осамнаесте године живота.

Г.1. Закон о здравственом осигурању („Службене новине Федерације БиХ“, број: 30/97)

Члан 19. тачка 12. – оспорени дио одредбе

Према овом закону осигураници су:

- 12. незапослена лица која су пријављена заводу за запошљавање ако су:

- се пријавила у року од 30 дана након престанка радног односа, односно обављања дјелатности, или након престанка примања надокнаде плата на коју имају право према овоме закону или према прописима донесеним на основу овог закона,
- се пријавила у року од 30 дана након служења војног рока, или након престанка неспособности за рад због које су отпуштене с те војне службе,
- се пријавила у року од 30 дана након отпуштања из установе за извршење казних и прекршајних санкција, из здравствене или друге специјализоване установе, ако је била приммијењена мјера безбједности обавезног психијатријског лијечења у здравственој установи или обавезног лијечења алкохоличара и наркомана,
- на стручном оспособљавању или преквалификацији које организује завод за запошљавање,
- се пријавила у року од 30 дана, по повратку из иностранства и ако су прије одласка у иностранство била здравствено осигурана,
- се пријавила у року од 90 дана након завршетка школске године у којој су завршиле редовно школовање, односно од дана положеног испита, ако су прије тога изгубила право на здравствену заштиту,
- се пријавила у року од 90 дана након служења војног рока, односно од дана престанка неспособности због болести ради које су отпуштена са те војне службе, ако су на служењу војног рока ступила у року од 60 дана од дана завршеног школовања у одговарајућој установи.

Члан 86. став 1. тач. 4. и 9.

Обавезници обрачунавања и уплате доприноса за обавезно здравствено осигурање су:

- 4. Завод за социјалну заштиту – за лица која примају сталну новчану помоћ и за лица смјештена у установама социјалне заштите;
- 9. надлежни орган управе кантона односно општине - за социјално угрожена лица која нису осигурана по другом основу, и лица из члана 19. тач. 15. и 16. и члана 24. тач. 1., 2. и 3. овог закона;

Члан 90.

Средства личног учешћа осигураних лица из члана 80. став 1. тачка 13. овог закона може се утврдити за одређене видове коришћења здравствене заштите на основу прописа које доноси законодавно тијело кантона на приједлог кантоналног завода осигурања.

При доношењу прописа о висини износа, те критерија и начина учешћа осигураних лица у коришћењу здравствене заштите узимају се у обзир социјалне прилике осигураних лица и обим расположивих средстава за финансирање обавезног здравственог осигурања.

Г.2. Закон о измјенама и допунама Закона о здравственом осигурању

(„Службене новине Федерације БиХ“, број: 7/02)

Члан 13.

Члан 90. мијења се и гласи:

„Парламент Федерације може, у основном пакету здравствених права, утврдити максимални износ непосредног учешћа осигураних лица у трошковима коришћења појединих видова здравствене заштите, узимајући у обзир социјалне прилике осигураних лица и њихов допринос обавезном здравственом осигурању, као и износ расположивих средстава за финансирање обавезног здравственог осигурања.“

Г.3. Закон о измјенама и допунама Закона о здравственом осигурању

(„Службене новине Федерације БиХ“, број: 70/08)

Члан 1. – оспорени дио члана

У Закону о здравственом осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 30/97 и 7/02 - у даљем тексту: Закон) у члану 19. тачка 13. мијења се и гласи:

"13. дјеца која су навршила 15 година живота, односно старији малолјетници до 18 година живота, а нису завршили основно школовање или се по завршетку основног школовања нису запослили, ако су се пријавили заводу за запошљавање".

Иза тачке 13. додају се нове тач. 13а. и 13б. које гласе:

"13а. дјеца од рођења, као и дјеца за вријеме редовног школовања у основним и средњим школама односно студирања на вишим и високим школама те факултетима, која су држављани Босне и Херцеговине са

пребивалиштем на територију Федерације, а нису здравствено осигурана као чланови породице осигураника, али најдуже до навршене 26 године живота,

13б. лица након навршених 65 година живота која имају пребивалиште на територију Федерације, а која нису здравствено осигурана по другом основу у Босни и Херцеговини или другој држави (у даљем тексту Закона: лица након навршених 65 година живота)".

У тачки 14. иза ријечи "лица" додају се ријечи: "старије од 18 година".

Члан 2.

У члану 86. став 1. иза тачке 7. додаје се нова тачка 7а. која гласи:

„7а. тијело управе кантона мјеродавно за послове социјалне и дјечије заштите

- за дјецу од рођења до поласка у основну школу која нису осигурана по другом основу, а у складу са чланом 19. тачка 13а. Закона,
- за лица након навршених 65 година живота, које нису здравствено осигурана по другом основу, а у складу са чланом 19. тачка 13. Закона.

Тачка 8. мијења се и гласи:

„8. орган управе кантона надлежан за образовање – за ученике односно студенте који нису осигурани по другој основи у складу са чланом 19. тачка 13а. Закона, као и за ученике односно студенте који врше практичан рад у вези са наставом“.

Члан 3.

У члану 90. иза става 1. додају се нови ст. 2. и 3. који гласе:

"Дјеца од рођења до навршене 15 године живота, односно старији малолјетници до 18 година живота и особа након навршених 65 година живота, која нису здравствено осигурана по другој основи, ослобођена су од плаћања средстава личног судјеловања осигураних лица приликом коришћења здравствене заштите.

За дјецу од рођења до навршених 15 година живота, односно старије малолјетнике до 18 година живота и лица након навршених 65 година живота, која нису здравствено осигурана по другом основу,

плаћање директног учешћа у трошковима здравствене заштите вршиће орган управе кантона надлежан за послове социјалне и дјечије заштите“.

Члан 4.

Кантонални органи управе, заводи здравственог осигурања кантона и владе кантона дужни су ускладити своје акте са одредбама овога Закона у року од 90 дана од дана ступања на снагу овога Закона.

Д. Закон о здравственој заштити

(„Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 46/10 и 75/13)

Члан 12. ст. 1. и 2. тачка 8)

Друштвена брига за здравље, под једнаким условима, на територију Федерације остварује се обезбјеђењем здравствене заштите становништву Федерације, као и групацијама становништва које су изложене повећаном ризику оболијевања, здравственом заштитом лица у вези са спречавањем, сузбијањем, раним откривањем и лијечењем болести од већег социјално-медицинског значаја, као и здравственом заштитом социјално угроженог становништва.

Здравствена заштита из става 1. овог члана обухвата:

- 8) здравствену заштиту дјете од рођења, као и дјете за вријеме редовног школовања у основним и средњим школама, односно студирања на високим школама, те универзитетима који су држављани Босне и Херцеговине, са пребивалиштем на територију Федерације, али најдуже до навршене 26 године живота, који су здравствено осигурани као чланови породице осигураника или су изворни здравствени осигураници у складу са прописима о здравственом осигурању;

Члан 26. став 2.

Свако дијете од рођења до навршених 18 година живота има право на највиши могући стандард здравља и здравствене заштите.

Члан 27. став 1.

Пацијентом, у смислу овог закона, као и прописа о правима, обавезама и одговорностима пацијената, сматра се свако лице, болесно или здраво, осигурано или неосигурано лице, која затражи или којем се пружа одређена мјера или здравствена услуга у циљу очувања и унапређења здравља, спречавања болести, лијечења или здравствене његе и рехабилитације.

8. Чињенично стање и став Уставног суда Федерације

Након анализе навода из захтјева и одговора на захтјев, те cjелокупне документације у спису, Уставни суд Федерације је утврдио чињенично стање и по основу релевантног права заузео став како слиједи:

Подносилац захтјева је у складу са чланом IV.Ц.3.10.2. (а) Устава Федерације Босне и Херцеговине овлашћен за подношење захтјева за оцјену уставности.

У захтјеву од 30.10.2017. године суштински се проблематизује оспорени дио члана 19. тачка 13а. Закона којим се, према наводима подносиоца захтјева, крши право дјетета на безусловно обавезно здравствено осигурање и здравствену заштиту, те право на једнак законски третман без обзира на статус, било какво друго својство или околност у том погледу што није у складу са Конвенцијом, Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода, Међународним пактом о економским, социјалним и културним правима, Универзалном Декларацијом о људским правима и Уставом Федерације Босне и Херцеговине.

Имајући у виду рјешења у Закону, Парламент Федерације Босне и Херцеговине је на приједлог Владе Федерације донио Одлуку о утврђивању основног пакета здравствених права („Службене новине Федерације БиХ“, број: 21/09). Овом Одлуком је утврђен минимални обим права обавезног здравственог осигурања из члана 32. Закона, као и других права из обавезног здравственог осигурања на територији Федерације Босне и Херцеговине. Утврђен је и пакет здравствених права који се обезбјеђују за неосигурана лица, држављане Босне и Херцеговине, са пребивалиштем на територији Федерације Босне и Херцеговине. Пакетом здравствених права за неосигурана лица до 18 година старости, дјечи до навршених 18 година старости, као и школској дјечи и студентима на редовном школовању до навршених 26 година старости, обезбјеђују се иста права која имају и осигурана лица, док се неосигураним лицима преко 18 година старости обезбјеђују само одређени видови здравствене заштите. Утврђена права неосигураних лица морају се финансирати из средстава буџета кантона или општине према мјесту задњег пребивалишта неосигураног лица. Ово је констатовано и у Препоруци Институције омбудсмана/омбудсмана за људска права Босне и Херцеговине од 04.05.2016. године, коју је подносилац захтјева приложио уз свој захтјев.

Материја права на здравствену заштиту и права на здравствено осигурање се не може посматрати парцијално, него у укупности свих законских и подзаконских прописа из ове области који се на то односе Оквирним законом о основном и средњем образовању у Босни и Херцеговини на нивоу Босне и Херцеговине је прописано да је основно образовање обавезно и бесплатно за сву дјецу. Чланом 80. Закона утврђује се начин осигуравања средстава за финансирање права из здравственог осигурања. Чланом 85. овог Закона прописано је да законодавни орган кантона на приједлог кантоналног завода осигурања својим одлукама прописује стопе за утврђивање висине доприноса из обавезног здравственог осигурања. Чланом 86. овог Закона су одређени обавезници обрачунавања и висине уплата доприноса за обавезно здравствено осигурање за одређен круг лица, међу којима су и корисници сталне новчане помоћи, лица смјештена у установама социјалне заштите, социјално угрожена лица која нису осигурана по другој основи, те друге таксативно наведене категорије угрожених лица.

У поглављу XI Одлуке о утврђивању основног пакета здравствених права је дефинисан обим пакета здравствених права за неосигурана лица, држављане Босне и Херцеговине са пребивалиштем на територији Федерације Босне и Херцеговине, укључујући дјецу и младе до навршених 18 година старости. Такође је утврђено да се иста финансирају из средстава буџета кантона или општина према мјесту задњег пребивалишта неосигураног лица.

У Препоруци Институције омбудсмана/омбудсмана за људска права Босне и Херцеговине број: П-171/11 од 09.11.2011. године констатује се да је евидентно да су власти у Федерацији Босне и Херцеговине донијеле прописе који омогућавају остваривање права из здравствене заштите, али због недостатка сарадње није дошло до потпуне реализације истих, као и да је нужно направити разлику између *de iure* дискриминације и *de facto* дискриминације.

Подносилац захтјева наводи примјер из Тузланског кантона у којем је регистровано 46 дјеце узраста од 6 до 15 година живота која су искључена из система обавезног здравственог осигурања и здравствене заштите, а као извор за овај податак означио је Информацију са заједничког састанка представника Скупштине Тузланског кантона и Владе Тузланског кантона од 11.04.2016. године. Кантонални органи

управе, заводи здравственог осигурања и владе кантона, су у складу са чланом 4. Закона о измјенама и допунама Закона о здравственом осигурању из 2008. године били дужни ускладити своје акте са одредбама тог закона у року од 90 дана од дана ступања на снагу истог и започети са примјеном тога Закона.

Конвенција и Оквирни закон о основном и средњем образовању у Босни и Херцеговини под појмом „дијете“ подразумевају свако лице узраста до 18 година. Ову одредбу Уставни суд Федерације тумачи у складу са обавезујућим међународним документима, на начин да из оспореног дијела члана 19. тачка 13а. Закона јасно произилази да су осигураници сва дјеца од рођења до навршене 18 године живота. То што се након навода „дјеца од рођења“ цитирана реченица иза зареза наставља текстом који помиње студирање на вишим и високим школама овоме Суду указује на чињеницу да се на тај начин додатно „проширује“ право на здравствено осигурање лицима старијим од 18 година све до њихове 26 године живота под условима да су држављани Босне и Херцеговине, да имају пребивалиште на територији Федерације и да студирају.

По мишљењу Уставног суда Федерације тумачење оспорене норме: реченичко, циљано и логичко, а усклађено са обавезном примјеном закона у складу са обавезујућим нормама међународних уговора, конкретно Конвенције, је такво да сва дјеца „од рођења“, дакле, док год су у статусу дјетета (18 година живота по Конвенцији) имају право на здравствено осигурање. Додатним текстом не оспорава се, нити ограничава право на здравствено осигурање дјеце. Дакле, у овом случају, по ставу Уставног суда Федерације, оспорени дио члана 19. тачка 13а. Закона не умањује право дјетета од рођења до 18 године живота на здравствену заштиту, него примјена и различито тумачење исте у једном кантону у Федерацији Босне и Херцеговине. Уз све то, треба имати у виду и да је основно образовање обавезно према Оквирном закону о основном и средњем образовању у Босни и Херцеговини на нивоу Босне и Херцеговине, што додатно потврђује напријед наведену аргументацију.

Право на здравствену заштиту као универзално право на нивоу Федерације Босне и Херцеговине је уређено низом наведених прописа у којима је евидентно да се дјететом сматра свако лице од рођења до пунољетства, као и да су му пружена иста права

здравственог осигурања и здравствене заштите као здравствено осигураној дјечи, без обзира на њихов статус и чињеницу да ли су ученици основних школа.

Овај Суд са жаљењем прихвата чињеницу да постоје проблеми у области здравственог осигурања дјече у Тузланском кантону. Међутим, сматра да исти нису настали због оспореног дијела члана 19. тачка 13а. Закона, већ искључиво због евентуално неодговарајућих и неусклађених прописа из области здравства у том кантону који су донесени у извршењу федералних прописа, на које је подносилац захтјева и указао. Како се подносилац захтјева изјаснио да не тражи од Уставног суда Федерације оцјену уставности кантоналних прописа из области здравства на подручју Тузланског кантона, већ их је само навео као примјер, овај Суд није разматрао уставност кантоналних прописа, поступајући у складу са чланом 13. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине у којем је прописано да Уставни суд Федерације одлучује у границама захтјева који су истакнути у поступку.

У односу на оспорени дио члана 19. тачка 12. Закона проблематизује се уставност истог јер се пружање обавезног здравственог осигурања незапосленим лицима условљава пријављивањем заводу за запошљавање у роковима од 30 до 90 дана. Подносилац захтјева суштински сматра да се тако крше права прописана Уставом Федерације Босне и Херцеговине, Универзалном Декларацијом о људским правима, Конвенцијом о укидању свих облика дискриминације жена, Међународним пактом о економским, социјалним и културним правима, Конвенцијом и Европском конвенцији за заштиту људских права и основних слобода. Сматра неприхватљивим да се прописивањем рокова, ограничава право на обавезно здравствено осигурање и приступ здравственој заштити био којем држављанину Федерације Босне и Херцеговине. Указује да се тако крши једно од основних људских права посебно осјетљивом дијелу становништва (труднице, породиље, хронично обољели и др.).

По мишљењу овога Суда, оспорени дио члана 19. тачка 12. не би се могао посматрати ван контекста осталих закона којима је уређена област здравствене заштите, те се одредбе тог Закона, како садржински, тако и појмовно не могу тумачити ван контекста осталих системских прописа из области здравствене заштите на федералном и кантоналном нивоу.

Прописивањем рокова као процесних претпоставки за остваривање одређеног права у надлежности је законодавца. Стога рокови који се оспоравају и са становишта дужине и уопште увођења процесних правила за остваривање неког права нису извор неуставности, изузев ако би се утврдило да су неразумно кратки, гдје би у таквом случају њихово прописивање било у функцији ускраћивања или онемогућавања остваривања одређеног права, а не разумно оправдане процесне дисциплине.

Уставни суд Федерације констатује да су прописани законски рокови у оспореној одредби члана 19. тачка 12. Закона релативно кратки, али не и неразумно кратки да би то било разлогом њихове неуставности. Утолико прије што Закон о управном поступку („Службене новине ФБиХ“, бр.:2/98 и 48/99) детаљно прописује могућност поврата у пређашње стање у свим случајевима када је странка из оправданих разлога пропустила да изврши односно предузме неку радњу, а у конкретном случају то је пријављивање за остваривање права из здравственог осигурања. На основу свега наведеног, Уставни суд Федерације закључује да је члан 19. тач. 12. и 13а. Закона у сагласности са Уставом Федерације Босне и Херцеговине.

Из свих наведених разлога Уставни суд Федерације је одлучио као у изреци ове пресуде.

Како је предмет овим ријешен у *meritumu*, престала је потреба за доношењем одлуке о привременој мјери.

Ову пресуду Уставни суд Федерације донио је једногласно у саставу: Александра Мартиновић, предсједница Суда, Весна Будимир, Мирјана Чучковић, проф. др Един Муминовић и др сц. Ката Сењак, судије Суда.

Број: У-61/17

Сарајево, 15.10.2019. године

Предсједница
Уставног суда Федерације
Босне и Херцеговине

Александра Мартиновић, с.р.

.....

V L A D A**61.**

Na temelju članka 16. stavak 1. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10) i članka 63. stavak (3) Zakona o prostornom uređenju i građenju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/14 i 4/16), na prijedlog Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 40. sjednici, održanoj dana 23.01.2020. godine, d o n o s i

U R E D B U

**o građevinama i zahvatima u prostoru za koje
Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i
komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog
kantona izdaje urbanističku suglasnost ili lokacijsku
informaciju**

DIO PRVI – OPĆE ODREDBE**Članak 1.****(Predmet Uredbe)**

Ovom uredbom određuju se građevine i zahvati na području Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Kanton) za koje urbanističku suglasnost ili lokacijsku informaciju izdaje Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Članak 2.**(Izgradnja građevina i zahvata u prostoru koje
odobrava Ministarstvo)**

- (1) Ministarstvo odobrava izgradnju građevina i zahvata u prostoru i utvrđuje preduvjete za odobravanje planiranih promjena u prostoru za:
- a) građevine i zahvate koji će se odvijati na području dva ili više gradova/općina Kantona,
 - b) građevine i zahvate koji su od značaja za Kanton i koje u cjelosti financira Vlada Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Vlada),
 - c) građevine i zahvate i vršenje djelatnosti koje mogu u znatnoj mjeri uticati na okolinu, život i zdravlje ljudi Kantona i šire.

(2) Ministarstvo, na temelju prethodno pribavljenog mišljenja mjerodavne gradske/općinske službe o mogućnosti odobravanja planirane promjene u prostoru sa izvodom iz donesenog prostorno planskog dokumenta, utvrđuje preduvjete za odobravanje planirane promjene u prostoru u slučajevima izgradnje i vršenja zahvata iz prethodnog stavka.

(3) Mišljenje iz stavka (2) ovog članka mora da sadrži stav mjerodavne gradske/općinske službe je li namjena planirane promjene u prostoru usklađena sa namjenom iz donesenog prostorno planskog dokumenta za predmetno područje.

(4) Izvod iz prostorno planskog dokumenta u postupku izdavanja urbanističke suglasnosti ili lokacijske informacije iz nadležnosti Ministarstva priprema nadležna gradska/općinska služba u skladu sa prostorno planskim dokumentima i uvjetima propisanim člankom 63. stavak (4) Zakona o prostornom uređenju i građenju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/14 i 4/16).

**DIO DRUGI - GRAĐEVINE I ZAHVATI ZA KOJE
MINISTARSTVO IZDAJE
URBANISTIČKU SUGLASNOST ILI
LOKACIJSKU INFORMACIJU****Članak 3.****(Građevine i zahvati na području dva ili više
gradova/općina Kantona)**

Ministarstvo odobrava izgradnju građevina i zahvata u prostoru i utvrđuje preduvjete za odobravanje planiranih promjena u prostoru za sve građevine i zahvate koji su smješteni na području dva ili više gradova/općina Kantona.

Članak 4.**(Građevine i zahvati od značaja za Kanton i koje u
cjelosti financira Vlada)**

Građevine i zahvati u prostoru od značaja za Kanton su:

a) GRAĐEVINE PROMETA I VEZA:

- 1) izgradnja nove regionalne ceste i objekata koji su sastavni dio regionalne ceste, ukoliko za istu nije potrebna studija o procjeni uticaja na okolinu,
- 2) rekonstrukcija postojeće regionalne ceste i objekata koji su sastavni dio regionalne ceste;

b) ENERGETSKE GRAĐEVINE:

- 1) električna centrala instalirane snage od 10 MW do 30 MW sa pripadajućim građevinama,
- 2) vjetro parkovi ispod 4 vjetro turbine ukupne snage do 2 MW,
- 3) podzemno skladište prirodnog gasa kapaciteta od 100 m³ do 50.000 tona,
- 4) skladište nafte ili njenih tekućih derivata koji je samostalni objekt kapaciteta 100 m³ do 50.000 tona,
- 5) skladište ukapljenog naftnog gasa koje je samostalni objekt kapaciteta od 10 tona do 10.000 tona,
- 6) eksploataciona polja mineralnih sirovina sa pratećim objektima na površini do 2,5 hektara,
- 7) eksploataciona polja mineralnih sirovina sa pratećim objektima na površini od 2,5 hektara do 5 hektara ukoliko za iste nije potrebna studija o procjeni uticaja na okoliš;

c) VODNE GRAĐEVINE:

- 1) kanalizacija i postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda u koje se uključuju otpadne vode sa područja dva ili više gradova/općina Kantona bez obzira na veličinu i kapacitet,
- 2) sistem za odvodnju otpadnih voda sa postrojenjem za prečišćavanje otpadnih voda od 10.000 do 50.000 ekvivalentnih stanovnika (E.S.) za koje okolinsku dozvolu izdaje mjerodavno federalno ministarstvo i ukoliko za iste nije potrebna studija o procjeni uticaja na okolinu,
- 3) apstrakcija podzemne vode ili vještačko ponovno punjenje podzemne vode gdje je godišnja zapremina vode koja se apstrahuje ili ponovno puni od 1 milion m³ do 3 miliona m³ za koje federalno ministarstvo izdaje okolinsku dozvolu i ukoliko za iste nije potrebna studija o procjeni uticaja na okolinu,
- 4) brane i ostali objekti projektovani za zadržavanje ili skladištenje vode gdje je nova ili dodatna količina vode koja se zadržava ili skladišti od 1 milion m³ do 2 miliona m³,
- 5) instalacije i postrojenja za prijenos vodnih resursa slivova vodotoka II kategorije između dva ili više gradova/općina Kantona,

- 6) regulacione i zaštitne vodne građevine na vodotocima II kategorije između dva ili više gradova/općina Kantona,
- 7) regulacione i zaštitne vodne građevine na vodotocima II kategorije na području jednog grada/općine i kojima se vrši uticaj na područje drugog grada/općine Kantona bez obzira na veličinu i kapacitet,
- 8) građevine od značajnijeg uticaja na širi prostor (regulacije vodotoka II kategorije po novoj trasi, prokopi, povećanje proticajnog profila postojećih korita, višenamjenske vodne stepenice i sl.) površine sliva od 20 km² do 80 km²,
- 9) vodovodni sustavi za vodosnabdijevanje dva ili više gradova/općina Kantona bez obzira na njihovu veličinu i kapacitet,
- 10) vodne građevine za zahvatanje vode za piće u količini od 100 l/s do 500 l/s;

d) SPORTSKE GRAĐEVINE:

- 1) sportski i rekreacijski centri površine od 5 do 10 ha,
- 2) igralište za golf s pratećim sadržajima površine od 5 do 10 ha,
- 3) sportski objekti kantonalnog značaja koje kao takve proglasi Vlada Kantona;

e) OSTALE GRAĐEVINE:

- 1) banjsko-lječnički kompleksi površine od 5 do 10 ha,
- 2) objekti obrazovanja, kulture i zdravstva kantonalnog značaja koje kao takve proglasi Vlada Kantona;

f) ISTRAŽNI RADOVI:

- 1) radovi na istraživanju mineralnih sirovina,
- 2) vodoistražni radovi.

Članak 5.**(Građevine i zahvati i djelatnosti koje mogu u znatnoj mjeri uticati na okolinu)**

Građevine i zahvati i vršenje djelatnosti koje mogu u znatnoj mjeri uticati na okolinu, život i zdravlje ljudi Kantona i šire su:

a) građevine i zahvati i djelatnosti za koje okolinsku dozvolu izdaje Ministarstvo, i koje su definirane kantonalnim Pravilnikom o pogonima i postrojenjima koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu,

b) građevine i zahvati i djelatnosti za koje okolinsku dozvolu izdaje mjerodavno federalno ministarstvo okoliša, a koje su definirane federalnim Pravilnikom o pogonima i postrojenjima za koje je obvezna procjena uticaja na okolinu i pogonima i postrojenjima koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu, a za koje nije potrebno pribavljanje studije o procjeni uticaja na okolinu.

Članak 10.

(Stupanje na snagu)

Ova uredba stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-02-1261/20

Datum: 23.01.2020. godine

Zenica

P R E M I J E R

Mirza Ganić, v.r.

62.

DIO TREĆI – NADZOR

Članak 6.

(Nadzor)

Nadzor nad provođenjem odredaba ove uredbe provodi Ministarstvo.

Članak 7.

(Inspekcijski nadzor)

Poslove inspekcijskog nadzora obavlja mjerodavna kantonalna inspekcija.

DIO ČETVRTI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 8.

(Utvrđivanje mjerodavnosti)

Za građevine i zahvate u prostoru i djelatnosti koje nisu utvrđene ovom Uredbom, i za koje ne postoji jasno utvrđena mjerodavnost Kantona ili grada/općine u Kantonu, u cilju efikasnosti i ekonomičnosti vođenja postupka, Ministarstvo zadržava pravo utvrđivanja mjerodavnosti svojim aktom.

Članak 9.

(Vođenje upravnog postupka)

Postupci izdavanja urbanističke suglasnosti ili lokacijske informacije započeti prije stupanja na snagu ove uredbe dovršit će se prema propisu koji je u vrijeme podnošenja zahtjeva bio na snazi, a važeće i pravosnažne urbanističke suglasnosti i lokacijske informacije koje je izdao drugi organ do dana stupanja na snagu ove uredbe, priznaju se u postupku izdavanja odobrenja za građenje Ministarstva.

Na temelju članka 16. stavak 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj 7/10), članka 18. stavak (5) Zakona o izvršavanju Proračuna Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 24/19), članka 27. stavak (2) Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 1/18) i članka 4. stavak (1) Uredbe o naknadama koje nemaju karakter plaće („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 4/18), na prijedlog Ministarstva za pravosuđe i upravu, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 40. sjednici, održanoj dana 23.01.2020. godine, d o n o s i

O D L U K U

o utvrđivanju visine naknade za topli obrok uposlenika u kantonalnim organima državne službe i drugim proračunskim korisnicima na koje se primjenjuje Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Zeničko-dobojskog kantona za period siječanj - prosinac 2020. godine

Članak 1.

(Utvrđivanje visine naknade za topli obrok)

(1) Utvrđuje se visina naknade za topli obrok uposlenika u kantonalnim organima državne službe i drugim proračunskim korisnicima na koje se primjenjuje Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Zeničko-dobojskog kantona za period siječanj - prosinac 2020. godine u iznosu od 8,00 KM (slovima: osam konvertibilnih maraka) po radnom danu.

- (2) Uposlenik ima pravo na naknadu ishrane (topli obrok) za vrijeme rada samo za dane prisustva na poslu.

Članak 2.

(Izuzeće od primjene)

Naknada iz članka 1. stavak (1) ove odluke ne odnosi se na suce, tužitelje i stručne suradnike iz članka 4. Zakona o plaćama i drugim naknadama sudaca i tužitelja u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 72/05, 22/09 i 55/13).

Članak 3.

(Realiziranje)

Za realiziranje ove odluke zadužuje se Ministarstvo financija.

Članak 4.

(Stupanje na snagu i datum primjene)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, primjenjuje se za period siječanj - prosinac 2020. godine i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-11-1262/20
Datum: 23.01.2020. godine
Zenica

P R E M I J E R
Mirza Ganić, v.r.

63.

Na temelju članka 16. stavak 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), članka 18. stavak (5) Zakona o izvršavanju Proračuna Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 24/19), članka 24. stavak (2) Zakona o plaćama policijskih službenika Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/17), članka 38. Kolektivnog ugovora za policijske službenike u Ministarstvu unutarnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 4/18) i članka 14. stavak (1) Uredbe o uvjetima, kriterijima i načinu ostvarivanja naknada i drugih materijalnih prava policijskih službenika Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/18), Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 41. sjednici održanoj dana 30.01.2020. godine, d o n o s i

O D L U K U

o utvrđivanju visine naknade za topli obrok policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona za period siječanj-prosinac 2020.godine

Članak 1.

(Utvrđivanje visine naknade za topli obrok)

- (1) Utvrđuje se visina naknade za topli obrok policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona za period siječanj-prosinac 2020.godine, u iznosu od 8,00 KM (slovima: osam konvertibilnih maraka) po radnom danu.
- (2) Policijskim službenicima Specijalne policijske jedinice Ministarstva unutarnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona, pored naknade za topli obrok iz stavka (1) ovog članka, pripada i dodatna naknada za pojačanu ishranu u iznosu od 5,00 KM (slovima: pet konvertibilnih maraka) po radnom danu.
- (3) Policijski službenik ima pravo na naknadu ishrane (topli obrok) za vrijeme rada samo za dane prisustva na poslu.
- (4) Pravo na naknadu za topli obrok ne ostvaruje se u slučaju odsustva s posla po bilo kojem temelju (godišnji odmor, neplaćeno/plaćeno odsustvo, službeni put, odsustvo zbog bolesti, suspenzije, porođajnog odsustva i sl.).

Članak 2.

(Realiziranje)

Za realiziranje ove odluke zadužuju se Ministarstvo unutarnjih poslova i Ministarstvo financija, svako u okviru svojih mjerodavnosti.

Članak 3.

(Stupanje na snagu i datum primjene)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-11-1602/20
Datum: 30.01.2020. godine
Zenica

P R E M I J E R
Mirza Ganić, v.r.

64.

Na temelju članka 16. stavak 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), članka 18. stavak (5) Zakona o izvršavanju proračuna Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 24/19), a u svezi sa člankom 42. Kolektivnog ugovora za djelatnost osnovnog obrazovanja za teritorij Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/18), člankom 42. Kolektivnog ugovora za djelatnost srednjeg obrazovanja za teritorij Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/18) i člankom 4. Odluke o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće za JU Univerzitet u Zenici, na prijedlog Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 41. sjednici, održanoj dana 30.01.2020. godine, d o n o s i

O D L U K U

o utvrđivanju visine naknade za topli obrok za radnike u javnim obrazovnim ustanovama i ustanovama kulture na području Zeničko-dobojskog kantona za period siječanj-prosinac 2020. godine

Članak 1.

(Utvrđivanje visine naknade za topli obrok)

- (1) Utvrđuje se visina naknade za topli obrok za radnike u javnim obrazovnim ustanovama i ustanovama kulture na području Zeničko-dobojskog kantona za period siječanj-prosinac 2020. godine u iznosu od 8,00 KM (slovima: osam konvertibilnih maraka) po radnom danu.
- (2) Radnici imaju pravo na naknadu za ishranu (topli obrok) za vrijeme rada samo za dane prisustva na poslu.
- (3) Pravo na naknadu iz stavka (1) ovog članka, radnici ne ostvaruju u slučaju odsustva s posla po bilo kojem osnovu (godišnji odmor, neplaćeno/plaćeno odsustvo, službeni put, odsustvo zbog bolesti, suspenzije, porođajnog odsustva i slično).

Članak 2.

(Realiziranje)

Za realiziranje ove odluke zadužuju se Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport i Ministarstvo financija, svako u okviru svojih mjerodavnosti.

Članak 3.

(Stupanje na snagu)

Odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-11-1603/20

Datum: 30.01.2020. godine

Zenica

P R E M I J E R**Mirza Ganić, v.r.**

65.

Na temelju članka 16. stavak 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), članka 11. stavak (2) Zakona o koncesijama - Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/03), na prijedlog Ministarstva za gospodarstvo, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 40. sjednici, održanoj dana 23.01.2020. godine, d o n o s i

O D L U K U

o izmjeni i dopunama Odluke o dodjeli koncesije za istraživanje metalčnih mineralnih resursa olova, cinka i barita na ležištima Veovača i Rupice-Juraševac, Brestić u općini Vareš

Članak 1.

(Dopuna člana 1.)

U Odluci o dodjeli koncesije za istraživanje i eksploataciju metalčnih mineralnih resursa olova, cinka i barita na ležištima Veovača i Rupice-Juraševac, Brestić u općini Vareš („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 15/12, 12/13 i 3/18) u članku 1. iza stavka (1) dodaje se stavak (2) koji glasi:

„Koncesija se dodjeljuje i za eksploataciju zlata, srebra i bakra kao pratećih minerala ruda olova, cinka i barita, čije je prisustvo utvrđeno u temeljnom istražno-eksploatacionom polju Rješenjem o potvrđivanju geoloških rezervi broj: 06-18-405/18 od 24.08.2018. godine i Rješenjem o potvrđivanju geoloških rezervi broj: 06-18-182/19 od 29.03.2019. godine izdatih od Federalnog ministarstva energije, industrije i rudarstva za ležišta Veovača I, Veovača II i Rupice-Juraševac, Brestić u općini Vareš.“

Članak 2.**(Izmjena i dopuna članka 4.)**

(1) U članku 4. stavak (1) točka b) mijenja se i glasi:

„Kontinuirana koncesiona naknada je 3,90 KM (slovima: tri konvertibilne marke i devedeset konvertibilnih pfeninga) i odnosi se na: metalne mineralne resurse-olovo, cink i barit kao i na plemenite metale i bakar kao prateće minerale olova, cinka i barita.“

(2) Iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

„Koncesionar je obavezan da, prije potpisivanja Aneksa IV, preda Ministarstvu za gospodarstvo 4 (četiri) ovjerene mjenice sa ovjerenim mjeničnim izjavama na iznos od po 195.000,00 KM (slovima: stotinudevestpettisuća konvertibilnih maraka) odnosno u ukupnom iznosu 780.000,00 KM (slovima: sedamstotinaosamdesettisuća konvertibilnih maraka).“

(3) Dosadašnji stavci (3) i (4), postaju stavci (4) i (5).

Članak 3.**(Realiziranje Odluke)**

Zadužuje se Ministarstvo za gospodarstvo Zeničko-dobojskog kantona da, sukladno ovoj Odluci i odredbama Zakon o koncesijama potpiše Aneks IV Ugovora o koncesiji, broj: 04-18-21389/13 od 12.03.2013. godine sa gospodarskim društvom „EASTERN MINING“ d.o.o. Sarajevo.

Članak 4.**(Stupanje na snagu)**

Odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-14-1265/20
Datum: 23.01.2020. godine
Zenica

P R E M I J E R
Mirza Ganić, v.r.

66.

Na temelju članka 16. stavak 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10) i članka 27. Zakona o izvršavanju Proračuna Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 24/19), na prijedlog Ministarstva za gospodarstvo, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 40. sjednici, održanoj dana 23.01.2020. godine, d o n o s i

O D L U K U**o odobravanju finansijskih sredstava
Agenciji za privatizaciju Zeničko-dobojskog kantona****Članak 1.****(Predmet)**

Odobravaju se finansijska sredstva Agenciji za privatizaciju Zeničko-dobojskog kantona u iznosu od 85.000,00 KM (slovima: osamdesetpettisuća konvertibilnih maraka), na ime troškova potrebnih za financiranje redovnih obveza i aktivnosti za period siječanj – ožujak 2020. godine.

Članak 2.**(Ekonomski kod)**

Odobrena sredstva iz članka 1. ove odluke isplatiti će se iz Proračuna Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 24/19), razdjel 18, proračunska organizacija 01, potrošačka jedinica 0001, ekonomski kod 614100, subanalitika IAD003, pozicija „Tekući transfer za Agenciju za privatizaciju“ – ESCROW sredstva, na žiro-račun broj: 134010000013021 otvoren kod ASA Banka d.d. Sarajevo.

Članak 3.**(Provođenje Odluke)**

Za realiziranje ove odluke zadužuje se Ministarstvo za gospodarstvo i Ministarstvo financija, svako u okviru svoje mjerodavnosti.

Članak 4.**(Stupanje na snagu)**

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-11-1266/20
Datum: 23.01.2020. godine
Zenica

P R E M I J E R
Mirza Ganić, v.r.

67.

Na temelju članka 16. stavak 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), a u svezi sa člankom 49. Zakona o izvršavanju proračuna Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 24/19), na prijedlog Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 40. sjednici, održanoj dana 23.01.2020. godine, d o n o s i

O D L U K U

o uvećanju sredstava u Proračunu Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu

Članak 1. (Predmet)

- (1) Odobrava se uvećanje sredstava u Proračunu Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 24/19) za proračunskog korisnika iz mjerodavnosti Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport – OŠ „Musa Ćazim Ćatić“ Visoko.
- (2) Uvećanje sredstava u Proračunu Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu, vrši se na sljedeći način:
 - a) na razdjelu 22, proračunska organizacija 02, potrošačka jedinica 0036 – OŠ „Musa Ćazim Ćatić“ Visoko sredstva na poziciji 613400 – Nabava materijala, Plan izdaci iz donacija 2020. godina, uvećavaju se za 1.380,00 KM;
 - b) na razdjelu 22, proračunska organizacija 02, potrošačka jedinica 0036 – OŠ „Musa Ćazim Ćatić“ Visoko sredstva na poziciji 613600 – Unajmljivanje imovine i opreme, Plan izdaci iz donacija 2020. godina, uvećavaju se za 240,00 KM;
 - c) na razdjelu 22, proračunska organizacija 02, potrošačka jedinica 0036 – OŠ „Musa Ćazim Ćatić“ Visoko sredstva na poziciji 613900 MBC 901 – Izdaci po osnovu privremenih i povremenih poslova, Plan izdaci iz donacija 2020. godina, uvećavaju se za 4.320,00 KM;
 - d) u Proračunu Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu u dijelu A. PRIHODI u koloni Plan 2020. godina, sredstva na poziciji 722751 – Primljene namjenske donacije neplanirane u proračunu, uvećavaju se za 5.940,00 KM.

Članak 2.

(Namjena korištenja sredstava i izvještavanje)

- (1) Uplaćena sredstva od strane Federalnog ministarstva obrazovanja i znanosti škola će utrošiti za realiziranje odobrenog projekta „Program inkluzije romske djece u osnovno obrazovanje“.
- (2) Škola je dužna sačiniti izvješće o namjenskom utrošku sredstava i isti dostaviti resornom Ministarstvu najkasnije 7 (sedam) dana nakon utroška sredstava.

Članak 3.

(Realiziranje odluke)

Za realiziranje ove odluke zadužuju se Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport i Ministarstvo financija, svako u okviru svojih mjerodavnosti.

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-11-1267/20

Datum: 23.01.2020. godine

Zenica

P R E M I J E R**Mirza Ganić, v.r.**

68.

Na temelju članka 16. stavak 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), a u svezi sa člankom 49. Zakona o izvršavanju proračuna Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 24/19), na prijedlog Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 40. sjednici, održanoj dana 23.01.2020. godine, d o n o s i

O D L U K U

o uvećanju sredstava u Proračunu Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu

Članak 1.

(Predmet)

- (1) Odobrava se uvećanje sredstava u Proračunu Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 24/19) za

proračunskog korisnika iz mjerodavnosti Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport – OŠ „Mula Mustafa Bašeskija“ Visoko.

(2) Uvećanje sredstava u Proračunu Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu, vrši se na sljedeći način:

- a) na razdjelu 22, proračunska organizacija 02, potrošačka jedinica 0035 – OŠ „Mula Mustafa Bašeskija“ Visoko sredstva na poziciji 821600 – Rekonstrukcija i investiciono održavanje, Plan izdaci iz donacija 2020. godina, uvećavaju se za 50.000,00 KM;
- b) u Proračunu Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu u dijelu A. PRIHODI u koloni Plan 2020. godina, sredstva na poziciji 732112 – Primljeni tekući transferi od Federacije, uvećavaju se za 50.000,00 KM.

Članak 2.

(Namjena korištenja sredstava i izvještavanje)

- (1) Uplaćena sredstva od strane Vlade Federacije Bosne i Hercegovine škola će utrošiti za zamjenu dijela vanjske stolarije na školskom objektu.
- (2) Škola je dužna sačiniti izvješće o namjenskom utrošku sredstava i isti dostaviti resornom Ministarstvu najkasnije 7 (sedam) dana nakon utroška sredstava.

Članak 3.

(Realiziranje odluke)

Za realiziranje ove odluke zadužuju se Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport i Ministarstvo financija, svako u okviru svojih mjerodavnosti.

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-11-1268/20
Datum: 23.01.2020. godine
Zenica

P R E M I J E R
Mirza Ganić, v.r.

69.

Na temelju članka 16. stavak 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), a u svezi sa člankom 49. Zakona o izvršavanju proračuna Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 24/19), na prijedlog Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 40. sjednici, održanoj dana 23.01.2020. godine, d o n o s i

O D L U K U

o uvećanju sredstava u Proračunu Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu

Članak 1.

(Predmet)

- (1) Odobrava se uvećanje sredstava u Proračunu Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 24/19) za proračunskog korisnika iz mjerodavnosti Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport – OŠ „Abdulah Ilhamija“ Žepče.
- (2) Uvećanje sredstava u Proračunu Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu, vrši se na sljedeći način:
 - a) na razdjelu 22, proračunska organizacija 02, potrošačka jedinica 0064 – OŠ „Abdulah Ilhamija“ Žepče, sredstva na poziciji 821200 – Nabava građevina, Plan izdaci iz donacija 2020. godina, uvećavaju se za 100.000,00 KM;
 - b) u Proračunu Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu u dijelu A. PRIHODI u koloni Plan 2020. godina, sredstva na poziciji 732112 – Primljeni tekući transferi od Federacije, uvećavaju se za 100.000,00 KM.

Članak 2.

(Namjena korištenja sredstava i izvještavanje)

- (1) Uplaćena sredstva od strane Vlade Federacije Bosne i Hercegovine škola će utrošiti za izgradnju školske sale za tjelesni odgoj.
- (2) Škola je dužna sačiniti izvješće o namjenskom utrošku sredstava i isti dostaviti resornom Ministarstvu najkasnije 7 (sedam) dana nakon utroška sredstava.

Članak 3. (Realiziranje odluke)

Za realiziranje ove odluke zadužuju se Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport i Ministarstvo financija, svako u okviru svojih mjerodavnosti.

Članak 4. (Stupanje na snagu)

Odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-11-1269/20
Datum: 23.01.2020. godine
Zenica

P R E M I J E R
Mirza Ganić, v.r.

70.

Na temelju članka 16. stavak 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), a u svezi sa člankom 49. Zakona o izvršavanju proračuna Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 24/19), na prijedlog Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 41. sjednici, održanoj dana 30.01.2020. godine, d o n o s i

O D L U K U **o uvećanju sredstava u Proračunu** **Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu**

Članak 1. (Predmet)

- (1) Odobrava se uvećanje sredstava u Proračunu Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 24/19) za proračunskog korisnika iz mjerodavnosti Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport – OŠ „Ahmed Muradbegović“ Zenica.
- (2) Uvećanje sredstava u Proračunu Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu, vrši se na sljedeći način:
 - a) na razdjelu 22, proračunska organizacija 02, potrošačka jedinica 0046 – OŠ „Ahmed Muradbegović“ Zenica sredstva na poziciji 613700

– Izdaci za tekuće održavanje, Plan izdaci iz donacija 2020. godina, uvećavaju se za 2.966,03 KM;

- b) u Proračunu Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu u dijelu A. PRIHODI u koloni Plan 2020. godina, sredstva na poziciji 733112 – Donacije od pravnih osoba, uvećavaju se za 2.966,03 KM.

Članak 2.

(Namjena korištenja sredstava i izvještavanje)

- (1) Uplaćena sredstva od strane JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo škola će utrošiti za sanaciju stolarije na školskom objektu.
- (2) Škola je dužna sačiniti izvješće o namjenskom utrošku sredstava i isti dostaviti resornom Ministarstvu najkasnije 7 (sedam) dana nakon utroška sredstava.

Članak 3.

(Realiziranje odluke)

Za realiziranje ove odluke zadužuju se Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport i Ministarstvo financija, svako u okviru svojih mjerodavnosti.

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-11-1605/20
Datum: 30.01.2020. godine
Zenica

P R E M I J E R
Mirza Ganić, v.r.

71.

Na temelju članka 16. stavak 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), članka 10. stavak (1) Uredbe o vršenju ovlaštenja organa Zeničko-dobojskog kantona u gospodarskim društvima sa udjelom državnog kapitala („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/13), na prijedlog Ministarstva za gospodarstvo, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 41. sjednici, održanoj dana 30.01.2020. godine, d o n o s i

ODLUKU

o utvrđivanju prijedloga kandidata za Nadzorni odbor u gospodarskom društvu “Natron” d.d. Maglaj koji se imenuju na kraći period

Članak 1.

Utvrđuju se prijedlozi kandidata za članove Nadzornog odbora gospodarskog društva “Natron” d.d. Maglaj, koji se imenuju, pojedinačno, na kraći period, odnosno do okončanja postupka konačnog imenovanja, a najduže 3 (tri) mjeseca od dana imenovanja:

1. Selma Avdić,
2. Antun Perić,
3. Diana Bešić.

Članak 2.

Sukladno članku 1. ove odluke Skupština gospodarskog društva “Natron” d.d. Maglaj će svojom odlukom imenovati članove Nadzornog odbora.

Članak 3.

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u “Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona”.

Broj: 02-30-1599/20
Datum: 30.01.2020. godine
Zenica

P R E M I J E R

Mirza Ganić, v.r.

72.

Na temelju članka 16. stavak 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), članka 7. Zakona o financiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16) i članka 3. Proračuna Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 24/19), Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 41. sjednici, održanoj dana 30.01.2020. godine, d o n o s i

ODLUKU

o raspodjeli sredstava za financiranje političkih stranaka zastupljenih u Skupštini Zeničko-dobojskog kantona za mjesec siječanj 2020. godine

Članak 1.**(Predmet Odluke)**

Ovom Odlukom odobrava se isplata sredstava u iznosu od 33.333,34 KM (slovima: tridesettristisučetristotridesetri/34 konvertibilnih maraka) za političke stranke zastupljene u Skupštini Zeničko-dobojskog kantona, za mjesec siječanj 2020. godine.

Članak 2.**(Raspored sredstava)**

Sredstva iz članka 1. ove odluke raspoređuju se na način da se:

- 30% sredstava dijeli jednako svim političkim strankama koje su osvojile mandate u Skupštini Zeničko-dobojskog kantona,
- 60% sredstava dijeli prema broju zastupničkih mandata koje svaka politička stranka zastupljena u Skupštini Kantona, ima u trenutku dodjele mandata,
- 10% od ukupnog iznosa raspoređuje se klubovima zastupnika srazmjerno broju zastupničkih mjesta koja pripadaju manje zastupljenom spolu.

Članak 3.**(Trenutak raspodjele)**

Kao trenutak raspodjele sredstava iz članka 2. ove odluke smatra se dan donošenja Odluke Vlade Kantona o raspodjeli istih.

Član 4.**(Proračunska organizacija i ekonomski kod)**

Isplata sredstava iz članka 1. ove odluke će se izvršiti na temelju Proračuna Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 24/19), sa razdjela 10, proračunska organizacija 01, potrošačka jedinica 0001 – Skupština Kantona, Naziv pozicije “Tekući transfer za financiranje političkih stranaka, koalicija političkih stranaka i neovisnih zastupnika”.

Članak 5.**(Realiziranje Odluke)**

Za realiziranje ove odluke zadužuju se Ministarstvo financija Zeničko-dobojskog kantona i Stručna služba Skupštine Zeničko-dobojskog kantona, svako u okviru svoje mjerodavnosti.

Članak 6. (Stupanje na snagu)

Odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-11-1597/20
Datum: 30.01.2020. godine
Zenica

P R E M I J E R
Mirza Ganić, v.r.

73.

Na temelju članka 16. stavak 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 7/10) na prijedlog Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 41. sjednici, održanoj dana 30.01.2020. godine, d o n o s i

O D L U K A

o utvrđivanju upisne politike na Univerzitetu u Zenici, politike stipendiranja i politike smještaja studenata u studentske centre

Članak 1. (Principi upisne politike)

(1) Utvrđuju se principi upisne politike na Univerzitetu u Zenici:

- a) Usklađenost upisne politike sa potrebama tržišta rada i društva;
- b) Koordinacija politika Univerziteta u Zenici sa politikama institucija rada i zapošljavanja;
- c) Informiranost budućih studenata prilikom izbora fakulteta o stanju na tržištu rada i mogućnostima upošljavanja nakon sticanja diplome;
- d) Stimuliranje svršenih srednjoškolaca da se obrazuju za deficitarna zanimanja;
- e) Povećanje broja studenata na fakultetima tehničkih znanosti;
- f) Povećanje omjera studenata drugog ciklusa studija u odnosu na prvi ciklus studija;

- g) Stimuliranje pripadnika romske nacionalnosti, svršenih srednjoškolaca, da nastave školovanje;
 - h) Stimuliranje osoba s invaliditetom da se uključe u visokoškolsko obrazovanje;
 - i) Stimuliranje osoba bez roditeljskog staranja koje su štíćenici ustanova za smještaj djece bez roditeljskog staranja (domova za nezbrinutu djecu) u Zeničko-dobojskom kantonu da nastave školovanje;
 - j) Stimuliranje osoba čiji su roditelji/staratelji korisnici socijalne pomoći;
 - k) Stvaranje prostornih uvjeta za povećanje broja upisanih studenata na Univerzitet u Zenici i povećanje kvaliteta nastave postojećeg broja upisanih studenata;
 - l) Stvaranje kadrovskih uvjeta za povećanje broja upisanih studenata na Univerzitet u Zenici;
 - m) Korištenje kapaciteta gospodarstva Zeničko-dobojskog kantona za praktičnu nastavu na Univerzitetu u Zenici.
- (2) Utvrđuju se elementi upisne politike na Univerzitetu u Zenici za akademsku 2020/2021. godinu:
- a) Povećan omjer, u ukupnom broju planiranih studenata za upis, redovnih samofinancirajućih i izvanrednih studenata u odnosu na redovne studente koje financira Osnivač, osim zanimanja tehničkih znanosti;
 - b) Pravo pripadnika romske nacionalnosti na bezuvjetan upis u statusu redovnog studenta – financira Osnivač (izvan ukupne kvote utvrđene Planom upisa);
 - c) Pravo osoba s invaliditetom, preko 70%, na upis u statusu redovnog studenta – financira Osnivač (izvan ukupne kvote utvrđene Planom upisa);
 - d) Prednost pri upisu pod jednakim uvjetima redovnih studenata sukladno članku 20. Zakona o dopunskim pravima branitelja i članova njihovih obitelji Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/14).
 - e) Pravo osoba bez roditeljskog staranja, a koje su štíćenici ustanova za smještaj djece bez roditeljskog staranja (domova za nezbrinutu djecu) u Zeničko-dobojskom kantonu na upis u statusu redovnog studenta – financira Osnivač (izvan ukupne kvote utvrđene Planom upisa);

- f) Pravo osoba čiji su roditelji/staratelji korisnici socijalne pomoći a koji imaju prebivalište na području Zeničko-dobojskog kantona, na upis u statusu redovnog studenta – financira Osnivač (izvan ukupne kvote utvrđene Planom upisa);

Članak 2.

(Elementi politike stipendiranja)

Utvrđuju se elementi politike stipendiranja redovnih studenata prvog i drugog ciklusa studija s prebivalištem na području Zeničko-dobojskog kantona za akademsku 2020/2021. godinu:

- a) Dodjela stimulativnih bodova za utvrđena deficitarna zanimanja;
- b) Temelj za utvrđivanje deficitarnih zanimanja na području Zeničko-dobojskog kantona:
- najtraženija i deficitarna zanimanja na području Zeničko-dobojskog kantona prema podacima JU Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona,
 - pregled broja neuposlenih osoba na evidenciji JU Služba za upošljavanje Zeničko-dobojskog kantona;
- c) Deficitarna zanimanja na području Zeničko-dobojskog kantona, utvrđena na temelju kriterija iz alineje b):

Deficitarna zanimanja:

Agronom za ratarstvo, Biokemičar, Defektolog, Doktor medicine, Genetičar, Informatičar, Inženjer drvene tehnologije, Inženjer elektroenergetike, Inženjer elektronike, Inženjer geologije, Inženjer medicinske elektronike, Inženjer računarske elektronike, Inženjer računarstva, Inženjer za elektroenergetska postrojenja, Inženjer za obradu podataka, Logoped i surdoaudiolog, Menadžer kvaliteta, Nastavnik fizike, Profesor flaute i Profesor gitare.

- a) Dodjela novčane nagrade, u visini koju će utvrditi Vlada Zeničko-dobojskog kantona, studentima koji studiraju za deficitarna zanimanja (ne odnosi se na studente I godine I ciklusa studija), a ujedno imaju prosječnu ocjenu najmanje 8,50 ili ekvivalent;
- b) Pravo pripadnika romske nacionalnosti na bezuvjetnu dodjelu stipendija;
- c) Dodjela stimulativnih bodova:
- studentima s invaliditetom,

- posebno nadarenim studentima,
- na godinu studija,
- studentima slabijeg materijalnog stanja,
- studentima bez oba roditelja.

Članak 3.

(Elementi politike smještaja studenata u studentske centre)

Utvrđuju se elementi politike smještaja studenata sa prebivalištem na području Zeničko-dobojskog kantona u studentske centre u Federaciji Bosne i Hercegovine za akademsku 2020/2021. godinu:

- Dodjela stimulativnih bodova:
 - studentima s invaliditetom,
 - studentima slabijeg materijalnog stanja;
 - studentima bez oba roditelja.
- a) Pravo prvenstva pod jednakim uvjetima pri smještaju u studentski dom na području Zeničko-dobojskog kantona, sukladno sa člankom 20. Zakona o dopunskim pravima branitelja i članova njihovih obitelji Zeničko-dobojskog kantona;
- b) Pravo pripadnika romske nacionalnosti na bezuvjetan smještaj (odnosi se na redovne studente romske nacionalnosti koji se prijavljuju na natječaj za smještaj u studentskim domovima/centrima u Federaciji Bosne i Hercegovine s kojima je Vlada Zeničko-dobojskog kantona potpisala ugovor o subvencioniranju usluga smještaja i ishrane, i to na studente koji ne žive u mjestima gdje su smješteni fakulteti na koje su upisani, kao i na studente koji nemaju najnužnije stambene uvjete stanovanja).

Članak 4.

(Realiziranje Odluke)

Za realiziranje ove odluke zadužuju se Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport i Univerzitet u Zenici, svako u okviru svojih mjerodavnosti.

Članak 5.

(Stupanje na snagu)

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-34-1604/20

Datum: 30.01.2020. godine

Zenica

P R E M I J E R

Mirza Ganić, v.r.

.....

74.

Na temelju članka 16. stavak 3. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), članka 26. Zakona o ustanovama („Službeni list RBiH“, broj: 6/92, 8/93 i 13/94), a u svezi sa člankom 136. stavak 1. i stavak 6. Zakona o srednjoj školi („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 9/17), na prijedlog Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 41. sjednici, održanoj dana 30.01.2020. godine, d o n o s i

R J E Š E N J E

o razrješenju predsjednika Školskog odbora JU Mješovita srednja škola Zenica

I.

Razrješava se dužnosti u Školskom odboru JU Mješovita srednja škola Zenica, imenovan Rješenjem o imenovanju na kraći period predsjednika Školskog odbora JU Mješovita srednja škola Zenica, broj: 02-15732/19 od 21.10.2019. godine („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 20/19)

- Žuna Emrah - predsjednik, iz reda osnivača.

II.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog Kantona“.

Broj: 02-34-1606/20
Datum: 30.01.2020. godine
Zenica

P R E M I J E R

Mirza Ganić, v.r.

.....

MINISTARSTVO ZA PRAVOSUĐE I UPRAVU

75.

Na osnovu člana 138. stav (3) Zakona o radu („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine”, br. 26/16 i 89/18), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i vlade kantona kao poslodavac s jedne strane i Sindikat državnih službenika i namještenika u organima državne službe, sudskoj vlasti i javnim ustanovama u Federaciji Bosne i Hercegovine kao reprezentativni sindikat odnosno predstavnik državnih službenika i namještenika zaposlenih u organima državne službe, sudskoj vlasti i javnim ustanovama u Federaciji Bosne i Hercegovine, s druge strane, zaključili su:

KOLEKTIVNI UGOVOR**ZA SLUŽBENIKE ORGANA UPRAVE I SUDSKE VLASTI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE****I - OPĆE ODREDBE****Član 1.**

Ovim kolektivnim ugovorom uređuju se prava i obaveze državnih službenika i namještenika (u daljem tekstu: državni službenici i namještenici) iz rada i po osnovu rada na koje se primjenjuju propisi o radnim odnosima, plaćama i drugim naknadama državnih službenika i namještenika u federalnim organima državne službe, federalnim ustanovama i drugim federalnim institucijama, kantonalnim organima uprave, upravnim organizacijama i drugim kantonalnim institucijama i gradskim, odnosno općinskim službama za upravu (u daljem tekstu: organi državne službe) na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).

Član 2.

Propisom i općim aktima rukovodioca organa državne službe i sudske vlasti ne mogu se utvrditi manja prava državnih službenika i namještenika od onih koja su utvrđena ovim ugovorom.

Rukovodilac organa državne službe, sudske vlasti, službi ili drugih institucija iz člana 1. ovog ugovora (u daljem tekstu: rukovodilac organa državne službe) će obezbijediti učešće Sindikata u pripremi i izradi prednacrta i nacрта propisa koji regulišu oblast radno-pravnih odnosa službenika organa državne službe.

II - RADNI ODNOSI**Član 3.**

Prijem, raspoređivanje i prestanak rada službenika u organima državne službe vršiće se u skladu sa zakonom.

Član 4.

Lice koje traži zaposlenje, kao i lice koje se zaposli, ne može biti stavljeno u nepovoljniji položaj s obzirom na spol, spolno opredjeljenje, bračno stanje, porodične obaveze, starost, invalidnost, trudnoću,

jezik, vjeru, političko i drugo mišljenje, nacionalnu pripadnost, socijalno porijeklo, imovno stanje, rođenje, rasu, boju kože, članstvo ili nečlanstvo u političkim strankama i sindikatima, zdravstveni status ili neko drugo lično svojstvo.

Član 5.

Provjera radnih i stručnih sposobnosti, koja se vrši za vrijeme trajanja probnog rada, sastoji se u ocjenjivanju znanja i sposobnosti državnog službenika ili namještenika za izvršavanje poslova koje će obavljati, odnosno na koje se državni službenik ili namještenik raspoređuje.

Ocjenu rada državnog službenika i namještenika, koja se vrši za vrijeme probnog rada, predlaže rukovodilac organizacione jedinice, odnosno ovlaštena osoba koja prati njegov rad u organu državne službe.

Član 6.

Ako rukovodilac organa državne službe ne donese rješenje o prestanku radnog odnosa u roku od osam dana od dana kada je istekao probni rad, a državni službenik ili namještenik je nastavio sa radom, smatra se da je zadovoljio na probnom radu.

Član 7.

Državnom službeniku ili namješteniku, koji je za vrijeme probnog rada bio odsutan sa rada iz opravdanih razloga (bolest, mobilizacija i sl.), probni rad se produžava za onoliko dana koliko je bio opravdano odsutan.

Član 8.

Radi stručnog osposobljavanja za samostalan rad rukovodilac organa državne službe može planirati i primiti u radni odnos pripravnike radi obavljanja pripravničkog staža u skladu sa zakonom.

Ako je stručni ispit ili radno iskustvo utvrđeno zakonom ili pravilnikom o radu kao uvjet za obavljanje poslova određenog zanimanja, rukovodilac organa državne službe može lice koje je završilo školovanje za takvo zanimanje primiti na stručno osposobljavanje, bez zasnivanja radnog odnosa, u skladu sa zakonom.

Član 9.

Državnom službeniku i namješteniku organa iz člana 1. ovog ugovora, za čijim radom je prestala potreba, isključivo kao posljedica reorganizacije, smanjenja obima poslova organa državne službe, ili njegovog ukidanja (prekobrojnost), rukovodilac organa državne službe proglašava prekobrojnim u skladu sa zakonom, a prema redoslijedu koji se utvrdi listom prioriteta za rješavanje njihovog radno-pravnog statusa (u daljem tekstu: lista).

Listu utvrđuje rukovodilac organa državne službe, čiji su državni službenici ili namještenici članovi Sindikata, prije donošenja rješenja o prekobrojnosti državnog službenika ili namještenika, polazeći od stručne spreme, ocjene o radu, dužine staža osiguranja, učešća u odbrani BiH, zdravstvenog stanja, socijalne situacije i invalidnosti, a prema kriterijima koji se nalaze u prilogu ovog kolektivnog ugovora i čine njegov sastavni dio.

Na listu iz stava (1) ovog člana uvrštavaju se svi državni službenici ili namještenici istog stepena stručne spreme zaposleni u organu državne službe, organu sudske vlasti ili drugim institucijama, odnosno službama.

Rukovodilac organa državne službe, sudske vlasti ili druge institucije dužan je, prije donošenja liste i rješenja o prekobrojnosti, razmotriti mišljenje Sindikata i odgovor po tom mišljenju dostaviti u pismenom obliku organu Sindikata.

Državnom službeniku i namješteniku, koji je proglašen prekobrojnim, a koji se ne može rasporediti na druge poslove u skladu sa zakonom, prestaje radni odnos i ima pravo na otpremninu u skladu sa zakonom.

III - ODMORI I ODSUSTVA

Član 10.

Ako je potrebno da državni službenik ili namještenik radi u dane sedmičnog odmora, mora mu se osigurati korištenje jednog dana u periodu određenom prema dogovoru rukovodioca organa i državnog službenika ili namještenika.

Član 11.

Dužinu i vrijeme korištenja godišnjeg odmora utvrđuje rukovodilac organa državne službe, u skladu sa zakonom, ovim ugovorom i općim aktom o radnim odnosima (u daljem tekstu: Pravilnik o radnim odnosima).

Pri utvrđivanju trajanja godišnjeg odmora ne uračunavaju se subote, nedjelje, dani u koje se po zakonu ne radi i dani plaćenog odsustva.

Član 12.

Godišnji odmor od 20 (dvadeset) radnih dana uvećava se prema posebnim osnovama i mjerilima, s tim da ukupno trajanje godišnjeg odmora ne može biti duže od 36 (trideset i šest) radnih dana.

Uvećanje godišnjeg odmora vršiće se prema slijedećim osnovama i mjerilima:

Po osnovu radnog staža:

- za svake tri godine radnog staža najmanje jedan dan.

Po osnovu složenosti poslova:

- državnim službenicima koji obavljaju poslove visoke spreme - četiri dana,
- namještenicima koji obavljaju poslove više stručne spreme i namještenicima sa VKV spremom - tri dana,
- namještenicima koji obavljaju poslove srednje školske spreme - dva dana,
- namještenicima sa KV spremom - dva dana,
- ostalim namještenicima - jedan dan.

Po osnovu prirode posla:

- rad na poslovima sa otežanim uvjetima rada - tri dana,

- rad u smjenama i u neradne dane - dva dana.

Po osnovu socijalnih i zdravstvenih uslova:

- roditelju ili staratelju sa djetetom do sedam godina - jedan dan za svako dijete,
- samohranom roditelju ili staratelju sa djetetom do deset godina - dva dana za svako dijete,
- samohranom roditelju ili staratelju djeteta sa težim smetnjama u razvoju (teže hendikepiranog djeteta) - dva dana za svako dijete,
- invalidu - dva dana.

Po osnovu rezultata rada:

- za uspješne rezultate rada - jedan dan,
- za naročito uspješne rezultate u radu - dva dana.

Po osnovu učešća u oružanim snagama poslodavac može uvećati godišnji odmor na slijedeći način:

- učešće u odbrambeno-oslobodilačkom /domovinskom ratu 12-18 mjeseci.... jedan dan
- učešće u odbrambeno-oslobodilačkom /domovinskom ratu 18-30 mjeseci.... dva dana
- učešće u odbrambeno-oslobodilačkom /domovinskom ratu više od 30 mjeseci.. tri dana.

Član 13.

Državni službenik ili namještenik, koji u kalendarskoj godini u kojoj je zasnovao radni odnos nema navršenih šest mjeseci neprekidnog rada, ima pravo najmanje dva dana godišnjeg odmora za svaki navršeni mjesec rada.

Član 14.

Na osnovu plana korištenja godišnjeg odmora, rukovodilac organa državne službe donosi rješenje i uručuje ga državnom službeniku ili namješteniku najkasnije 15 dana prije početka korištenja godišnjeg odmora.

Član 15.

Državni službenik ili namještenik ima pravo koristiti jedan dan godišnjeg odmora u vrijeme koje sam odredi, ali je dužan o tome obavijestiti rukovodioca organa državne službe, najkasnije tri dana prije korištenja.

Član 16.

Korištenje godišnjeg odmora može se privremeno prekinuti na zahtjev rukovodioca organa državne službe u slučaju kad je to neophodno radi izvršenja neodložnih službenih poslova.

U slučaju iz stava (1) ovog člana, državni službenici ili namještenici imaju pravo na nadoknadu stvarnih troškova nastalih prekidom korištenja godišnjeg odmora. Visina tih troškova dokazuje se odgovarajućim pisanim dokazima.

Član 17.

Državni službenik ili namještenik ima pravo na odsustvo uz naknadu plaće (plaćeno odsustvo) od ukupno 7 (sedam) radnih dana u kalendarskoj godini u sljedećim slučajevima:

Stupanja u brak, rođenja djeteta, teže bolesti ili smrti člana obitelji, odnosno domaćinstva, selidbe, dobrovoljnog davanja krvi i u drugim sličnim slučajevima, što se određuje pravilnikom o radnim odnosima.

Državni službenik ili namještenik ima pravo na plaćeno odsustvo sa rada u trajanju od najmanje pet radnih dana za pripremanje i polaganje stručnog ispita ili drugog ispita koji predstavlja uslov za obavljanje poslova radnog mjesta na koje je državni službenik ili namještenik raspoređen.

Član 18.

Državni službenik ili namještenik, koji se upućuje na školovanje, stručno osposobljavanje ili usavršavanje, isključivo za potrebe poslodavca, ima pravo na plaćeno odsustvo u trajanju do jedne godine.

Način korištenja ovog prava utvrdiće se pravilnikom o radnim odnosima.

Član 19.

Državnom službeniku ili namješteniku može se odobriti neplaćeno odsustvo sa rada do 30 dana u sljedećim slučajevima:

- za pripremanje i polaganje ispita,
- za sudjelovanje u stručnim seminarima,
- za sindikalne aktivnosti u trajanju od jedan radni dan u mjesecu,
- za gradnju i popravku kuće ili stana,
- za njegu člana obitelji,
- za sudjelovanje na kulturnim, sportskim susretima i drugim sličnim slučajevima.

Dužina odsustva iz stava (1) ovog člana za pojedine slučajeve uređuje se pravilnikom o radnim odnosima.

IV - ZAŠTITA ZDRAVLJA I SIGURNOSTI NA RADU**Član 20.**

Rukovodilac organa državne službe dužan je osigurati nužne uvjete za zdravlje i sigurnost službenika na radu.

Rukovodilac organa državnog službenika, na zahtjev Sindikata, preduzeće donošenje potrebnih mjera za zaštitu državnih službenika i namještenika, uključujući i njihovo osposobljavanje za siguran rad i prevenciju zdravlja.

Rukovodilac organa državne službe dužan je ugovoriti kolektivno osiguranje državnih službenika i namještenika za slučajeve povrede u službi ili u vezi sa službom, odnosno dolaska na posao i odlaska sa posla, u skladu sa zakonom.

Član 21.

Dužnost je državnog službenika ili namještenika brinuti se o vlastitom zdravlju i sigurnosti, kao i zdravlju i sigurnosti drugih sa kojima radi.

Pravilnikom o radnim odnosima ili posebnim pravilnikom o zaštiti na radu utvrđuju se poslovi sa posebnim uvjetima rada i rokovi za vršenje periodičnih zdravstvenih ljeakarskih pregleda.

Član 22.

Državni službenik i namještenik – žena, odnosno državni službenik i namještenik - otac djeteta, ima pravo na posebnu zaštitu u skladu sa Zakonom o radu, ako to pitanje nije povoljnije regulisano posebnim zakonom i ako to pravo ne koristi drugi bračni drug.

V - PLAĆE I DODACI NA PLAĆE I NAKNADE PO OSNOVU RADA

a) Plaće

Član 23.

Osnovna plaća državnog službenika ili namještenika utvrđuje se množenjem osnovice za plaću i boda za obračun plaće sa utvrđenim koeficijentom platnog razreda.

Utvrdjivanje osnovice i boda vršice se u pregovorima između Vlade FBiH, vlada kantona, gradonačelnika, općinskih načelnika s jedne strane (u daljem tekstu poslodavac) i reprezentativnog sindikata s druge strane, prije usvajanja budžeta za narednu godinu.

Ukoliko se ne postigne dogovor između poslodavca iz stava (2) ovog člana i sindikata, poslodavac će utvrditi osnovicu i bod, pri čemu visina osnovice ne može biti niža od prethodno dogovorene, odnosno važeće.

Najniža plaća u organima državne službe utvrđuje se u visini od 50-70 % prosječne neto plaće isplaćene po zaposleniku u FBiH po posljednjem objavljenom statističkom podatku Federalnog zavoda za statistiku.

U slučaju povećanja indeksa potrošačkih cijena mjerenih od strane Federalnog zavoda za statistiku, većih od 5 %, osnovica za utvrđivanje plaće može se utvrđivati i mjesečno.

Rukovodilac organa će, na prijedlog neposrednog rukovodioca, donijeti rješenje kojim se osnovna plaća državnog službenika i namještenika uvećava za procenat do 20 %, za period u kome, pored poslova svog radnog mjesta, privremeno obavlja i poslove drugog radnog mjesta.

Rukovodilac organa iz stava (6) ovog člana je obavezan donijeti posebno rješenje o privremenom obavljanju poslova drugog radnog mjesta, koje se donosi za svaki mjesec pojedinačno.

Član 24.

Plaća državnog službenika i namještenika obračunata u skladu sa članom 23. ovog ugovora uvećava se za iznos od 0,4-0,6 %, za svaku započetu godinu staža, u skladu sa zakonom, s tim da ukupno povećanje plaće po ovom osnovu ne može biti veće od 20 %.

Posebnim sporazumom poslodavac i reprezentativni sindikat mogu utvrditi visinu prava iz stava (1) ovog člana.

Plaća se isplaćuje jedanput mjesečno za protekli mjesec i od jedne do druge isplate plaće ne može proći više od 30 dana.

b) Dodaci na plaću**Član 25.**

Državnom službeniku ili namješteniku, koji radi na poslovima s posebnim uslovima rada, utvrđenim pravilnikom o radnim odnosima, pripada pravo na posebni dodatak uz plaću u visini do 20 %.

Za državne službenike ili namještenike koji obavljaju poslove sudske policije, straže u kazneno-popravnim ustanovama, naknada, odnosno poseban dodatak uz plaću iz stava (1) ovog člana, može iznositi do 30 %.

Poslodavac i reprezentativni sindikat mogu posebnim sporazumom utvrditi korištenje prava iz stava (2) ovog člana.

Vlada FBiH će na usaglašeni prijedlog sa Sindikatom pripremiti i u parlamentarnu proceduru uputiti prijedlog zakona kojim će precizno urediti pitanje pojedinačnih radnih mjesta iz stava (1) ovog člana.

Član 26.

Osnovna plaća uvećaće se za:

- noćni rad – najmanje 25 %,
- prekovremeni rad – najmanje 25 %,
- rad u dane sedmičnog odmora – najmanje 15 %,
- rad u dane praznika koji su po zakonu državni praznici – najmanje 40 %.

Radniku pripada naknada po osnovu vremena provedenog u pripravnosti za rad, a visina i način korištenja ovog prava uredit će se propisom iz člana 27. stav (2) ovog ugovora ili pravilnikom o radu.

c) Naknade po osnovu rada**Član 27.**

Pored naknada na plaću utvrđenih zakonom, državnom službeniku i namješteniku pripada naknada za prevoz na posao i s posla, ishrana u toku rada (topli obrok), regres za godišnji odmor, naknada za bolovanje, naknada za porodijsko odsustvo, naknada za službeno putovanje, naknada za slučaj povrede na radu, teške bolesti i invalidnosti, naknada za slučaj smrti i pravo na osiguranje od posljedica nesretnog slučaja, otpremnina i naknada za slučaj prekobrojnosti.

Postupak ostvarivanja prava na naknade i visine naknada iz stava (1) ovog člana utvrđuju se Zakonom ili drugim propisom nadležnih tijela Vlade FBiH, vlada kantona odnosno nadležnih tijela gradova ili općina, uz konsultacije sa reprezentativnim Sindikatima.

Član 28.

Državnom službeniku ili namješteniku kome nije organizovan prevoz na posao i sa posla, a čije je mjesto stanovanja od mjesta rada udaljeno minimalno od 2–4 kilometra, pripada naknada za troškove prevoza, čija će visina i način utvrđivanja biti utvrđeni posebnim propisima vlada, gradskih i općinskih vijeća, uz konsultacije sa reprezentativnim Sindikatima.

Član 29.

Državnom službeniku i namješteniku pripada naknada za ishranu (topli obrok) u toku rada u neto iznosu od 0,8-1 % prosječne neto plaće u FBiH prema posljednjem objavljenom statističkom podatku prije donošenja budžeta, a shodno mogućnostima budžeta.

Visina naknada iz stava (1) ovog člana ne može biti niža od iznosa isplaćenog za juni 2018. godine, odnosno ne može biti veća od 1 % prosječne neto plaće u FBiH prema posljednjem objavljenom statističkom podatku prije donošenja budžeta.

Član 30.

Državnom službeniku ili namješteniku pripada naknada na ime korištenja godišnjeg odmora (regres) u visini od 50 % prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji prema posljednjem objavljenom statističkom podatku Federalnog zavoda za statistiku.

Član 31.

Državnom službeniku ili namješteniku koji je privremeno raspoređen ili upućen na rad van mjesta prebivališta njegove porodice pripada naknada za odvojeni život od porodice za troškove ishrane u visini i pod uslovima utvrđenim posebnim propisima.

Član 32.

Državnom službeniku ili namješteniku pripada naknada za službeni put (troškovi prevoza, troškovi prenoćišta i troškovi upotrebe privatnih automobila u službene svrhe) po cijeni prevozne karte i hotelskih računa za hotele do četiri zvjezdice i dnevni troškovi u obliku dnevnice za službeno putovanje na način i u visini utvrđenim posebnim propisima.

Član 33 .

Dnevica za službeni put međusobno isključuje topli obrok i naknadu za odvojeni život od porodice, osim u slučajevima kada se službeni put obavlja van mjesta rada za koje se prima naknada za odvojeni život.

Član 34.

U slučaju povrede na radu, teške bolesti i invalidnosti državnog službenika ili namještenika ili člana njegove uže porodice isplaćuje se jednokratna novčana pomoć u visini od 1-2 prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH prema zadnjem objavljenom statističkom podatku.

U slučaju smrti državnog službenika, odnosno namještenika, njegovoj porodici se isplaćuju troškovi sahrane u visini od 2-4 prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema zadnjem objavljenom statističkom podatku.

Članom uže porodice državnog službenika ili namještenika u smislu stava (1) i (2) ovog člana smatraju se:

- bračni i vanbračni drug ako žive u zajedničkom domaćinstvu;

- dijete (bračno, vanbračno, usvojeno, pastorče i dijete bez roditelja uzeto na izdržavanje do 18 godina, odnosno do 26 godina starosti ako se nalaze na redovnom školovanju i nisu u radnom odnosu, a djeca nesposobna za rad, bez obzira na starosnu dob);

- roditelji (otac, majka, očuh, maćeha i usvojitelji);

- braća i sestre bez roditelja do 18 godina, odnosno do 26 godina starosti ako se nalaze na redovnom školovanju i nemaju drugih prihoda, već ih korisnik naknade stvarno izdržava, ili je obaveza njihovog izdržavanja zakonom utvrđena, a ako su nesposobni za rad, bez obzira na starosnu dob, pod uslovom da s njima žive u zajedničkom domaćinstvu i unučad ako nemaju roditelja i žive u zajedničkom domaćinstvu s državnim službenikom ili namještenikom.

Naknada iz stava (2) ovog člana isplaćuje se i u slučaju smrti člana uže porodice državnog službenika ili namještenika.

Ukoliko u organu državne službe istog nivoa vlasti rade dva ili više članova porodice, troškovi sahrane iz stava (2) ovog člana se isplaćuju samo jednom zaposlenom članu porodice.

Član 35.

Državni službenik ili namještenik ima pravo na otpremninu pri odlasku u penziju u visini svojih 3-5 ostvarenih prosječnih neto plaća isplaćenih u prethodnih pet mjeseci.

Član 36.

Naknada iz člana 34. i 35. ne može biti utvrđena u iznosu nižem od iznosa koji se isplaćivao za juni 2018. godine.

Član 37.

Državnom službeniku ili namješteniku pripada naknada za izum i tehničko unapređenje koje je ostvario na radu ili u vezi sa radom, s tim da taj izum, odnosno tehničko unapređenje, koristi organ državne službe.

Visina naknade utvrđuje se posebnim ugovorom između državnog službenika ili namještenika i rukovodioca organa državne službe.

VI - ZAŠTITA PRAVA

Član 38.

Rješenja i drugi akti koji se odnose na ostvarivanje prava, obaveza i odgovornosti državnog službenika ili namještenika obavezno se dostavljaju u pismenom obliku s obrazloženjem i poukom o pravnom lijeku, državnom službeniku ili namješteniku na koga se odnose, u rokovima određenim zakonom.

Član 39.

Državni službenik ili namještenik, zaposlen na neodređeno vrijeme, a kojem je radni odnos u organu državne službe prestao usljed prekobrojnosti, ima pravo na otpremninu u visini i na način utvrđen propisima o plaćama u organima državne službe.

Otpremnina se isplaćuje posljednjeg dana rada u organu državne službe.

Član 40.

Državni službenik ili namještenik, za čijim je radom prestala potreba u organu državne službe, ima u roku do godinu dana od dana prestanka radnog odnosa pravo prvenstva u ponovnom primanju u radni odnos, ako se u tom vremenu ukaže potreba za obavljanje poslova, čiji je obim bio smanjen ili su bili ukinuti, u skladu sa stručnom spremom koja se traži.

Član 41.

Državnom službeniku ili namješteniku ne može prestati radni odnos bez njegove krivice ukoliko mu nedostaje najviše pet godina do ostvarenja uslova za mirovinu.

Član 42.

U slučaju promijenjene radne sposobnosti zbog profesionalne bolesti, povrede na radu i invaliditeta državnog službenika ili namještenika, osigurava se lakši posao bez smanjenja plaće koju je ostvarivao prije nastupanja navedenih okolnosti.

Državnom službeniku ili namješteniku, koji radi skraćeno vrijeme zbog razloga navedenih u stavu (1) ovog člana, isplaćuje se puna plaća koju bi ostvario za puno radno vrijeme na radnom mjestu na koje je raspoređen.

VII - DONOŠENJE PROPISA I OPĆIH AKATA**Član 43.**

Rukovodilac organa državne službe dužan je sve prednacрте i nacрте propisa i općih akata iz oblasti radno-pravnih odnosa dostaviti Sindikatu na razmatranje i mišljenje.

Rukovodilac organa državne službe dužan je razmotriti dato mišljenje Sindikata i prihvatiti sugestije za koje se ocijeni da su osnovane.

VIII - RJEŠAVANJE KOLEKTIVNIH RADNIH SPOROVA**Član 44.**

Kolektivni radni sporovi o primjeni, izmjeni i dopuni, odnosno otkazivanju ovog ugovora ili drugog sličnog spora, koji se nisu mogli riješiti pregovaranjem potpisnika ovog ugovora, mogu se rješavati pred Arbitražnim vijećem.

Član 45.

Arbitražno vijeće sastoji se od tri člana.

Svaka strana bira po jednog člana, a treći član se bira dogovorno iz reda istaknutih naučnih i stručnih radnika iz oblasti koja je predmet spora.

Član 46.

Postupak arbitraže pokreće se na pismeni prijedlog jednog od potpisnika ovog ugovora, a mora se dovršiti u roku od 10 dana od dana početka arbitraže.

Član 47.

U postupku arbitraže ispituju se navodi i prijedlozi ugovornih strana, a po potrebi prikupljaju i drugi dokazi, te saslušavaju stranke.

Član 48.

Arbitražno vijeće u odlučivanju, odnosno postupku, primjenjuje pravila parničnog postupka.

Troškovi postupka arbitraže (naknade za rad članova Arbitražnog vijeća), u visini koju zajednički dogovore rukovodilac organa državne službe i predstavnici Sindikata, sporazumno utvrde sa članovima Arbitražnog vijeća, isplaćuju se solidarno iz sredstava Sindikata i sredstava budžeta.

Obavljanje administrativno-tehničkih poslova za Arbitražno vijeće obezbijediće nadležna ministarstva rada.

Član 49.

Odluka Arbitražnog vijeća je konačna i obavezujuća.
Protiv odluke Arbitražnog vijeća žalba nije dopuštena.

IX - ŠTRAJK**Član 50.**

U svrhu zaštite i ostvarenja ekonomskih i socijalnih interesa svojih članova, Sindikat ima pravo pozvati svoje članstvo i zaposlene na štrajk.

Štrajk se organizuje i sprovodi u skladu sa Zakonom o štrajku i sindikalnim pravilima o štrajku.

Član 51.

Štrajk se mora najaviti rukovodiocu organa državne službe u roku utvrđenom zakonom.

U pisanoj najavi štrajka moraju se navesti razlozi za štrajk, te mjesto i vrijeme početka štrajka.

Odluku o štrajku donosi nadležni organ Sindikata s najmanje natpolovičnom većinom svojih članova.

Član 52.

Na dan najave štrajka, Sindikat mora objaviti pravila o štrajku.

Sindikat je dužan da, Pravilima o štrajku ili posebnom odlukom štrajkačkog odbora, u skladu sa zakonom, utvrdi poslove za koje se mora osigurati izvršavanje osnovne funkcije iz djelokruga organa državne službe.

Aktima iz stava (2) ovog člana moraju se tačno definisati poslovi u organu državne službe koji se moraju obavljati u toku trajanja štrajka.

Pravila o štrajku i drugi akti koji se odnose na tok vođenja štrajka u organu državne službe moraju se dostaviti rukovodiocu organa državne službe, najkasnije na dan najave štrajka.

Član 53.

Štrajkom rukovodi štrajkački odbor sastavljen od predstavnika Sindikata, koji se dužan očitovati drugoj strani, kako bi se nastavili pregovori na mirnom rješenju spora.

Za vrijeme trajanja štrajka, članovi štrajkačkog odbora ne mogu biti raspoređeni na rad.

Član 54.

Učesniku štrajka za dane provedene u štrajku ne pripada plaća i dodaci na plaću, osim doplatka za djecu.

Član 55.

Organizovanje štrajka i učešće u štrajku, na način propisan zakonom, pravilima o štrajku i odredbama ovog ugovora, ne predstavlja povredu službene dužnosti.

Član 56.

Niko se ne smije prisiliti da učestvuje u štrajku mimo njegove volje, niti se smije staviti u nepovoljniji položaj zbog učešća u štrajku.

X - USLOVI ZA RAD SINDIKATA

Član 57.

Potpisnici ovog ugovora se obavezuju da će djelovati u skladu sa Ustavom, zakonom, konvencijama Međunarodne organizacije rada, Općim kolektivnim ugovorom i ovim ugovorom.

Član 58.

Rukovodilac organa državne službe obavezuje se da neće svojim djelovanjem i aktivnostima ni na koji način onemogućiti sindikalni rad, sindikalno organizovanje i pravo zaposlenih da se učlane u Sindikat.

U cilju ostvarivanja funkcije Sindikata u organima državne službe, rukovodilac tih organa dužan je osigurati da se putem platne liste, a po dostavljenoj pismenoj izjavi - pristupnici državnog službenika ili namještenika, člana Samostalnog sindikata iz koje se vidi njegov dobrovoljan pristanak za takav način plaćanja članarine, sa tačno određenim procentom plaće za sindikalnu članarinu, vrši mjesečno prikupljanje tih finansijskih sredstava i njihov prenos na račun Sindikata.

Član 59.

Dužnost je Sindikata da obavijesti rukovodioca organa državne službe o izboru ili imenovanju državnog službenika ili namještenika iz tog organa na funkciju sindikalnog povjerenika ili drugu funkciju u organima Sindikata.

Član 60.

Rukovodilac organa državne službe dužan je omogućiti plaćeno odsustvo sa rada sindikalnom povjereniku i drugom predstavniku reprezentativnog Sindikata zbog obavljanja sindikalnih aktivnosti i zbog prisustva sindikalnim sastancima, kongresima, konferencijama, seminarima, sindikalnim školama, sindikalnim sportskim susretima i drugim oblicima osposobljavanja u zemlji i u inostranstvu u trajanju do dva dana mjesečno.

Odsustvo predstavnika Sindikata iz stava (1) ovog člana odobriće se na osnovu zvaničnog pismenog poziva organa Sindikata, čiji je član.

Član 61.

Sporazumom između rukovodioca organa državne službe i sindikalnog povjerenika mogu se bliže urediti uslovi vezani uz obavljanje sindikalnih zadataka.

Član 62.

Sindikalni povjerenik, zbog obavljanja sindikalne aktivnosti, ne može biti pozvan na odgovornost niti doveden u nepovoljniji položaj u odnosu na druge državne službenike ili namještenike.

Član 63.

Za vrijeme obavljanja sindikalne aktivnosti u organu državne službe, sindikalnom povjereniku, zbog obavljanja sindikalne aktivnosti, ne može se, u skladu sa Zakonom o radu, bez saglasnosti Federalnog ministarstva za rad i socijalnu politiku:

- otkazati radni odnos,
- ili na drugi način ga staviti u nepovoljniji položaj u odnosu na radno mjesto prije nego što je imenovan na funkciju sindikalnog povjerenika.

Član 64.

Pri donošenju odluka za rješavanje radno-pravnog statusa državnog službenika ili namještenika, rukovodilac organa državne službe ili druga ovlaštena osoba mora pribaviti i razmotriti mišljenje Sindikata ili sindikalnog povjerenika.

Mišljenje sindikata iz stava (1) ovog člana obavezno se pribavlja u sljedećim slučajevima:

- kada se donosi odluka o popuni radnih mjesta, ako u organu državne službe ima neraspoređenih državnih službenika ili namještenika,
- donošenja odluke o mjerama zaštite na radu,
- donošenja odluke o uvođenju novih tehnologija, te promjene u organizaciji i načinu rada,
- donošenja odluke o rasporedu radnog vremena i o noćnom radu.

Član 65.

Rukovodilac organa državne službe dužan je razmotriti sve prijedloge, inicijative, mišljenja i zahtjeve Sindikata, koji se odnose na ostvarivanje prava, obaveza i odgovornosti službenika iz rada i po osnovi rada i o svom stavu obavijestiti Sindikat u roku od 15 (petnaest) dana od dana prijema takvog akta.

Član 66.

Rukovodilac organa državne službe i predstavnik Sindikata dužni su, na zahtjev jedne od strana, primiti na razgovor drugu stranu i razmotriti sva pitanja sindikalne aktivnosti, materijalne i druge problematike državnih službenika ili namještenika, kao i planirane obaveze organa državne službe u tom pogledu.

Član 67.

Rukovodilac organa državne službe je dužan, na zahtjev sindikata, bez naknade, osigurati za rad Sindikata, najmanje slijedeće uslove:

- odgovarajući prostor za održavanje sindikalnih sastanaka, ako za to postoje uslovi,
- pravo na korištenje telefona, telefaksa i drugih raspoloživih tehničkih pomagala.

Član 68.

U sprovođenju mjera zaštite na radu, te zaštite prava državnih službenika i namještenika, Sindikat ima pravo i obavezu u pogledu:

- učestvovanja u planiranju mjera za unapređenje uslova rada,
- informisanosti o promjenama bitnim za sigurnost i zdravlje zaposlenih,
- osposobljavanja i obrazovanja za obavljanje poslova vezanih za zaštitu na radu,
- pozivanja inspektora zaštite na radu kad za to postoje razlozi,
- traženja od zaposlenih da poštuju mjere zaštite na radu.

Član 69.

Sindikalni povjerenik ili druga osoba koja profesionalno obavlja dužnost u Sindikatu, ima se pravo nakon isteka mandata, ako ponovo ne bude imenovana, vratiti u organ državne službe, na svoje ili drugo radno mjesto za koje ispunjava uslove stručne spreme.

XI - TUMAČENJE I PRAĆENJE PRIMJENE KOLEKTIVNOG UGOVORA**Član 70.**

Za tumačenje i praćenje primjene ovog ugovora, ugovorne strane imenuju zajedničku komisiju u roku od 30 dana od dana potpisivanja ugovora.

Komisiju čine po jedan predstavnik potpisnika ovog ugovora i identičan broj predstavnika Sindikata.

Članove komisije imenuju potpisnici ovog ugovora.

Komisija donosi poslovnik o svom radu.

Sve odluke komisija donosi konsenzusom.

Ugovorne strane su se dužne pridržavati tumačenja i odluka komisije.

U slučaju nemogućnosti postizanja konsenzusa u tumačenju pojedinih odredaba ovog ugovora, sporna pitanja dostaviće se na rješavanje Arbitražnom vijeću iz člana 44. ovog ugovora.

XII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 71.

Odredbe ovog ugovora primjenjuju se na sve organe državne službe u Federaciji i sudske vlasti, kantona, gradova i općina, upravne organizacije, kazнено popravne zavode, sudsku policiju, javne ustanove iz oblasti rada i zapošljavanja, penzijsko-invalidskog osiguranja, zavoda zdravstvenog osiguranja i druge javne ustanove na svim nivoima vlasti u Federaciji čija je sindikalna organizacija članica reprezentativnog Samostalnog sindikata državnih službenika i namještenika u organima državne službe, sudske vlasti i javnih ustanova u Federaciji BiH.

Član 72.

Ovaj kolektivni ugovor zaključuje se na period od 12 mjeseci.

Ukoliko se ovaj kolektivni ugovor ne produži do njegovog isteka, primjenjivaće se 90 (devedeset) dana nakon isteka roka na koji je zaključen.

Član 73.

Prijedlog za izmjene i dopune, odnosno produženje primjene ovog ugovora, mogu dati ispred organa državne službe, sudske vlasti i javnih službi: Vlada Federacije i najmanje 1/3 vlada kantona koje su potpisnici ovog ugovora i Sindikat.

Strana kojoj je podnesen prijedlog iz stava (1) ovog člana mora se pismeno očitovati o istom u roku od 45 (četrdeset i pet) dana od dana prijema prijedloga.

Prijedlog za produženje primjene ovog ugovora ne može se podnijeti u posljednjih 45 dana roka iz člana 72. stav (1) ovog ugovora.

Član 74.

Državni službenici i namještenici iz subjekata iz člana 71. ovog ugovora ostvaruju prava po istom i mogu pred nadležnim sudom zahtijevati njihovu zaštitu.

Član 75.

Nadležni organi, odnosno rukovodioci organa državne službe, dužni su uskladiti svoje akte koji se odnose na radne odnose, plaće i druge naknade sa odredbama ovog ugovora u roku od 90 (devedeset) dana od dana stupanja na snagu ovog ugovora.

Član 76.

Ovaj ugovor smatra se zaključenim kad ga potpišu ovlašteni predstavnici ugovornih strana, a uz prethodno pribavljene pismene saglasnosti vlada kantona za zaključenje ovog kolektivnog ugovora, s tim da je svaki kanton obavezan zatražiti pismenu saglasnost od strane gradonačelnika i općinskih načelnika gradova i općina na području kantona.

Ovaj ugovor je obavezan za strane koje su ga potpisale, kao i za strane koje mu naknadno pristupe. Ovom ugovoru mogu naknadno pristupiti i drugi organi državne službe i organi sudske vlasti i javne ustanove iz člana 71. ovog ugovora koji prihvataju odredbe ovog ugovora.

Član 77.

U skladu s podjelom nadležnosti utvrđenom Ustavom Federacije, Vlada Federacije i vlade kantona, odnosno jedinice lokalne samouprave, odgovaraju odvojeno svaka za svoje finansijske obaveze utvrđene propisima o plaćama i naknadama i ovim kolektivnim ugovorom.

Član 78.

Ovaj Kolektivni ugovor objaviće se u službenim glasilima Federacije i kantona. Troškove objavljivanja ovog ugovora u službenim glasilima snosi Vlada Federacije, odnosno vlade kantona.

Član 79.

Ovaj ugovor stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u službenim glasilima Federacije i kantona.

Član 80.

Stupanjem na snagu ovog kolektivnog ugovora prestaje da važi Kolektivni ugovor za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br.16/18).

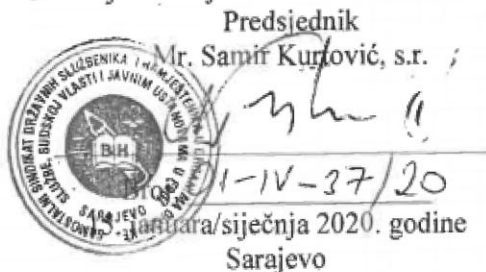
Za Vladu Federacije Bosne i Hercegovine
Federalni ministar pravde
Mato Jozić, s.r.

1Broj: 03-34-122*/2019
15. januara/siječnja 2020. godine
Sarajevo

Za Samostalni sindikat državnih službenika i
namještenika u organima državne službe,
sudskoj vlasti i javnim ustanovama u FBiH

Predsjednik
Mr. Samir Kurtović, s.r.

1-IV-37/20
15. januara/siječnja 2020. godine
Sarajevo

Za Vladu Kantona Sarajevo
Premijer
Edin Forto, s.r.

Za Vladu Županije Posavske
Predsjednik Vlade
Đuro Topić, s.r.

Broj: 01-30-
15. januara/siječnja 2020. godine
Sarajevo

Broj: 01-02-672-1/19
15. januara/siječnja 2020. godine
Sarajevo

Za Vladu Bosansko-podrinjskog kantona
Goražde
Ministar pravosuđa, uprave i radne odnose
Nataša Danojlić, s.r.

Broj: 03-30-30/1/20
15. januara/siječnja 2020. godine
Sarajevo

Za Vladu Unsko-sanskog kantona
Ministar pravosuđa i uprave
Asim Dizdarević,

Broj: 03-04
15. januara/siječnja 2020. godine
Sarajevo

Za Vladu Zeničko-dobojskog kantona
Ministar pravosuđa, uprave i radne odnose
Nikolić,

Broj: 01-30-30/1/20
15. januara/siječnja 2020. godine
Sarajevo

Za Vladu Srednjobosanskog kantona
Ministar pravosuđa i uprave
Zoran Marković, s.r.

Broj: 01-30-1441-2/2020
15. januara/siječnja 2020. godine
Sarajevo

[Handwritten signature]

Za Vladu Hercegovačko-neretvanske županije/kantona
Ministar pravosuđa, uprave i lokalne samouprave
Suad Balić, s.r.

Broj: 01-30-45/20
15. januara/siječnja 2020. godine
Sarajevo

[Handwritten signature]

ANEKS
UZ ČLAN 9. KOLEKTIVNOG UGOVORA ZA SLUŽBENIKE ORGANA DRŽAVNE UPRAVE I
SUDSKE VLASTI U FBiH
K R I T E R I J I
ZA ISKAZIVANJE PRESTANKA POTREBE ZA SLUŽBENICIMA
ORGANA DRŽAVNE SLUŽBE I SUDSKE VLASTI U FBiH

STRUČNA SPREMA I DRUGE RADNE KARAKTERISTIKE**Stručna sprema**

- visoka stručna sprema - 30 bodova
- viša stručna sprema - 25 bodova
- visokokvalifikovani radnik - 23 boda
- srednja stručna sprema - 20 bodova
- kvalifikovani radnik - 18 bodova
- niža stručna sprema - 15 bodova
- Položeni stručni ispit za rad u državnim organima - 5 bodova

Dodatno usavršavanje

- završen postdiplomski studij - 10 bodova
- položen pravosudni ispit - 10 bodova
- doktorat nauka - 15 bodova
- drugi oblici usavršavanja (kursevi stručne specijalizacije i sl.) - 5 bodova

Ocjena rukovodioca o radu radnika u posljednje dvije godine

- naročito uspješan - 15 bodova
- uspješan - 10 bodova
- zadovoljava 5 bodova

Dužina staža osiguranja

- preko 30 godina - 30 bodova
- preko 25 godina - 25 bodova
- preko 20 godina - 20 bodova
- preko 15 godina - 15 bodova
- preko 10 godina - 10 bodova
- preko 5 godina - 5 bodova
- učešće u ratu protiv agresije na BiH (za svaku godinu) - 10 bodova

SOCIJALNE PRILIKE

- radnik sa pet i više članova porodice - 20 bodova
- radnik sa četiri člana porodice - 17 bodova
- radnik sa tri člana porodice - 15 bodova
- radnik sa dva člana porodice - 13 bodova
- radnik sa jednim članom porodice - 10 bodova
- radnik samac - 5 bodova

ZDRAVSTVENO STANJE

- vojni invalidi - prema procentu invalidnosti - bodova
- invalidi rada - 10 bodova
- radnik sa težim oboljenjem utvrđenim općim aktom - 5 bodova

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

76.

Na temelju članka 84. stavak (2) točka e) Zakona o unutarnjim poslovima Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 13/18, 6/19 i 22/19), na prijedlog policijskog komesara, ministar Ministarstva unutarnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona, d o n o s i:

**P R A V I L N I K
O NAGRADAMA I PRIZNANJIMA
MINISTARSTVA UNUTARNJIH POSLOVA
ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA I UPRAVE
POLICIJE**

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

**Članak 1.
(Predmet)**

Ovim Pravilnikom utvrđuju se nagrade i priznanja koje se dodjeljuju u Ministarstvu unutarnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo) i Upravi policije, organizacionim jedinicama, policijskim službenicima, državnim službenicima i namještenicima (u daljem tekstu: zaposlenicima), a izuzetno i drugim domaćim i stranim pravnim i fizičkim osobama, način predlaganja i postupak donošenja odluke o nagradama i priznanjima, kriterij dodjele nagrada i priznanja, evidencija, opis, izgled i sadržaj nagrada i priznanja.

**Članak 2.
(Nagrade i priznanja organizacionim jedinicama i
uposlenicima)**

Nagrade i priznanja utvrđene ovim Pravilnikom dodjeljuju se zajedničkom odlukom ministra i policijskog komesara organizacionim jedinicama i zaposlenicima Ministarstva i Uprave policije za postignuti uspjeh u vršenju njihovih poslova.

**Članak 3.
(Nagrade i priznanja fizičkim i pravnim osobama)**

Nagrade i priznanja dodjeljuju se zajedničkom odlukom ministra i policijskog komesara domaćim i stranim pravnim i fizičkim osobama za suradnju i doprinos u radu Ministarstva i Uprave policije.

**Članak 4.
(Ravnopravnost spolova)**

Gramatička terminologija u ovom Pravilniku podrazumjeva uključivanje oba spola.

DIO DRUGI - NAGRADE I PRIZNANJA

**Članak 5.
(Vrste nagrada i priznanja)**

- (1) Nagrade i priznanja zaposlenicima i organizacionim jedinicama iz članka 2. ovog Pravilnika mogu biti pojedinačne i kolektivne.
- (2) Pojedinačne nagrade su:
 - a) Policijska medalja za hrabrost,
 - b) Zlatna policijska značka,
 - c) Srebrna policijska značka,
 - d) Pištolj sa posvetom,
 - e) Ručni sat sa posvetom,
 - f) Novčana nagrada
 - g) Plaćeno odsustvo u trajanju 5 radnih dana i
 - h) Pismena pohvala
- (3) Kolektivna priznanja su:
 - a) Reljefni grb Bosne i Hercegovine,
 - b) Zastava Ministarstva sa grbom i
 - c) Pismena pohvala
- (4) Nagrade i priznanja fizičkim i pravnim osobama iz članka 3. ovog Pravilnika su:
 - a) Plaketa-zaštitni znak Ministarstva,
 - b) Umjetnička slika i
 - c) Zahvalnica

**Članak 6.
(Pismena pohvala)**

Pismena pohvala, koja se dodjeljuje zaposlenicima i organizacionim jedinicama, iz članka 5. ovog Pravilnika, može biti pojedinačna i kolektivna.

Članak 7. (Policijski službenici)

- (1) Pojedinačne nagrade iz članka 5. stavak (2) točka od a) do d) ovog Pravilnika se mogu dodijeliti samo uposlenim policijskim službenicima na prijedlog policijskog komesara.
- (2) Pojedinačne nagrade iz članka 5. stavak (2) točke a), b) i c) ovog Pravilnika mogu se dodijeliti i posthumno policijskim službenicima.

Članak 8. (Nagrade pri odlasku u mirovinu)

- (1) Uposlenicima Ministarstva i Uprave policije kojima radni odnos prestane po temelju umirovljavanja može se dodijeliti ručni sat sa posvetom.
- (2) Policijskim službenicima kojima radni odnos prestane po temelju članka 122. stavak (2) točka b) Zakona o policijskim službenicima Zeničko-dobojskog kantona - Pročišćeni tekst ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 4/14 i 2/18), može se, ukoliko ispunjavaju jedan od kriterija iz članka 10. ovog Pravilnika, dodijeliti pištolj sa posvetom iz rezervnog broja pištolja kojima Ministarstvo u datom momentu raspolaže.
- (3) Odluku iz stavka (2) ovog članka donosi ministar Ministarstva na prijedlog policijskog komesara.
- (4) Rješenje o dodjeli pištolja sa posvetom donosi policijski komesar.

Članak 9. (Planiranje u Proračunu)

Pojedinačne i kolektivne nagrade i priznanja iz članka 5. ovog Pravilnika osigurava se u okviru planiranih sredstava u Proračunu Ministarstva i Uprave policije.

DIO TREĆI - NAČIN PREDLAGANJA I POSTUPAK DONOŠENJA ODLUKE O PRIZNANJIMA I NAGRADAMA

Članak 10. (Način predlaganja nagrada i pohvala)

Način predlaganja za dodjelu nagrada i pohvala iz članka 5. ovog Pravilnika utvrđuju se na temelju sljedećih kriterija:

- a) hrabrost i osobni primjer u obavljanju poslova i zadataka;
- b) poseban doprinos u zaštiti i očuvanju ljudskih života i materijalnih dobara;
- c) poseban doprinos i naročito zalaganje u efikasnom izvršavanju službenih poslova i zadataka;
- d) posebne organizacione sposobnosti u rukovođenju;
- e) edukativno-znanstveni doprinosi unapređenju poslova i zadataka i
- f) posebno iskazana stručnost, kreativnost i inovacije u izvršavanju poslova i zadataka.

Članak 11. (Postupak predlaganja)

- (1) Rukovoditelji organizacionih jedinica Ministarstva i Uprave policije, predlažu kandidate za dodjelu nagrada i priznanja na temelju kriterija iz članka 10. ovog Pravilnika, tako da:
 - a) prijedloge za uposlenike Ministarstva, rukovoditelji unutarnjih organizacionih jedinica Ministarstva dostavljaju prema rukovoditeljima temeljnih organizacionih jedinica, koje, zajedno sa prijedlozima za svoje uposlenike, upućuju ministru;
 - b) prijedloge za uposlenike Uprave policije, rukovoditelji unutarnjih organizacionih jedinica Uprave policije dostavljaju prema rukovoditeljima osnovnih organizacionih jedinica, koje, zajedno sa prijedlozima za svoje uposlenike, upućuju policijskom komesaru.
- (2) Pravo na predlaganje kandidata za dodjelu nagrada ima i Stručni kolegij Ministarstva i Stručni kolegij Uprave policije sukladno postupku propisanim ovim Pravilnikom.

Članak 12. (Postupak za donošenje odluke o nagradama i priznanjima)

- (1) Stručni kolegij Ministarstva i Stručni kolegij Uprave policije, svatko iz svoje mjerodavnosti, razmatra sve prispjele prijedloge osnovnih organizacionih jedinica i na temelju istih donosi konačnu listu pojedinačnih i kolektivnih nagrada i priznanja.

(2) Nagrade i priznanja iz stavka (1) ovog članka dodjeljuju se zajedničkom odlukom ministra i policijskog komesara.

(3) Rješenje o dodjeli nagrada i priznanja iz stavka (1) ovog članka, za uposlene u Ministarstvu, donosi Odsjek za kadrovske poslove, Sektor za administraciju.

(4) Rješenje o dodjeli nagrada i priznanja iz stavka (1) ovog članka, za uposlene u Upravi policije donosi Odsjek za kadrovske poslove, Sektor za pravne, kadrovske i logističke poslove.

(5) Rješenje iz stavka (3) i (4) ovog članka dostavlja se rukovoditelju organizacione jedinice i nagrađenom uposleniku i isto ulaže u personalni dosije uposlenika.

Članak 13.

(Disciplinski ili kazneni postupak)

Ako je za uposlenika predloženog za neku od nagrada i pohvala iz članka 5. ovog Pravilnika utvrđena disciplinska ili kaznena odgovornost, u tom slučaju se nagrada ne dodjeljuje.

Članak 14.

(Dodjela nagrada i priznanja)

(1) Nagrade i priznanja se uručuju na posebno organiziranoj svečanosti, a naročito povodom obilježavanja Dana policije.

(2) O dodjeljivanju nagrada i priznanja obavještavaju se svi uposlenici Ministarstva i Uprave policije kao i javnost putem Odsjeka za odnose s javnošću, analitiku i planiranje.

Članak 15.

(Evidencije)

O dodjeli nagrada i priznanja vodi se posebna evidencija u Odsjeku za kadrovske poslove, Sektor za administraciju Ministarstva i Odsjeku za kadrovske poslove, Sektor za pravne, kadrovske i logističke poslove Uprave policije, koja sadrži: ime i prezime, naziv organizacione jedinice, datum dodjele, vrsta nagrade i napomena.

DIO ČETVRTI – OPIS, IZGLED I SADRŽAJ NAGRADA I PRIZNANJA

Članak 16.

(Policijska medalja za hrabrost)

(1) Pojedinačna nagrada iz članka 5. stavak (2) točke a) ovog Pravilnika – „Policijska medalja za hrabrost“ je istovjetna zaštitnom znaku Ministarstva propisanom u članku 3. i 4. Uredbe o obliku, sadržaju i načinu korištenja zaštitnog znaka Ministarstva unutarnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona” broj:10/19), (u daljem tekstu Uredba), promjera 30 mm na najudaljenijim točkama, na krajevima najdužih gredica znaka nalazi se osam (8) poludragih kamenja plave boje.

(2) Nagrada iz stavka (1) ovog članka, lančićem je povezana za pločicu polukružnog oblika, dimenzija 22 x 6 mm. Na sredini pločice u nizu nalaze se četiri (4) prozirna poludraga kamena i natpis ispisan velikim slovima policijska medalja za hrabrost.

(3) Nagrada iz stavka (1) ovog članka, izrađuje se u srebru koje je pozlačeno (Ag 990/P24K), dok se pločica izrađuje u srebru koje je oivičeno zlatnom niti.

(4) Izgled nagrade iz stavka (1) ovog članka je prikazan u Prilogu broj 1. koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Članak 17.

(Zlatna policijska značka)

(1) Pojedinačna nagrada iz članka 5. stavak (2) točke b) ovog Pravilnika - „Zlatna policijska značka“ je istovjetna zaštitnom znaku Ministarstva propisanom u članku 3. i 4. Uredbe, promjera 30 mm na najudaljenijim točkama.

(2) Nagrada iz stavka (1) ovog članka, lančićem je povezana za pločicu polukružnog oblika, dimenzija 22 x 6 mm na kojoj je u sredini natpis ispisan velikim slovima zlatna policijska značka.

(3) Nagrada iz stavka (1) ovog članka izrađuje se u srebru koje je pozlačeno (Ag 990/P24K), dok se pločica izrađuje u srebru koje je oivičeno zlatnom niti.

(4) Izgled nagrade iz stavka (1) ovog članka je prikazan u Prilogu broj 2. koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Članak 18.
(Srebrna policijska značka)

- (1) Pojedinačna nagrada iz članka 5. stavak (2) točke c) ovog Pravilnika - „Srebrna policijska značka“ je oblika, sadržaja i promjera istovjetna policijskoj znački propisanoj u članku 17. stavak (1) ovog Pravilnika i izrađuje se u srebru.
- (2) Nagrada iz stavka (1) ovog članka, lančićem je povezana za pločicu polukružnog oblika, dimenzija 22 x 6 mm na kojoj je u sredini natpis ispisan velikim slovima srebrna policijska značka, izrađuje se u srebru.
- (3) Izgled nagrade iz stavka (1) ovog članka je prikazan u Prilogu broj 3. koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Članak 19.
(Pismena pohvala)

- (1) Nagrada iz članka 5. stavak (2) točke h) i stavak (3) točke c) ovog Pravilnika - „Pismena pohvala“ se izrađuje na finom 250 gramskom papiru dimenzija A4, B4 ili A3 formata (Kunstdruk tipa Glos-sjajni ili Mat hrapavi), u sredini gornjeg dijela pohvale upisuje se: „Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Zeničko-dobojski kanton, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo unutarnjih poslova Zenica/ Uprava policije“.
- (2) Ispod navedenog teksta upisuje se pravni temelj za dodjelu, u sredini je grb Zeničko-dobojskog kantona ispod kojeg stoji naziv ispisan velikim slovima pismena pohvala, ime i prezime uposlenika odnosno naziv organizacione jedinice, te razlozi i kriteriji po kojima se dodjeljuje pohvala.
- (3) U donjem lijevom uglu je potpis policijskog komesara, u sredini mjesto i datum izdavanja, a u donjem desnom uglu je potpis ministra.

Članak 20.
(Reljefni grb Bosne i Hercegovine)

- (1) Kolektivna nagrada iz članka 5. stavak (3) točke a) ovog Pravilnika-„Reljefni grb Bosne i Hercegovine“ izrađuje se u metalu u reljefnoj izvedbi, tehnikom graviranja ili livenja, žuto-zlatne boje dimenzija 90 x 110 mm, izgleda i oblika istovjetnom grbu Bosne i Hercegovine koji je propisan Zakonom o grbu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ broj: 19/01 i 23/04), postavlja se na ukrasnu podlogu u luksuznoj kutiji.

- (2) Ispod reljefnog grba se nalazi pločica pravougaonog oblika, dimenzija 90 x 20 mm, na kojoj se ispisuje naziv organizacione jedinice kojoj se dodjeljuje reljefni grb.

Članak 21.
(Zastava Ministarstva sa grbom)

- (1) Kolektivna nagrada iz članka 5. stavak (3) točke b) - „Zastava Ministarstva sa grbom“ je pravougaonog oblika, dimenzija 1000 x 2000 mm, izrađuje se od bijele saten svile i sa tri strane opšivena ukrasnim resama žuto-zlatne boje, na sredini zastave nalazi se zaštitni znak Ministarstva čiji je izgled i sadržaj propisan Uredbom, u dvobojnoj izvedbi (plava, zlatno-žuta) sa ispisom teksta velikim slovima oko znaka - Ministarstvo unutrašnjih poslova - Ministarstvo unutarnjih poslova.

Članak 22.
(Plaketa- zaštitni znak Ministarstva)

- (1) Nagrada-priznanje domaćim i stranim osobama iz članka 5. stavak (4) točke a) ovog Pravilnika-„Plaketa“ - zaštitni znak Ministarstva se izrađuje u metalnoj izvedbi tehnikom graviranja ili livenja, zlatno- žute boje, dimenzije u prečniku 70 mm, izgleda i oblika istovjetna zaštitnom znaku Ministarstva, čiji je izgled i sadržaj propisan Uredbom, postavlja se na ukrasnu podlogu u luksuznoj kutiji, na unutarnjoj strani poklopca se ispisuje ime i prezime fizičke, odnosno naziv pravne osobe kojem se dodjeljuje, te razlozi i kriteriji po kojima se ista dodjeljuje.
- (2) Ispod plakete - zaštitnog znaka se nalazi pločica pravougaonog oblika, dimenzija 50 x 15 mm, na kojoj se ispisuje velikim slovima MUP ZDK.

Članak 23.
(Zahvalnice i priznanja drugim osobama)

- (1) Nagrada iz članka 5. stavak (4) točke c) ovog Pravilnika- „Zahvalnica“ se izrađuje na finom 250 gramskom papiru dimenzija A4, B4 ili A3 formata (Kunstdruk tipa Glos-sjajni ili Mat hrapavi), u sredini gornjeg dijela zahvalnice upisuje se: „Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Zeničko-dobojski kanton, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo unutarnjih poslova Zenica.
- (2) Ispod navedenog teksta upisuje se pravni temelj za dodjelu, u sredini je grb Zeničko-dobojskog kantona ispod kojeg stoji naziv ispisan velikim slovima

zahvalnica, ime i prezime fizičke, odnosno naziv pravne osobe kojem se dodjeljuje zahvalnica, te razlozi i kriteriji po kojima se ista dodjeljuje.

Članak 26.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj ploči Ministarstva i Uprave policije, a isti će se objaviti u "Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona".

- (3) U donjem lijevom uglu navodi se mjesto i datum izdavanja, a u desnom uglu je potpis ministra.

Članak 24.

(Pismeni akt-priznanje uz nagradu)

- (1) Uz nagrade iz članka 5. stavak (2) točke a), b) i c), stavak (3) točke a) i b) i stavak (4) točke a) ovog Pravilnika, izdaje se i pismeni akt-„Priznanje uz nagradu“ koji se izrađuje na finom 250 gramskom papiru dimenzija A4, B4 ili A3 formata (Kunstdruk tipa Glos-sjajni ili Mat hrapavi), u sredini gornjeg dijela akta upisuje se: „Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Zeničko-dobojski kanton, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo unutarnjih poslova Zenica/Uprava policije“.

Broj:08-02-01-30-6-50/20
Datum: 07.01.2020. godine
Zenica

MINISTAR

Dario Pekić, v.r.

- (2) Ispod navedenog teksta upisuje se pravni temelj za dodjelu nagrade, u sredini je grb Zeničko-dobojskog kantona ispod kojeg stoji naziv dodjeljene nagrade ispisan velikim slovima „Polićijska medalja za hrabrost/Zlatna policijska značka/Srebrna policijska značka/Reljefni grb Bosne i Hercegovine/Zastava Ministarstva sa grbom/Plaketa-zaštitini znak Ministarstva, zatim ime i prezime uposlenika, odnosno naziv organizacione jedinice, odnosno ime i prezime fizičke ili naziv pravne osobe, te razlozi i kriteriji po kojima se dodjeljuje“.

- (3) U donjem lijevom kutu je potpis policijskog komesara, u sredini mjesto i datum izdavanja, a u donjem desnom kutu je potpis ministra.

DIO PETI- PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.

(Prestanak važenja ranijih propisa)

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o priznanjima, nagradama i pohvalama Ministarstva unutarnjih poslova Zeničko - dobojskog kantona broj: 08-04/1-34-6-6084/16 od 23.11.2016. godine.

**MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE,
ZNANOST, KULTURU I SPORT**

77.

Na temelju članka 18. stav (1) Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), Zakona o obrazovanju odraslih („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/14 i 13/18), Javno važećeg programa obrazovanja odraslih „Osnovna andragoška obuka“ („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 19/18), Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona donosi:

**Pravilnik o dopunama
Pravilnika o sadržaju i postupku izdavanja javne
isprave u obrazovanju odraslih****Članak 1.
(Predmet)**

U Pravilniku o sadržaju i postupku izdavanja javne isprave u obrazovanju odraslih („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/16, 8/18 i 10/19), iza članka 11. dodaje se članak 11.a) i glasi:

„Članak 11.a)

(Sadržaj Uvjerenja o osposobljavanju/usavršavanju po javno važećem programu obrazovanja odraslih od posebnog interesa za Kanton „Osnovna andragoška obuka“)

(1) Uvjerenje o osposobljavanju/usavršavanju po javno važećem programu obrazovanja odraslih od posebnog interesa za Kanton treba da sadrži:

- a) broj knjige evidencije i redni broj polaznika u knjizi evidencije;
- b) naziv programa;
- c) podatke o kandidatu;
- d) trajanje programa osposobljavanja/usavršavanja;
- e) nastavne sadržaje/module po broju sati;
- f) naziv stečene andragoške kompetencije polaznika;
- g) djelovodni broj, mjesto i datum izdavanja;
- h) naziv/oznaku obrasca.“

a iza članka 17. dodaju se članci 17.a) i 17.b) i glase:

„Članak 17.a)

(Izdavanje Uvjerenja o osposobljavanju/usavršavanju i vođenje evidencije i dokumentacije)

- (1) Ministarstvo izdaje Uvjerenje o osposobljavanju/usavršavanju po javno važećem programu obrazovanja odraslih od posebnog interesa za Kanton „Osnovna andragoška obuka“.
- (2) Ministarstvo vodi propisanu evidenciju i dokumentaciju o polaznicima javno važećeg programa iz stavka (1) ovog članka i koordinira proces realizacije programa, a knjiga evidencije o izdatim uvjerenjima o osposobljavanju/usavršavanju vodi se na obrascu OPI1 dimenzija 28 x 40 cm.

Članak 17.b)

(Tiskanje i zaštita Uvjerenja o osposobljavanju/usavršavanju)

- (1) Ministarstvo utvrđuje formu i sadržaj Uvjerenja o osposobljavanju/usavršavanju po javno važećem programu za obrazovni rad sa odraslima/rad u ustanovama za obrazovanje odraslih „Osnovna andragoška obuka“.
- (2) Uvjerenje iz stavka (1) ovog članka se tiska na specijalnom finom papiru, dimenzije 21,0 x 29,7 cm, na podlozi u svijetloplavoj boji s tekstualnim dijelovima u crnoj boji.
- (3) Radi sprječavanja zlorporabe i zaštite javne isprave od pokušaja mehaničkog ili kemijskog brisanja upisanih podataka obrasci za javne isprave tiskaju se na papiru koji je kemijski reaktivan, a ima dvostruku UV zaštitu, plavu i žutu vidljivu pod UV svjetlom.
- (4) Po cijeloj dužini sa desne strane uvjerenja ugrađuje se vidljiva metalna traka kojom se sprječava njegovo vjerodostojno skeniranje ili fotokopiranje.
- (5) Iznad naziva i u sredini uvjerenja otiskan je grb države Bosne i Hercegovine.
- (6) Obrazac Uvjerenja o osposobljavanju/usavršavanju po javno važećem programu obrazovanja odraslih od posebnog interesa za Kanton „Osnovna andragoška obuka“ OPI2 sastavni je dio ovog pravilnika.“

Članak 2.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik o dopunama Pravilnika o sadržaju i postupku izdavanja javne isprave u obrazovanju odraslih stupa na snagu danom donošenja, a bit će objavljen u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

M I N I S T A R

Broj: 10-02-839/20.

M I N I S T A R

Datum: 17.01.2020. godine

Zenica

Prof. dr. Spahija Kozlić, v.r.

.....

**KNJIGA EVIDENCIJE O IZDATIM UVJERENJIMA O
OSPOBLJAVANJU/USAVRŠAVANJU PO JAVNO
VAŽEĆEM PROGRAMU OBRAZOVANJA ODRASLIH
OD POSEBNOG INTERESA ZA KANTON
PROGRAM „OSNOVNA ANDRAGOŠKA OBUKA“**

Obrazac OPI1

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport**

**KNJIGA EVIDENCIJE O IZDATIM UVJERENJIMA O OSPOSOBLJAVANJU/USAVRŠAVANJU
PO JAVNO VAŽEĆEM PROGRAMU OBRAZOVANJA ODRASLIH
OD POSEBNOG INTERESA ZA KANTON
PROGRAM „OSNOVNA ANDRAGOŠKA OBUKA“**

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE, NAUKU, KULTURU I SPORT

Knjiga evidencije: _____
(broj)

Broj: _____
(u knjizi evidencije)

U V J E R E N J E

O OSPOSOBLJAVANJU/USAVRŠAVANJU PO JAVNO VAŽEĆEM PROGRAMU
OBRAZOVANJA ODRASLIH OD POSEBNOG INTERESA ZA KANTON

„OSNOVNA ANDRAGOŠKA OBUKA“

(naziv programa)

_____, rođen/a _____
(ime, ime oca, prezime) (dan, mjesec, godina)

u _____, _____, _____
(mjesto) (grad/općina) (država)

državljanstvo _____.

Imenovani/a, sa stečenim obrazovanjem _____
(stručno zvanje/naziv)

pohađao/la je program osposobljavanja/usavršavanja u trajanju od sto dvadeset (120) sati od _____
(datum)

godine do _____ godine.
(datum)

Nastavni sadržaji/moduli	Broj sati
Modul I – Učenje odraslih – psihološke osnove, karakteristike i stilovi učenja	15 sati
Modul II – Komunikacija, grupna dinamika i upravljanje obrazovnom grupom	15 sati
Modul III – Vizualizacija i prezentacija u obrazovnom radu sa odraslima	15 sati
Modul IV – Interaktivne metode obrazovanja odraslih	15 sati
Individualno samostalno učenje polaznika i samostalni praktičan rad uz monitoring	30 sati
Grupni rad – demonstracija vještina i supervizija na kraju obuke	30 sati

Polaznik je s uspjehom završio Program „Osnovna andragoška obuka“ i osposobljen je za

OBRAZOVNI RAD SA ODRASLIMA/RAD U USTANOVAMA OBRAZOVANJA ODRASLIH

Djelovodni broj: _____/20 _____. Mjesto i datum izdavanja isprave: _____.

M.P.

MINISTAR

OPI2

78.

Sukladno članku 18. stavak (1) Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), članku 177. stavak (7) i (9) Zakona o osnovama sigurnosti prometa na putevima u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 06/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 08/17, 89/17 i 09/18) i članku 34. Pravilnika o načinu i uvjetima organiziranja ispita za vozača motornih vozila ("Službeni glasnik BiH", broj: 46/12), Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, donosi:

P R A V I L N I K

o radu Povjerenstva za kontrolu polaganja ispita za vozača motornih vozila

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet)

Pravilnikom o radu Povjerenstva za kontrolu polaganja ispita za vozača motornih vozila (u daljem tekstu: Pravilnik) uređuje se imenovanje, način i uvjeti rada, odgovornost, naknade za rad i etički kodeks Povjerenstva za kontrolu polaganja ispita za vozača motornih vozila.

II - POVJERENSTVO

Članak 2.

(Imenovanje)

(1) Povjerenstvo za kontrolu polaganja ispita za vozača motornih vozila (u daljem tekstu: Povjerenstvo) imenuje Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo) posebnim rješenjem.

(2) Povjerenstvo se imenuje na period od 1 (jedne) godine.

Članak 3.

(Sastav)

(1) Povjerenstvo se imenuje od predstavnika Ministarstva koji posjeduju stručna znanja za obavljanje povjerenih poslova i zadataka.

(2) Povjerenstvo čine predsjednik i 7 (sedam) članova.

Članak 4.

(Iskaznice)

(1) Povjerenstvo ima iskaznice.

(2) Iskaznica člana Povjerenstva (u daljem tekstu: Kontrolora) je bijele boje, ima dimenzije 85x55 mm i izdaje je Ministarstvo.

(3) Na prednjoj strani iskaznice je:

- utisnut grb Zeničko-dobojskog kantona,
- Zeničko-dobojski kanton Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport,
- naziv „ISKAZNICA KONTROLORA polaganja ispita za vozača motornih vozila“,
- ime i prezime, broj osobne karte, JMB,
- fotografija.

(4) Na zadnjoj strani iskaznice su:

- ovlaštenja kontrolora,
- datum izdavanja,
- period važenja,
- pečat i potpis odgovornog lica.

III - NAČIN I UVJETI RADA POVJERENSTVA

Članak 5.

(Način rada)

(1) Povjerenstvo saziva i njenim radom rukovodi predsjednik povjerenstva.

(2) Povjerenstvo može punovažno raditi ako su na ispitnom mjestu u vrijeme kontrole prisutna najmanje 2 (dva) Kontrolora.

(3) Povjerenstvo vrši kontrolu polaganja vozačkih ispita po svom planu, kao i po zahtjevu Odsjeka za poslove prometne edukacije i Ministarstva.

(4) U toku kalendarske godine, Povjerenstvo je obvezno izvršiti najmanje četiri kontrole svakog ispitnog mjesta na području Zeničko-dobojskog kantona.

Članak 6.

(Uvjeti za rad)

Ministarstvo će, u cilju izvršavanja povjerenih poslova i zadataka, staviti na raspolaganje Povjerenstvu odgovarajuća prijevozna sredstva i osigurati sve druge potrebne uvjete za rad članova Povjerenstva.

Članak 7.
(Odgovornost)

- (1) Za svoj rad Povjerenstvo je neposredno odgovorno Ministarstvu.
- (2) Povjerenstvo je odgovorno za točnost i objektivnost utvrđenog činjeničnog stanja.
- (3) Predsjednik povjerenstva je odgovoran za pravodobnost i zakonitost rada Povjerenstva.
- (4) O svim uočenim propustima ispitivača i nepravilnostima koje Povjerenstvo uoči u toku kontrole, predsjednik povjerenstva dužan je pismeno obavijestiti i Odsjek za poslove prometne edukacije.

IV - KONTROLA POLAGANJA ISPITA ZA VOZAČA MOTORNIH VOZILA

Članak 8.
(Način postupanja)

Pri obavljanju kontrole povjerenstvo postupa sukladno svojim ovlaštenjima, pridržavajući se odredbi ovog Pravilnika i nalog Ministarstva i Odsjeka za poslove prometne edukacije.

Članak 9.
(Kontrola ispita)

- (1) Pri obavljanju kontrole polaganja ispita za vozača motornih vozila povjerenstvo kontroliše:
 - a) da li tajnici vrše pripremu ispita sukladno odredbama Zakona o osnovama sigurnosti prometa na putevima u Bosni i Hercegovini, Pravilnika o načinu i uvjetima organiziranja ispita za vozača motornih vozila, Naputke o formiranju i organiziranju ispitnih povjerenstva za vozače motornih vozila i Poslovnika o radu ispitnih povjerenstva za vozače motornih vozila u Zeničko - dobojskom kantonu;
 - b) da li tajnici čuvaju službenu torbu sa testovima na sigurnom mjestu;
 - c) da li predsjednici vrše raspored i delegiranje ispitivača sukladno propisanim principima iz Naputka o formiranju i organizaciji ispitnih povjerenstva za vozače motornih vozila i Poslovnika o radu ispitnih povjerenstvo za vozače motornih vozila u Zeničko - dobojskom kantonu;

- d) da li se primopredaja službene dokumentacije za provođenje ispita (*službene torbe sa testovima, zapisnika kandidata i testovnih listova*), između tajnika i ispitivača vrši sukladno Naputku o formiranju i organizaciji ispitnih povjerenstva za vozače motornih vozila i Poslovnikom o radu ispitnih povjerenstva za vozače motornih vozila u Zeničko - dobojskom kantonu;
- e) da li se u službenoj torbi uredno i točno vodi stanje testova i testovnih listića;
- f) da li je ispit počeo u zakazano vrijeme;
- g) da li ispitivanje obavlja propisani broj ispitivača;
- h) da li se ispitivač/i pridržavaju propisanog vremena trajanja ispita;
- i) da li su ispunjeni uvjeti za rad ispitivača u pogledu prostora;
- j) da li se u toku ispita ispitna povjerenstvo pridržava propisanog maksimalnog broja kandidata koji se mogu ispitati u toku jednog dana;
- k) da li se raspored kandidata na ispitivače iz upravljanja motornim vozilom vrši sukladno Naputku o formiranju i organizaciji ispitnih povjerenstva za vozače motornih vozila i Poslovnikom o radu ispitnih povjerenstva za vozače motornih vozila u Zeničko - dobojskom kantonu;
- l) da li se ispit iz upravljanja motornim vozilom obavlja na vozilu koje ima propisane uređaje i opremu, koje je tehnički ispravno i koje je propisno obilježeno;
- m) da li se ispit iz upravljanja motornim vozilom obavlja na vozilu koje je odobreno za korištenje u procesu osposobljavanja kandidata za vozače od strane Ministarstva;
- n) da li na ispit iz upravljanja motornim vozilom ispitivač evidentira i unosi u zapisnik sve greške kandidata, odmah po utvrđivanju istih;
- o) da li ispitivač/i pravilno vode zapisnik o polaganju ispita;
- p) da li ispitivač vrši vrjednovanje ispita odmah nakon završetka ispita;
- q) da li ispitivač osobno saopćava greške kandidatu koje je napravio u toku polaganja ispita za vozača motornih vozila;
- r) da li je kandidat iskoristio pravo prigovora na način ispitivanja i ponašanja ispitivača za vrijeme ispita;

s) da li ispitivač/i provodi/e ispit sukladno odredbama Zakona o osnovama sigurnosti prometa na putevima u Bosni i Hercegovini, Pravilnika o načinu i uvjetima organiziranja ispita za vozača motornih vozila, Uputstva o formiranju i organizaciji ispitnih povjerenstva za vozače motornih vozila i Poslovnika o radu ispitnih povjerenstva za vozače motornih vozila u Zeničko-dobojskom kantonu.

(2) U cilju kontrole sprovođenja ispita iz upravljanja motornim vozilom Kontrolor ima ovlaštenje da uđe u vozilo autoškole koje se koristi na kontroliranom ispit.

(3) Prilikom kontrole sprovođenja ispita iz upravljanja motornim vozilom za kategoriju/potkategoriju C, C1, CE i C1E, Kontrolor se nalazi u službenom vozilu iz kojeg prati vožnju kandidata.

Članak 10.

(Ponašanje kontrolora)

(1) Povjerenstvo prilikom obavljanja kontrolnog pregleda prema ispitivaču, mora postupati objektivno, jasno, nedvosmisleno i sukladno etičkom kodeksu.

(2) Povjerenstvo ne smije raspravljati sa kontroliranim ispitivačem o izvršenoj kontroli i utvrđenim nepravilnostima.

V - ZAPISNIK

Članak 11.

(Zapisnik)

(1) Povjerenstvo evidentira svoj rad u Zapisniku o obavljenom pregledu.

(2) Zapisnik potpisuju Kontrolor i kontrolirani ispitivač.

Članak 12.

(Sadržaj zapisnika)

Zapisnik treba da sadrži najmanje slijedeće podatke:

a) mjesto, datum i vrijeme izvršene kontrole;

b) ime, prezime i broj licence ispitivača;

c) detaljan opis izvršene kontrole, zatečenog stanja i utvrđenih nepravilnosti;

d) potpise.

VI - NAKNADA POVJERENSTVA

Članak 13.

(Naknada za rad)

(1) Kontrolorima za njihov rad pripada naknada čija će se visina i način utvrđivanja utvrditi posebnim rješenjem.

(2) Mjesečnu evidenciju o obavljenim kontrolnim pregledima i angažmanu pojedinih Kontrolora vodi Predsjednik povjerenstva i istu dostavlja do 5-tog u mjesecu za protekli mjesec Ministarstvu i Odsjeku za poslove prometne edukacije u vidu izvještaja o radu.

VII - ETIČKI KODEKS

Članak 14.

(Etički kodeks)

(1) Prije i tokom kontrolnog pregleda Kontrolor je obavezan da poduzima, sukladno ovom Pravilniku, određene radnje i mjere, odnosno da se suzdržava onih radnji koje su kao takve zabranjene.

(2) U izvršavanju povjerenih poslova Kontrolor je obavezan:

a) sprječavati i suzdržavati se od zlouporaba položaja u povjerenstvu u korist osobnog interesa;

b) savjesno, stručno, samostalno i odgovorno obavljati povjerene poslove, uz puno zalaganje za čuvanje ugleda Povjerenstva i Ministarstva, o čemu se mora voditi računa i izvan angažmana u Povjerenstvu;

c) strpljivo, pristojno i ljubazno se ponašati prema ispitivačima;

d) ažurnost i točnost u radu;

e) biti prikladno odjeven za vrijeme kontrolnog pregleda;

f) razvijati kolegijalne i korektne odnose prema drugim članovima povjerenstva.

(3) Tokom kontrolnog pregleda Kontrolorima je strogo zabranjeno konzumiranje duhanskih prerađevina i alkoholnih pića, te korištenje telefona.

Članak 15.

(Sukob interesa)

(1) Kontrolori su dužni izbjegavati stvarne ili očigledne sukobe interesa u osobnim ili profesionalnim odnosima.

(2) Sukob interesa javlja se kada osobni, odnosno profesionalni interes Kontrolora onemogućava ili eventualno može onemogućiti sposobnost Kontrolora da ispunjava povjerene poslove.

Članak 16.

(Dužnost izvještavanja)

Ako bilo koja osoba zna da je neki Kontrolor djelovao u suprotnosti sa odredbama ovog Pravilnika, ili ako dođe do saznanja o bilo kojoj informaciji za koju smatra da predstavlja dokaz o kršenju Zakona o temeljima sigurnosti prometa na putevima u Bosni i Hercegovini ili Pravilnika o načinu i uvjetima organiziranja ispita za vozača motornih vozila, dužan je o tome odmah obavijestiti Odsjek za poslove prometne edukacije ili Ministarstvo.

Članak 17.

(Razriješenje dužnosti)

Svako kršenje odredbi ovog Pravilnika rezultirat će razriješenjem dužnosti Kontrolora.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 18.

(Izmjene i dopune Pravilnika)

Sve izmjene i dopune ovog Pravilnika, vrše se na način i po postupku kao i kod njegovog donošenja.

Članak 19.

(Prestanak primjene propisa)

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje primjena Pravilnika o radu Povjerenstva za kontrolu polaganja vozačkih ispita („Službene novine Zeničko – dobojskog kantona“, broj: 13/12, 03/16 i 04/16).

Članak 20.

(Stupanje na snagu i primjena)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 10-23-687-1/20
Datum: 17.01.2020. godine
Zenica

MINISTAR

Prof. dr. Spahija Kozlić, v.r.

.....

79.

Sukladno članku 18. stavak (1) Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), članku 177. stavak (7) i (9) Zakona o osnovama sigurnosti prometa na putevima u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 06/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 08/17, 89/17 i 09/18) i članku 30. Pravilnika o osposobljavanju za vozača motornih vozila („Službeni glasnik BiH“, broj: 46/12, 12/18 i 74/18), Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, donosi:

P R A V I L N I K

o radu Povjerenstva za kontrolu osposobljavanja za vozača motornih vozila

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet)

Pravilnikom o radu povjerenstva za kontrolu osposobljavanja za vozača motornih vozila (u daljem tekstu: Pravilnik) uređuje se imenovanje, način i uvjeti rada, odgovornost, nadoknade za rad i etički kodeks Povjerenstva za kontrolu osposobljavanja za vozača motornih vozila.

II - POVJERENSTVO

Članak 2.

(Imenovanje)

(1) Povjerenstvo za kontrolu osposobljavanja za vozača motornih vozila (u daljem tekstu: Povjerenstvo) imenuje Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo) posebnim rješenjem.

(2) Povjerenstvo se imenuje na period od 1 (jedne) godine.

Članak 3.

(Sastav)

(1) Povjerenstvo se imenuje od predstavnika Ministarstva koji posjeduju stručna znanja za obavljanje povjerenih poslova i zadataka.

(2) Povjerenstvo čine predsjednik i 5 (pet) članova.

Članak 4.
(Iskaznica)

- (1) Iskaznica člana Povjerenstva (u daljem tekstu: Kontrolora) je sive boje, ima dimenzije 85x55 mm i izdaje je Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona.
- (2) Na prednjoj strani iskaznice je:
- utisnut grb Zeničko-dobojskog kantona,
 - Zeničko-dobojski kanton Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport,
 - naziv „ISKAZNICA KONTROLORA osposobljavanja za vozača motornih vozila“,
 - ime i prezime, broj osobne karte, JMB,
 - fotografija.
- (3) Na zadnjoj strani iskaznice su:
- ovlaštenja kontrolora,
 - datum izdavanja,
 - period važenja,
 - pečat i potpis odgovorne osobe.

III - NAČIN I UVJETI RADA POVJERENSTVA

Članak 5.
(Način rada)

- (1) Povjerenstvo saziva i njenim radom rukovodi predsjednik povjerenstva.
- (2) Povjerenstvo može punovažno raditi ako su kontrolnom pregledu prisutna najmanje 2 Kontrolora.
- (3) Povjerenstvo vrši kontrolne preglede autoškola i Društva Crvenog krsta BiH (u daljem tekstu: Crvenog krsta BiH) po svom planu kao i po zahtjevu Odsjeka za poslove prometne edukacije i Ministarstva.
- (4) U toku kalendarske godine, Povjerenstvo je obvezno izvršiti najmanje jedan kontrolni pregled uvjeta i načina rada svake autoškole i Crvenog križa BiH koja/i djeluje na području Zeničko-dobojskog kantona.

Članak 6.
(Uvjeti za rad)

Ministarstvo će, u cilju izvršavanju povjerenih poslova i zadataka, staviti na raspolaganje Povjerenstvu odgovarajuća prijevozna sredstva i osigurati sve druge potrebne uvjete za rad članova Povjerenstva.

Članak 7.
(Odgovornost)

- (1) Za svoj rad Povjerenstvo je neposredno odgovorno Ministarstvu.
- (2) Povjerenstvo je odgovorno za točnost i objektivnost utvrđenog činjeničnog stanja.
- (3) Predsjednik Povjerenstva je odgovoran za pravodobnost i zakonitost rada Povjerenstva.
- (4) O svim uočenim propustima i nepravilnostima u radu Kontrolora, predsjednik povjerenstva dužan je pismeno obavijestiti Ministarstvo i Odsjek za poslove prometne edukacije.

IV - KONTROLNI PREGLED AUTOŠKOLE

Članak 8.
(Način postupanja)

Pri obavljanju kontrolnog pregleda Povjerenstvo postupa sukladno svojim ovlaštenjima, pridržavajući se odredbi ovog Pravilnika i uputstava Ministarstva i Odsjeka za poslove prometne edukacije.

Članak 9.
(Kontrola autoškola)

Pri obavljanju kontrolnog pregleda autoškola povjerenstvo kontrolira:

- da li autoškola vrši osposobljavanje kandidata za vozača motornih vozila sukladno usvojenom nastavnom planu i programu;
- da li autoškola zaključuje sa kandidatima ugovore o osposobljavanju sa propisanim elementima;
- da li je cjenovnik usluga autoškole ovjeren od strane Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona i da li je istaknut na vidnom mjestu;
- da li se autoškola u osposobljavanju kandidata za vozača motornih vozila pridržava propisanog broja sati iz poznavanja propisa o sigurnosti prometa na putevima i iz upravljanja motornim vozilom;
- da li predavač / instruktor vožnje vrši pismene pripreme za izvođenje nastave iz poznavanja propisa o sigurnosti prometa na putevima i iz upravljanja motornim vozilom;

- f) da li autoškola ima propisan broj instruktora vožnje u radnom odnosu sukladno važećem zakonodavstvu;
- g) da li autoškola u osposobljavanju kandidata za vozača motornih vozila iz upravljanja motornim vozilom obavlja na vozilima koja su odobrena za korištenje u procesu osposobljavanja kandidata za vozače od strane Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona;
- h) da li autoškola ima propisan broj vozila u vlasništvu ili lizingu;
- i) da li autoškola vrši osposobljavanje kandidata iz upravljanja motornim vozilom za one kategorije/potkategorije za koje ima instruktore vožnje u radnom odnosu sukladno važećem zakonodavstvu i za koje posjeduje vozila sukladno Pravilniku o osposobljavanju za vozača motornih vozila;
- j) da li autoškola ima u radnom odnosu predavača teoretske nastave iz poznavanja propisa o sigurnosti prometa na putevima sukladno važećem zakonodavstvu;
- k) da li osposobljavanje kandidata autoškole iz poznavanja propisa o sigurnosti prometa na putevima vrši licencirani predavač;
- l) da li autoškola vrši osposobljavanje kandidata iz poznavanja propisa o sigurnosti prometa na putevima sukladno dostavljenom rasporedu izvođenja teoretske nastave;
- m) da li prostorije autoškole ispunjavaju propisane uvjete, te da li se u istim nalaze propisani uređaji i oprema;
- n) da li autoškola vodi matičnu knjigu kandidata sa svim propisanim podacima;
- o) da li predavač / instruktor vožnje ispravno vodi dnevnik rada;
- p) da li autoškola arhivira i čuva dvije godine za svakog kandidata: ugovor o osposobljavanju, potvrdu o završenom programu osposobljavanja, dnevnik rada instruktora vožnje i dnevnik rada o izvođenju nastave iz propisa o sigurnosti prometa na cestama.

V - KONTROLNI PREGLED VOZILA AUTOŠKOLA

Članak 10.

(Zaustavljanje vozila)

Prilikom obavljanja kontrole osposobljavanja kandidata za vozača motornih vozila iz upravljanja motornim vozilom, Povjerenstvo mora zatražiti asistenciju pripadnika policije radi zaustavljanja vozila autoškola.

Članak 11.

(Kontrola vozila autoškole)

Povjerenstvo prilikom obavljanja kontrolnog pregleda vozila autoškole kontroliše:

- a) da li je vozilo obilježeno odgovarajućom "L" tablicom;
- b) da li se na bočnim stranama vozila nalaze odgovarajuće naljepnice sa oznakom autoškole;
- c) da li se na vozilu nalazi odgovarajuća tabla za označavanje vozila autoškole (OBUKA);
- d) da li se u vozilu nalaze propisani uređaji i oprema i
- e) da li je vozilo tehnički ispravno, registrirano i sa duplim komandama.

Članak 12.

(Kontrola dokumentacije u vozilu autoškole)

- (1) Prilikom obavljanja kontrolnog pregleda vozila autoškole Povjerenstvo traži na uvid od instruktora vožnje i kandidata sljedeću dokumentaciju:

a) dokumentaciju kandidata:

- 1) osobnu kartu,
- 2) liječničko uvjerenje,
- 3) uvjerenje o položenom ispitu iz poznavanja propisa o sigurnosti prometa na cestama za onu kategoriju za koju se kandidat obučava i
- 4) uvjerenje o položenom ispitu iz pružanja prve pomoći.

b) dokumentaciju instruktora vožnje:

- 1) osobnu kartu,
- 2) vozačku dozvolu,
- 3) dozvolu instruktora vožnje za onu kategoriju za koju se kandidat u vozilu obučava,

4) Dnevnik rada instruktora vožnje i

5) pismene pripreme za izvođenje nastave osposobljavanja iz upravljanja motornim vozilom.

(2) Povjerenstvo, nakon izvršene kontrole, vraća instruktoru vožnje dokumente koje je od njega izuzela, osim onih koji predstavljaju dokazni materijal.

Članak 13.

(Kontrola osposobljavanja)

U cilju kontrole sprovođenja obuke iz upravljanja motornim vozilom povjerenstvo kontrolira:

- a) da li instruktor vožnje vrši osposobljavanje kandidata iz upravljanja motornim vozilom sukladno usvojenom nastavnom planu i programu;
- b) da li se instruktor vožnje u osposobljavanju kandidata za vozača motornih vozila pridržava propisanog broja sati iz upravljanja motornim vozilom;
- c) da li instruktor vožnje vrši pismene pripreme za izvođenje nastave iz upravljanja motornim vozilom;
- d) da li instruktor vožnje obavlja osposobljavanje kandidata za vozača motornih vozila iz upravljanja motornim vozilom na vozilu koje je odobreno za korištenje u procesu osposobljavanja kandidata za vozače od strane Ministarstva;
- e) da li instruktor vožnje ispravno vodi dnevnik rada.

Članak 14.

(Kontrola Crvenog križa BiH)

Pri obavljanju kontrolnog pregleda Crvenog križa BiH Povjerenstvo kontrolira:

- a) da li Crveni križ BiH vrši osposobljavanje kandidata iz prve pomoći sukladno nastavnom planu i programu;
- b) da li se Crveni križ BiH u osposobljavanju kandidata za vozača motornih vozila pridržava propisanog broja sati prve pomoći;
- c) da li osposobljavanje kandidata iz prve pomoći vrši ovlašteni predavač sukladno Pravilniku ;
- d) da li se za osposobljavanje kandidata iz prve pomoći koriste propisana sredstva i pomagala.

Članak 15.

(Ponašanje kontrolora)

- (1) Povjerenstvo prilikom obavljanja kontrolnog pregleda prema kandidatu, predavaču i instruktoru vožnje, mora postupati objektivno, jasno, nedvosmisleno i sukladno etičkom kodeksu.
- (2) Povjerenstvo ne smije raspravljati sa predavačem i/ili instruktorom vožnje o izvršenoj kontroli i utvrđenim nepravilnostima.

VI - ZAPISNIK

Članak 16.

(Zapisnik)

- (1) Povjerenstvo evidentira svoj rad u Zapisniku o obavljenom pregledu, posebno navodeći: vrijeme i mjesto kontrolnog pregleda, naziv i sjedište autoškole/ Crvenog krsta BiH, registarske oznake kontroliranog vozila, ime i prezime instruktora vožnje/predavača i uočeno stanje.
- (2) Zapisnik potpisuju Povjerenstvo i predstavnik autoškole, odnosno Crvenog križa BiH.
- (3) U slučaju da odgovorna osoba autoškole ili kontrolirani predavač/instruktor vožnje odbije potpisati zapisnik, povjerenstvo to konstatira u zapisniku uz navođenje razloga odbijanja.

Članak 17.

(Sadržaj zapisnika)

Zapisnik treba da sadrži najmanje sljedeće podatke:

- a) mjesto, datum i sat izvršene kontrole;
- b) naziv autoškole;
- c) ime, prezime i broj dozvole instruktora vožnje;
- d) detaljan opis izvršene kontrole i zatečenog stanja;
- e) potpis.

VII - NAKNADA POVJERENSTVA

Članak 18.

(Naknada za rad)

- (3) Kontrolorima za njihov rad pripada naknada čija će se visina i način utvrđivanja utvrditi posebnim rješenjem.

- (4) Mjesečnu evidenciju o obavljenim kontrolnim pregledima i angažmanu pojedinih Kontrolora vodi Predsjednik povjerenstva i istu dostavlja do 5-tog u mjesecu za protekli mjesec Ministarstvu i Odsjeku za poslove prometne edukacije u vidu izvješća o radu.

VIII - ETIČKI KODEKS

Članak 19. (Etički kodeks)

- (1) Prije i tokom kontrolnog pregleda Kontrolor je obavezan da preduzima, sukladno ovom Pravilniku, određene radnje i mjere, odnosno da se suzdržava onih radnji koje su kao takve zabranjene.
- (2) U izvršavanju povjerenih poslova Kontrolor je obavezan:
- a) sprječavati i suzdržavati se od zlouporabu položaja u povjerenstvu u korist osobnog interesa;
 - b) savjesno, stručno, samostalno i odgovorno obavljati povjerene poslove, uz puno zalaganje za čuvanje ugleda povjerenstva i Ministarstva, o čemu se mora voditi računa i izvan angažmana u Povjerenstvu;
 - c) strpljivo, pristojno i ljubazno se ponašati prema uposlenicima autoškola;
 - d) ažurnost i točnost u radu;
 - e) biti prikladno odjeven za vrijeme kontrolnog pregleda;
 - f) izbjegavati favorizovanje određenih autoškola;
 - g) razvijati kolegijalne i korektne odnose prema drugim Kontrolorima.
- (3) Tokom kontrolnog pregleda Kontrolorima je strogo zabranjeno konzumiranje duhanskih prerađevina i alkoholnih pića.

Članak 20. (Sukob interesa)

- (1) Kontrolori su dužni izbjegavati stvarne ili očigledne sukobe interesa u osobnim ili profesionalnim odnosima.
- (2) Sukob interesa javlja se kada osobni, odnosno profesionalni interes Kontrolora onemogućava ili eventualno može onemogućiti sposobnost Kontrolora da ispunjava povjerene poslove.

Članak 21.

(Dužnost izvještavanja)

Ako bilo koja osoba zna da je neki Kontrolor djelovao u suprotnosti sa odredbama ovog Pravilnika, ili ako dođe do saznanja o bilo kojoj informaciji za koju smatra da predstavlja dokaz o kršenju Zakona o osnovama sigurnosti prometa na putevima u Bosni i Hercegovini ili Pravilnika o osposobljavanju za vozača motornih vozila, dužan je o tome odmah obavijestiti Ministarstvo ili Odsjek za poslove prometne edukacije.

Članak 22.

(Razriješenje dužnosti)

Svako kršenje odredbi ovog Pravilnika rezultirat će razriješenjem dužnosti Kontrolora.

IX - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 23.

(Izmjene i dopune Pravilnika)

Sve izmjene i dopune ovog Pravilnika, vrše se na način i po postupku kao i kod njegovog donošenja.

Članak 24.

(Prestanak primjene propisa)

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje primjena Pravilnika o radu povjerenstva za kontrolu osposobljavanja za vozača motornih vozila („Službene novine Zeničko – dobojskog kantona“, broj: 13/12, 03/13 i 02/17).

Članak 25.

(Stupanje na snagu i primjena)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 10-23-687-2/20

Datum: 17.01.2020. godine

Zenica

MINISTAR**Prof. dr. Spahija Kozlić, v.r.**

.....

K A Z A L O

U S T A V N I S U D

60. P R E S U D A Broj: U-61/17 (Bosanski jezik).....	109
60. П Р Е С У Д А Бpoj: У-61/17 (Srbski jezik)	121

V L A D A

61. Uredba o građevinama i zahvatima u prostoru za koje Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona izdaje urbanističku suglasnost ili lokacijsku informaciju.....	134
62. Odluka o utvrđivanju visine naknade za topli obrok uposlenika u kantonalnim organima državne službe i drugim proračunskim korisnicima na koje se primjenjuje Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Zeničko-dobojskog kantona za period siječanj - prosinac 2020. godine	136
63. Odluka o utvrđivanju visine naknade za topli obrok policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona za period siječanj-prosinac 2020.godine	137
64. Odluka o utvrđivanju visine naknade za topli obrok za radnike u javnim obrazovnim ustanovama i ustanovama kulture na području Zeničko-dobojskog kantona za period siječanj-prosinac 2020. godine	138
65. Odluka o izmjeni i dopunama Odluke o dodjeli koncesije za istraživanje metalčnih mineralnih resursa olova, cinka i barita na ležištima Veovača i Rupice-Juraševac, Brestić u općini Vareš	138
66. Odluka o odobravanju finacijskih sredstava Agenciji za privatizaciju Zeničko-dobojskog kantona.....	139
67. Odluka o uvećanju sredstava u Proračunu Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu	140
68. Odluka o uvećanju sredstava u Proračunu Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu	140
69. Odluka o uvećanju sredstava u Proračunu Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu	141
70. Odluka o uvećanju sredstava u Proračunu Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu	142
71. Odluka o utvrđivanju prijedloga kandidata za Nadzorni odbor u gospodarskom društvu “Natron” d.d. Maglaj koji se imenuju na kraći period.....	142
72. Odluka o raspodjeli sredstava za financiranje političkih stranaka zastupljenih u Skupštini Zeničko-dobojskog kantona za mjesec januar 2020. godine	143
73. Odluka o utvrđivanju upisne politike na Univerzitetu u Zenici, politike stipendiranja i politike smještaja studenata u studentske centre	144
74. Rješenje o razrješenju predsjednika Školskog odbora JU Mješovita srednja škola Zenica	146

M I N I S T A R S T V O Z A P R A V O S U D E I U P R A V U

75. KOLEKTIVNI UGOVOR ZA SLUŽBENIKE ORGANA UPRAVE I SUDSKE VLASTI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE.....	147
---	-----

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

76. P R A V I L N I K O NAGRADAMA I PRIZNANJIMA MINISTARSTVA UNUTARNJIH POSLOVA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA I UPRAVE POLICIJE	165
--	-----

MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE, ZNANOST, KULTURU I SPORT

77. Pravilnik o dopunama Pravilnika o sadržaju i postupku izdavanja javne isprave u obrazovanju odraslih	173
78. P R A V I L N I K o radu Povjerenstva za kontrolu polaganja ispita za vozača motornih vozila.....	179
79. P R A V I L N I K o radu Povjerenstva za kontrolu osposobljavanja za vozača motornih vozila	182

Izdavač: Zeničko-dobojski kanton, ul. Kučukovići br. 2, Zenica

Glavna i odgovorna urednica: Berjana Ačkar, **Telefon:** 032/460-675

Redakcija i pretplata: 032/460-676; **Tisak:** „PETICA“ Zenica, **Telefon:** 062/211-347

pretplata se vrši u korist depozitnog računa Zeničko-dobojskog kantona broj 1340100000001672
otvorenog kod ASA D.D. Sarajevo